

Memòria d'activitats 2016

BARCELONA ACTIVA

Ajuntament de
Barcelona

Barcelona
Activa

Índex

01. INTRODUCCIÓ	4
01.1. Context d'actuació i marc estratègic	4
01.2. Resum executiu	6
02. MISSIÓ, VALORS I LÍNIES ESTRATÈGIQUES	10
02.1. Missió	10
02.2. Valors	10
02.3. Línies estratègiques	10
03. ESTRUCTURA ORGANITZATIVA I EQUIPAMENTS	11
03.1. Estructura organitzativa	11
03.2. Equipaments	14
04. PRINCIPALS RESULTATS D'ACTIVITAT	15
04.1. Foment de l'ocupació	15
04.2. Empreses	29
04.3. Emprenedoria	42
04.4. Formació i innovació	51
04.5. Innovació socioeconòmica	59
04.6. Desenvolupament de proximitat	69
05. MILLORES INTERNES D'IMPACTE SOCIAL	77
05.1. Incorporació de la perspectiva de gènere i de diversitat	77
05.2. Sostenibilitat ambiental	80
05.3. Contractació i compra pública	81
05.4. Millores organitzatives	82
06. GESTIÓ ECONÒMICA	83
07. CONSELL D'ADMINISTRACIÓ	84
08. ORGANIGRAMA	85

01. Introducció

01.1. CONTEXT D'ACTUACIÓ I MARC ESTRATÈGIC

Segons els indicadors macroeconòmics de creixement agregat, la crisi econòmica iniciada entre 2007 i 2008 està sent superada. Segons ens mostren altres dades, com les de característiques de les persones a l'atur, precarietat de l'ocupació, índex de desigualtat o situació/risc de pobresa, veiem que no ens trobem, ni de bon tros, en una situació desitjable socialment. La crisi econòmica i la sortida de la crisi han deixat un panorama molt dur per a moltes persones que, si no s'hi intervé adequadament, tindran molt difícil tirar endavant a la ciutat els seus projectes vitals amb dignitat i qualitat.

Barcelona se situa entre les 20 primeres ciutats en competitivitat global el 2016. El PIB català creix a un ritme del 3 % trimestral, els indicadors d'activitat turística segueixen a l'alça i es redueixen les xifres d'atur a la ciutat (78.864 persones a l'atur registrades a les Oficines de Treball al desembre de 2016, un 11,8% menys que al desembre de 2015, amb una taxa d'atur de l'11,6%). Al mateix temps, veiem com més de la meitat (el 54%) del total de persones a l'atur a Barcelona tenen més de 45 anys, el 41% fa més d'un any que es troba en situació d'atur, la taxa d'atur entre els joves (28%), tot i anar-se reduint, dobla la mitjana de la ciutat, l'atur es redueix menys entre dones i persones estrangeres i el percentatge de persones a l'atur respecte a la població adulta a Nou Barris és 2,5 vegades el valor d'aquest indicador a Sarrià-Sant Gervasi.

Pel que fa a l'ocupació, **amb la crisi han empitjorat les condicions laborals i s'ha intensificat la precarització**: forta reducció salarial, elevada rotació laboral (el 34,2% dels contractes signats a Barcelona tenen una durada igual o inferior a un mes i el 60,7% a 6 mesos, segons dades de gener-setembre 2016), elevada temporalitat (el percentatge de contractació temporal, del 86%, malgrat la seva millora, continua per sobre dels nivells precrisi), fort increment de la jornada parcial no desitjada i bretxa salarial del 25,1% entre homes i dones. Tot això en un moment en què es tornen a incrementar els preus del lloguer (i de compra d'habitatge de segona mà) un 8% anual, amb un nivells de desigualtat i risc de pobresa i exclusió superiors als nivells precrisi, fins i tot entre les persones amb feina (*working poors*).

La sortida de la crisi no ha modificat el model econòmic que ens hi va portar, ans el contrari, si tenim en compte la situació de pèrdua de drets socials que se n'han derivat, impulsada des dels governs supralocals, i que es continua mantenint.

Per tot això, des del govern de la ciutat i dels seus diferents instruments, com ara l'Agència Municipal per al Desenvolupament Econòmic Local, Barcelona Activa, s'estan impulsant mesures que permetin a la ciutat avançar cap a un nou **model de desenvolupament més sostenible, just i cohesionador**: mesures d'impacte immediat, o de curt-mitjà termini, sobre la situació de les persones, especialment aquelles **més vulnerables i en situació o risc d'exclusió**, i també mesures de caire més estructural que afecten el funcionament incorrecte o injust dels mercats i que contribueixen a impulsar una **nova forma de progrés social i de reducció de qualsevol forma de desigualtat**.

En aquest sentit, Barcelona Activa, per poder donar resposta als reptes actuals i futurs en els àmbits del desenvolupament local, i coincidint amb el 30è aniversari de la creació de l'Agència, ha dut a terme durant el 2016 un **procés participatiu intern per definir les bases d'una nova Barcelona Activa**. A partir d'aquest procés s'han definit la missió, els valors, les línies estratègiques i els objectius que han de fer

possible una nova Agència Municipal capaç d'afrontar nous projectes i millors serveis per contribuir, encara més, a aquest canvi de model de desenvolupament.

Al mateix temps, Barcelona Activa, alineada amb el Programa d'Actuació Municipal 2016-2020 presentat pel Govern fruit d'un ampli procés participatiu, ha posat en marxa, durant el 2016, un extens conjunt d'iniciatives per **promoure la millora de la qualitat de vida de les ciutadanes i ciutadans de Barcelona a través del foment de l'ocupació, l'impuls de l'emprenedoria i el suport a les empreses**, responent a les diferents necessitats de les persones en el seu territori i des de la perspectiva de l'economia plural, que inclou la cooperativa, la social i solidària. Aquest tipus d'economia potencia l'apoderament de la ciutadania i el reequilibri entre territoris per assolir un model just de desenvolupament econòmic, de creació, manteniment i repartiment de l'ocupació.

Entre aquestes iniciatives destaquen la posada en marxa de l'**Estratègia per l'Ocupació a Barcelona 2016-2020** i el **Pla per l'Ocupació Juvenil de Qualitat 2016-2020**, ambdós fruit de processos participatius amb agents, entitats i representats de col·lectius; la presentació i inici del **Pla de Desenvolupament Econòmic de Ciutat Vella**, el primer dels 6 districtes que tindran un pla específic, o el desplegament del programa de **Nous Plans Municipals d'Ocupació**, que ha permès contractar, en un any, més d'un miler de persones a l'atur. Destaquen també l'inici de la conceptualització dels **nous models d'orientació i intermediació laboral i d'atenció i suport a l'emprenedoria**; el nou programa de **foment de la indústria avançada**; el programa sobre finançament alternatiu per a projectes empresarials i sociocomunitaris; la posada en marxa de les primeres accions en el marc del **Pla d'Impuls de l'Economia Social i Solidària 2016-2019**, entre les quals trobem un paquet d'accions formatives de suport a l'emprenedoria col·lectiva i a la creació i creixement d'iniciatives empresarials de caire sociocomunitari, el nou programa per al foment de l'economia col·laborativa procomú (la Comunicadora) o l'adequació del **nou equipament El Far per al foment de la innovació socioeconòmica**, la participació en l'elaboració de la nova **Guia de contractació pública social**, entre d'altres.

En l'àmbit organitzatiu, Barcelona Activa ha impulsat diversos projectes per a la millora i el desenvolupament de la pròpia entitat, en el marc de l'avenç, com a organització, cap a un model de ciutat i de societat més sostenible i just. Així, s'ha treballat per **incorporar la perspectiva de gènere i diversitat als valors i línies estratègiques de l'empresa i a tots els programes desenvolupats** (entre d'altres moltes iniciatives, s'ha participat, com a prova pilot, en els primers pressupostos amb perspectiva de gènere de l'Ajuntament) i s'ha realitzat una revisió del protocol per a la prevenció i l'abordatge de l'assetjament a la feina, incorporant-hi també els supòsits d'assetjament transfòbic i intergènere. S'han començat a aplicar les **noves guies de contractació pública social**; s'han impulsat millores en els plecs i criteris de valoració de licitacions de l'agència per facilitar que la pluralitat d'iniciatives empresarials i socials puguin atendre les necessitats de productes i serveis (lots de contractació més petits, visió més plural i sostenible en les propostes i metodologies, qualitat de l'ocupació, integració laboral de col·lectius amb més dificultats, entre d'altres) i s'han introduït millores mediambientals, amb una major preocupació pel conjunt del cicle de vida dels productes i serveis contractats. També s'ha reforçat la **transversalitat, la coordinació i la comunicació entre els equips** mitjançant la constitució de diferents grups de treball interdepartamentals, i s'han iniciat nous projectes per a la millora de la comunicació interna, detectada per les persones treballadores com un dels principals reptes a afrontar, entre d'altres.

A continuació es presenta un resum executiu de l'activitat realitzada per les **més de 300 persones que treballen a Barcelona Activa**. En alguns casos es tracta d'actuacions ja consolidades d'eficàcia contrastada i, en altres casos, de noves iniciatives que incorporen noves metodologies o enfocaments, de suport a les persones, a les empreses –en qualsevol de les seves formes– i als territoris per fer de Barcelona la ciutat justa, cohesionada i amb oportunitats i qualitat de vida per a totes i tots.

01.2. RESUM EXECUTIU

Durant el 2016, l'Agència Municipal ha atès més de **53.000 persones i més de 9.000 empreses** a través dels més de 70 serveis i programes desplegats. Tota aquesta activitat es complementa amb la posada en marxa d'accions de divers calat i en diferents àmbits per afavorir l'avenç cap a un nou model de desenvolupament econòmic i social més just, sostenible i cohesionat. A continuació es resumeixen els trets principals de l'activitat realitzada per Barcelona Activa el 2016, que es podrà trobar ampliada i detallada en aquesta memòria:

Ocupació

- S'han atès **28.247 persones (el 51 % dones)** a través dels serveis i programes per a l'ocupació de Barcelona Activa, una cartera de serveis que, al mateix temps, durant el 2016 ha estat en procés de millora per adequar-la a les necessitats de les diferents persones, especialment les més vulnerables, i dels territoris amb major incidència de l'atur i la precarietat.
- S'han desenvolupat i/o posat en marxa diversos **plans que tenen com a eix central l'ocupació**, com ara: l'**Estratègia per a l'Ocupació a Barcelona 2016-2020** –l'estratègia municipal, consensuada amb els agents, per la lluita per l'ocupació i contra la precarietat laboral–, el **Pla de Foment de l'Ocupació Juvenil 2016-2020** o l'**Estratègia de Territorialització en l'àmbit de l'ocupació**. També s'ha participat en altres plans municipals per transversalitzar la mirada i l'acció per l'ocupació de qualitat de les persones, com ara el Pla de Justícia de Gènere, el Pla contra la Feminització de la Pobresa o el Pla de Salut Mental de Barcelona, entre d'altres.
- **1.339 persones contractades a través del programa de Nous Plans d'Ocupació Municipals** per a la realització de projectes d'interès col·lectiu, que han rebut formació i han estat acompanyades per treballar la seva inserció posterior. Aquesta xifra se suma a les 482 persones en situació d'atur contractades a través de programes de Plans d'Ocupació realitzats en col·laboració amb el SOC. En total, durant el 2016 han estat contractades 1.821 persones provinents d'una situació d'atur durant 6 mesos **mitjançant programes de Plans d'Ocupació**.
- **3.532 persones han participat en cursos de formació ocupacional**. Entre aquestes persones, **1.010 persones** en situació d'atur de llarga durada han rebut formació professionalitzadora a través del programa Pla de Xoc contra l'**Atur de Molt Llarga Durada** i més de **9.000 joves menors de 30 anys han estat atesos** a través dels diferents serveis i programes per a l'ocupació.
- **2.208 persones ateses mitjançant el programa Treball als barris** (en col·laboració amb el Servei d'Ocupació de Catalunya) d'actuacions de foment de l'ocupació a 12 barris d'especial atenció, que inclouen accions d'orientació laboral, formació en competències i professionalitzadora, plans d'ocupació, prospecció d'empreses, acompanyament a la inserció i dinamització del teixit comunitari i comercial, entre d'altres.

Empreses

- S'han atès **9.515 empreses i 4.162 persones emprenedores** a través dels serveis i programes de suport a les empreses de Barcelona Activa, els quals s'han reforçat amb una perspectiva i oferta més plural sobre l'activitat econòmica.
- S'han gestionat **3 programes d'ajuts a empreses**: BCN es Compromet, programa d'**ajuts a la contractació estable** de persones amb més dificultats d'accés al mercat laboral que, des de la seva posada en marxa a finals de 2014, ha concedit 601 ajuts, i, com a novetats el 2016, el programa de **foment de la continuïtat empresarial**, amb un pressupost de 100.000 euros, que ha afavorit la continuïtat de 18 empreses, i el programa de **foment de l'inici de nova activitat econòmica per a persones autònomes**, el qual, amb 2.166 sol·licituds registrades, ha exhaurit el crèdit de 2 milions d'euros habilitat.
- S'ha iniciat el desplegament del projecte per al **foment de la indústria avançada al Parc Tecnològic**, amb el primer espai municipal per al suport al prototipatge industrial, una zona d'exposició de projectes tecnològics, un programa d'activitat formatives i un programa per al foment de les vocacions científiques, entre d'altres.
- S'han impulsat **nous programes en clau territorial per al suport al comerç**, entre els quals el programa Comerç a la Xarxa, per facilitar els comerços la seva presència a Internet; el programa de suport al teixit comercial de Barcelona o la nova aplicació per incentivar el comerç local AppropMeu.

Emprenedoria

- S'han celebrat **30 anys acompanyant la iniciativa emprenedora** a Barcelona.
- S'han atès **14.307 persones** i s'han acompanyat intensivament **2.556 nous projectes empresarials**, ampliant l'oferta amb nous continguts i activitats per impulsar també l'emprenedoria col·lectiva i d'impacte social.
- 817 persones en programes intensius d'acompanyament a la creació d'empreses.
- S'ha iniciat la definició d'un nou model d'atenció a les persones emprenedores i la conceptualització d'un laboratori d'usabilitat (UX Lab) per a nous projectes i empreses. Tots dos projectes es desplegaran el 2017.
- 228 empreses i 20 projectes instal·lats a les incubadores de Barcelona Activa, amb desplegament d'un programa específic de suport a empreses incubades. Comptant també el Parc Tecnològic, els **espais per a la instal·lació i creixement d'empreses de Barcelona Activa ha acollit, durant el 2016, 289 empreses i 20 projectes empresarials**.

Formació i Innovació

- S'ha gestionat un paquet de formació estable compost per **prop de 4.000 activitats formatives de curta durada** que han beneficiat 14.742 persones en els àmbits de la creació i gestió d'empreses i la formació tecnològica (Cibernàrium).
- Quant a la formació **tecnològica-Cibernàrium, se n'han beneficiat 10.610 persones**, 8.631 de les quals han participat en seminaris i tallers de formació tecnològica avançada i 2.144 en accions de curta durada, a biblioteques públiques, d'alfabetització i capacitació digital inicial.
- S'ha posat en marxa un ambiciós projecte per dotar l'agència d'una **plataforma de gestió de formació en línia, amb continguts en format MOOC (Massive Open Online Courses)**, que permetrà fer arribar el coneixement, d'entrada en matèria tecnològica i en un futur en altres àmbits d'actuació de Barcelona Activa, a més persones.
- Posada en marxa del **projecte de Ciberalfabetització**, una iniciativa amb un doble objectiu: d'una banda, afavorir la inserció laboral i millora de l'ocupabilitat de 20 persones a l'atur, formades i contractades a través del programa Plans d'Ocupació Municipals i, de l'altra, contribuir a reduir l'esclatxa digital mitjançant accions formatives de capacitació digital entre nens i nenes, joves i majors de 55 anys.
- L'àrea d'Innovació s'ha integrat a la de serveis de Formació i ha desplegat tot un seguit de col·laboracions i projectes amb organismes internacionals a través de l'Ajuntament i altres entitats i especialment dins de Barcelona Activa.

Innovació socioeconòmica

- L'any 2016 ha estat el primer any de creació i funcionament de la Direcció d'Altres Economies i també el primer any en què s'ha desplegat i executat el Pla d'Actuació d'aquesta Direcció. Aquest pla sorgeix del Pla de Xoc 2015 d'Economia Cooperativa, Social i Solidària.
- S'han ofert **més de 600 places formatives** a persones, projectes i empreses de l'àmbit de l'Economia Social. S'han posat en marxa **3 programes a mida per al foment de l'emprenedoria social i col·lectiva i l'enfortiment de projectes de l'àmbit**.
- S'ha participat en la **redacció de la Guia de Contractació Pública Social** i en el Decret d'alcaldia que s'aprovarà durant el 2017, així com en la definició del sistema de seguiment d'aquesta guia.
- S'han impulsat actuacions de **foment i promoció de les economies col·laboratives i comunitàries**. En aquest darrer cas, s'han iniciat els estudis jurídics sobre les vies per afavorir i consolidar iniciatives com ara els grups de consum, grups de criança i accions vinculades a l'economia de les cures.
- S'ha treballat la posada en marxa d'un equipament municipal, **El Far, destinat exclusivament a la innovació socioeconòmica** i al desplegament d'accions d'acompanyament i enfortiment de l'àmbit de l'Economia Social i Solidària, que entrarà en funcionament el 2017.

- S'ha treballat per desenvolupar un **sistema integral cooperatiu d'intervenció socioeconòmica**, mitjançant el qual s'ha donat suport al projecte d'Alencop (cooperativa de recollida selectiva de residus per part de persones que recollien ferralla) i a l'estudi i tasques inicials per a la possible posada en marxa d'una cooperativa de venda i comerç impulsada per persones procedents de la venda ambulant irregular.
- S'ha donat suport per a l'**enfortiment de processos sociocomunitaris i de desenvolupament de l'economia social i solidària** a diversos barris i districtes de la ciutat.

Desenvolupament de proximitat

- Presentació i elaboració del **primer Pla de Desenvolupament Econòmic de Districte, el de Ciutat Vella**, i inici dels 5 restants de la fase inicial: Nou Barris, Sants-Montjuïc, Sant Andreu, Sant Martí i Horta-Guinardó (es tracta dels 6 districtes amb indicadors socioeconòmics per sota de la mitjana de la ciutat).
- Inici del desplegament de les actuacions en matèria de recuperació i **impuls de l'activitat econòmica del Pla de Barris** municipal, matèria liderada des de Barcelona Activa.
- En el marc del programa ocupacional **Treball als barris** (cofinançat pel Servei d'Ocupació de Catalunya), s'han dut a terme **accions de dinamització sociocomunitària i comercial** als barris inclosos a la iniciativa en línia amb les estratègies que es treballen amb cada territori.
- Posada en marxa del **programa de difusió i formació sobre finançament alternatiu**, en el qual han participat 256 persones. S'ha treballat la preparació d'una convocatòria de subvencions per a l'impuls socioeconòmic del territori que s'obrirà el 2017, i s'ha impulsat el concurs d'aparadors de Nadal als barris, en el qual han participat 60 comerços.

02. Missió, valors i línies estratègiques

Durant l'any 2016, Barcelona Activa ha dut a terme un procés participatiu amb les persones treballadores de l'Agència per a la definició de les bases per a una nova Barcelona Activa. Fruit d'aquest procés, es detallen a continuació la missió, els valors i les línies estratègiques que, en el marc de l'actuació i estratègia municipal, guiaran els propers anys l'activitat de Barcelona Activa.

02.1. MISSIÓ

Barcelona Activa és l'Agència de Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona. Té la missió d'impulsar la política econòmica i el desenvolupament local per promoure la **millora de la qualitat de vida de les ciutadanes i ciutadans de Barcelona mitjançant el foment de l'ocupació, l'impuls de l'emprenedoria i el suport a les empreses**, responant a les diferents necessitats de les persones en el seu **territori i des de la perspectiva de l'economia plural**, que inclou, la cooperativa, la social i solidària, tot potenciant l'**apoderament de la ciutadania i el reequilibri entre territoris** per assolir un model just de desenvolupament econòmic, de creació, manteniment i repartiment de l'ocupació.

02.2. VALORS

1. Igualtat d'oportunitats i progrés social
2. Cooperació, dins l'organització i amb d'altres
3. Economia al servei de les persones: social i sostenible
4. Esperit de servei públic i ètica professional i personal

02.3. LÍNIES ESTRATÈGIQUES

1. Proximitat a les **necessitats del territori i de les persones, les empreses** i altres actors econòmics i socials amb una **mirada innovadora i de reequilibri territorial**.
2. Especialització respecte a la necessitat d'**adaptació a la diversitat** de la ciutat: col·lectius, sectors o territoris.
3. **Transversalitat** de la prioritat de l'ocupació.
4. Facilitació de l'**economia plural**, potenciant les **economies transformadores, l'emprenedoria col·lectiva i la innovació social**.
5. Facilitació de **projectes vitals-professionals mitjançant serveis integrats**.
6. Suport a les **empreses perquè evolucionin cap a models d'alt retorn social i ambiental**.
7. Definició, ordenació i coordinació de l'**ecosistema públic-privat-comunitari**.
8. Millora del **benestar i la professionalització de les persones treballadores** mitjançant el foment de l'excel·lència, la transversalitat, la participació i el desenvolupament del talent.
9. Incorporació de la **perspectiva de gènere i de diversitat a totes les actuacions** internes i externes.
10. Incorporació de la **missió, les estratègies i els objectius integralment** per part de la plantilla i transversalment a les diferents àrees i serveis.

03. Estructura organitzativa i equipaments

03.1. ESTRUCTURA ORGANITZATIVA

Barcelona Activa és una societat anònima de capital municipal amb un Consell d'Administració format per representants de tots els grups municipals. Organitza la seva activitat en tres Direccions Executives de prestació de serveis, amb 8 Direccions Operatives, i 6 Direccions Operatives de suport.

Direcció Executiva d'Estratègies de Foment de l'Ocupació

La Direcció Executiva d'Estratègies de Foment de l'Ocupació és l'àmbit de l'organització municipal en què es dissenyen, s'apliquen i s'avaluen les polítiques i programes de foment de l'ocupació a la ciutat en coordinació amb altres àrees de l'Ajuntament així com institucions i actors de l'àmbit de l'ocupació (SOC, agents socials, etc.). El seu objectiu és assolir una ocupació major i de més qualitat a la ciutat de Barcelona, cosa que contribueix a reforçar el posicionament de l'Ajuntament i de Barcelona Activa com a referent local, nacional i internacional en matèria de polítiques d'ocupació.

Direcció Operativa d'Orientació i Formació

La seva missió és definir i implementar el model d'orientació i formació de Barcelona Activa, centrant-se en les necessitats de les persones i les empreses, per tal de contribuir a la millora de l'ocupabilitat i l'ocupació a la ciutat mitjançant la prospecció, l'orientació, la intermediació i la formació.

Direcció Operativa de Projectes Integrals d'Ocupació

La seva missió és identificar i executar projectes ocupacionals potencials que incrementin i/o millorin l'ocupació a la ciutat, per sectors d'activitat, tipus d'actuacions o territoris, i garantir la coordinació amb els districtes i barris de Barcelona.

Direcció Operativa de Programes Transversals

La seva missió és identificar potencials projectes que generin ocupació, per a col·lectius en risc d'exclusió, coordinar els programes existents: Garantia Juvenil, Labora, Impuls, etc. i generar-ne de nous, garantint la transversalitat amb altres àrees de l'Ajuntament.

Direcció Executiva d'Emprenedoria, Empresa i Innovació

Té la missió d'impulsar l'emprenedoria i l'ecosistema emprenedor a la ciutat i donar suport en la millora de la competitivitat de les empreses i entitats del Tercer Sector per tal d'augmentar les oportunitats de les persones i contribuir a la creació de llocs de treball de qualitat a la ciutat. Així mateix, té per objectiu millorar els coneixements i competències de la ciutadania i les empreses per una ciutat amb major ocupabilitat i de més qualitat, amb igualtat d'oportunitats i cohesionada socialment, contribuint a la reducció de la fractura digital, i impulsar la innovació com a element de competitivitat del teixit empresarial i l'ecosistema emprenedor.

Direcció Operativa d'Emprenedoria

Té la missió d'impulsar l'emprenedoria i l'ecosistema emprenedor a la ciutat de Barcelona per tal d'augmentar les oportunitats de les persones, contribuir a la creació de llocs de treball de qualitat i posicionar Barcelona com a referent internacional en l'àmbit de l'emprenedoria.

Direcció Operativa de Serveis a les Empreses

La seva missió és donar suport en la millora de la competitivitat de les empreses i entitats del Tercer Sector amb l'objectiu de fomentar la creació de riquesa i ocupació de qualitat a la ciutat de Barcelona. A més d'oferir una cartera de serveis i programes d'acompanyament empresarial especialitzat, combinant l'accés universal i la personalització per col·lectius, sectors i territoris més necessitats, té per objectius gestionar i reforçar l'ecosistema empresarial dels sectors considerats estratègics per la ciutat de Barcelona i posicionar l'equipament del Parc Tecnològic com a referent per a la "indústria avançada" i com a epicentre en programes de foment de les vocacions científiques i tecnològiques.

Direcció Operativa de Formació i Innovació

Té la missió de millorar els coneixements i competències de la ciutadania i les empreses per una ciutat amb major ocupabilitat i de més qualitat, amb igualtat d'oportunitats i cohesionada socialment, contribuint a la reducció de la fractura digital, i impulsar la innovació com a element de competitivitat del teixit empresarial i l'ecosistema emprenedor.

Direcció Executiva de Desenvolupament Socioeconòmic de Proximitat¹

És l'àmbit de l'organització municipal en què es dissenyen, implementen i avaluen les polítiques i programes de desenvolupament socioeconòmic de proximitat, així com el foment de l'activitat econòmica en clau d'Economia Social i Solidària (ECSS). Aquesta tasca es realitza en coordinació amb altres àrees de l'Ajuntament i en concertació amb el mateix sector de l'ECSS a la ciutat. Els objectius són contribuir a l'equilibri territorial, apropar-se a les necessitats de segments de població prioritaris a barris i districtes i enfortir la contribució del sector de l'ECSS a un desenvolupament socioeconòmic just i sostenible a la ciutat.

Direcció Operativa d'Innovació Socioeconòmica²

La missió és desenvolupar serveis, recursos i eines des de Barcelona Activa per enfortir la contribució del sector de la Economia Cooperativa, Social i Solidària a un desenvolupament socioeconòmic just i sostenible a la ciutat. Aquesta tasca es realitza com a encomana operativa i, per tant, en el marc del pla de treball del Comissionat d'Economia Cooperativa i Solidària. Actualment treballa per oferir recursos d'acompanyament i formació, participa en l'estratègia d'intervenció territorial des de l'acció comunitària impulsant iniciatives d'ECSS i promou projectes singulars en àmbits específics.

Direcció Operativa de Desenvolupament de Proximitat³

Té la missió de definir, impulsar i facilitar l'estratègia de territorialització en clau de proximitat de Barcelona Activa. El seu objectiu és doble: d'una banda, la promoció d'economia arrelada al territori, que contribueixi a satisfer les necessitats dels veïns i veïnes i que estigui liderada pels seus actors econòmics i/o socials, i, de l'altra, l'impuls de dinàmiques de reequilibri territorial que permetin minimitzar les diferències de desenvolupament econòmic entre barris de la ciutat.

¹ El nom previ d'aquesta Direcció Executiva era *Altres Economies i Proximitat*.

² El nom previ d'aquesta Direcció Operativa era *Altres Economies*.

³ El nom previ d'aquesta Direcció Operativa era *Desenvolupament Local de Proximitat*.

Direccions Operatives de suport

Direcció Operativa de Desenvolupament Organitzatiu

La seva missió és dissenyar, proposar i implementar metodologies i instruments per ajudar a l'organització a acomplir els seus objectius. Té l'encàrrec de conduir els processos transversals de millora organitzativa, ser el hub d'intel·ligència organitzativa, assessorar i donar suport a l'equip directiu, implantar la política d'RSC de l'agència, avançar en una nova organització dels temps de treball i implantar la política de desenvolupament de les persones.

Direcció Operativa de Sistemes d'Informació

La Direcció de Sistemes d'Informació té com a missió proveir, mantenir i gestionar de forma eficient els recursos, les infraestructures i els serveis informàtics de Barcelona Activa mitjançant el desenvolupament i el manteniment de sistemes d'informació que donin suport als processos de negoci executats pels usuaris interns.

Direcció Operativa de Màrqueting i Comunicació

Té per missió dirigir i coordinar les accions de Màrqueting i Comunicació de Barcelona Activa per tal de promoure el coneixement dels programes i serveis oferts.

Direcció Operativa de Recursos Econòmics

Optimitzar la gestió de les àrees que estan sota la seva responsabilitat i dels seus recursos: Economia i Finances, Compres i Serveis Generals, Manteniment, Projectes internacionals i fons europeus, Definició d'objectius i seguiment dels projectes impulsats des d'aquestes àrees.

Direcció Operativa de Serveis Jurídics

Assessorar jurídicament i dirigir els procediments i les actuacions, d'acord amb la normativa vigent, amb la finalitat d'assegurar la legalitat de totes les actuacions que es fan des de Barcelona Activa.

Direcció Operativa de Recursos Humans

Treballar, conjuntament amb els altres directors/es de Barcelona Activa, l'optimització de la gestió de les àrees de responsabilitat i dels seus recursos. Seguiment dels projectes impulsats des de la Direcció de Recursos Humans.

03.2. EQUIPAMENTS

Barcelona Activa disposa de la **xarxa d'equipaments** següent per impulsar el seu conjunt d'actuacions per al desenvolupament econòmic local:

- **Seu central**, que alberga la direcció de l'empresa, els serveis centrals i de suport.
- **Edifici Media TIC**, que acull l'Oficina d'Atenció a les Empreses, la incubadora m-startup-barcelona i el Centre de Formació Tecnològica per a professionals i PIMES Cibernàrium.
- **Centre per a la Iniciativa Emprenedora Glòries**, l'equipament de referència a la ciutat per a la creació d'empreses
- **Incubadora d'empreses Glòries**, espais i serveis d'incubació per a noves empreses innovadores.
- **Incubadora d'empreses Almogàvers**, un entorn d'incubació per al creixement de noves empreses innovadores de la ciutat, gestionat amb col·laboració pública i privada.
- **Parc Tecnològic Barcelona Nord**, un entorn d'incubació d'empreses innovadores de base tecnològica en fase de creixement i un espai referent per a la promoció de la indústria avançada.
- **Centre per al Desenvolupament Professional (Porta22)**, el centre de referència en l'orientació i desenvolupament professional i en programes per a l'ocupació.
- **Convent de Sant Agustí**, un espai referent en programes d'emprenedoria per a col·lectius específics i per a sectors tradicionals.
- **Ca n'Andalet**, un equipament especialitzat en activitats de formació.
- **El Far**, un equipament incorporat a Barcelona Activa durant el 2016 que es dedicarà a la promoció i foment de la innovació socioeconòmica.

Aquests equipaments es complementen amb una xarxa de proximitat que inclou: 10 antenes de capacitació tecnològica inicial a biblioteques públiques; 5 punts d'atenció ocupacional a Oficines d'Atenció al Ciutadà dels districtes amb major problemàtica d'atur; 9 punts d'atenció del programa Treball als barris; 5 punts d'atenció ocupacional en programes d'inserció per a col·lectius en risc d'exclusió; els Punts d'Informació Juvenil (PIJ) i Espais Joves, des d'on s'ofereix el servei Barcelona Treball Joves, d'orientació i recerca de feina per a joves, i prop d'una trentena d'equipaments de la ciutat on han rebut formació els/les comerciants de la ciutat amb el programa Obert al Futur.

04. Principals resultats d'activitat

Durant el 2016, l'Agència Municipal ha atès més de 53.000 persones i més de 9.000 empreses a través dels més de 70 serveis i programes desplegats. A continuació es detalla l'activitat realitzada per cada àmbit d'actuació.

Resum d'activitat de Barcelona Activa 2016

Total de persones ateses	53.616
Persones ateses Ocupació	28.247
Persones formades (formació ocupacional)	3.532
Persones contractades Plans d'Ocupació	1.821
Persones ateses Emprenedoria	14.307
Nous projectes empresarials acompanyats	2.556
Total d'empreses ateses	9.515

04.1. FOMENT DE L'OCUPACIÓ

Una de les principals prioritats del Govern Municipal és la **lluita contra l'atur i la precarietat laboral**. Així, la promoció de l'ocupació de qualitat per a tothom és una de les grans línies de treball en què l'Ajuntament articula la seva activitat, i així ho recullen els seus instruments de planificació. En aquest sentit, el Pla d'Actuació Municipal 2016-2019 incorpora set línies estratègiques d'ocupació:

- Increment de les **actuacions per millorar l'ocupabilitat** de les persones
- Renovació i ampliació dels programes dirigits a **persones en risc i/o situació de vulnerabilitat o d'exclusió social**
- Pla de **foment de l'ocupació amb visió de proximitat**
- Pla d'acció per la **formació**
- Situar l'**ocupació al centre de les polítiques municipals**
- **Nou model d'orientació i intermediació laboral**
- **Nou model d'oficina local d'ocupació**

Durant el 2016 s'ha treballat i consensuat amb els agents socials l'**Estratègia per a l'Ocupació de Barcelona 2016-2020 (EOB)**, estratègia central d'ocupació de l'Ajuntament alineada amb el seu Pla d'Actuació Municipal que incorpora **30 mesures** distribuïdes en **4 grans línies estratègiques**:

- Línies de tipus **transversal/general** (mesures per incorporar les perspectiva de la diversitat i de gènere, construir un mapa de recursos i dispositius, elaborar un pla d'actuació per a la ocupació, la integració d'actuacions i la descentralització de les polítiques o l'avaluació).
- **Incrementar les actuacions de millora de l'ocupabilitat per a tothom** (mesures relacionades amb la intermediació laboral, el model d'oficina local d'ocupació, projectes integrals i formació ocupacional).

- **L'ocupació al centre de la política municipal:** transversalitzar la prioritat de l'ocupació a les àrees municipals (mesures relacionades amb sectors o projectes municipals generadors d'ocupació i amb l'Ajuntament com a prestador de serveis).
- **Apropar els serveis al territori i a les necessitats de les persones** (mesures relacionades amb necessitats/oportunitats i potencial d'ocupació, catàleg de serveis als districtes i governança d'agents).

D'aquesta manera, les actuacions i mesures impulsades per Barcelona Activa durant el 2016 en matèria d'ocupació han estat alineades amb el PAM 2016-2019 i amb l'Estratègia per a l'Ocupació de Barcelona 2016-2020. El seu catàleg de serveis s'ha estructurat en quatre grans àrees: orientació per l'ocupació, formació i capacitació, programes d'experienciació i treball, i mercat de treball i intermediació. Es tracta d'un catàleg que durant el 2016 ha estat en procés de millora per adequar-lo a les necessitats de les diferents persones, especialment les més vulnerables, i dels territoris amb major incidència de l'atur i la precarietat.

Des del conjunt de serveis i programes per a l'ocupació de Barcelona Activa **s'han atès un total de 28.247 persones (el 51 % dones)** el 2016. Entre les accions més destacades es pot esmentar la contractació, durant 6 mesos, de 1.821 persones a l'atur mitjançant programes de Plans d'Ocupació (1.339 de les quals a través del programa de Plans d'Ocupació Municipals), la formació tecniprofessional de 3.532 persones a través de diferents programes (1.010 de les quals, persones en situació d'atur de molt llarga durada formades a través del programa Pla de Xoc contra l'Atur de Molt Llarg Durada) i 2.208 persones ateses mitjançant el programa Treball als barris.

Cal destacar, també, l'atenció als i les més de 9.000 joves menors de 30 anys a través dels diferents serveis i programes per a l'ocupació, xifra molt superior a anys anteriors que es deu, sobretot, al desplegament de programes vinculats a la **Iniciativa Europea de Garantia Juvenil**. L'objectiu d'aquesta iniciativa és garantir que els i les joves menors de 30 anys puguin rebre una oferta d'ocupació, d'educació contínua o un període de pràctiques després d'acabar l'educació formal o quedar-se en situació d'atur. Els beneficiaris/es de la iniciativa són els i les joves menors de 30 anys que ni estudien, ni treballen, ni reben formació, ja que constitueixen un dels grups de població amb més dificultats d'accés a l'ocupació.

Així mateix, a més de l'Estratègia per a l'Ocupació a Barcelona 2016-2020 ja esmentada, s'han desenvolupat i/o posat en marxa **diversos plans que tenen com a eix central l'ocupació**, com ara el Pla de Foment de l'Ocupació Juvenil 2016-2020 i l'Estratègia de Territorialització en l'àmbit de l'ocupació. Alhora, s'ha participat en altres plans municipals per transversalitzar la mirada i l'acció per l'ocupació de qualitat de les persones, com ara el Pla de Justícia de Gènere, el Pla contra la Feminització de la Pobresa o el Pla de Salut Mental de Barcelona, entre d'altres.

Resum d'activitat per a l'Ocupació 2016

Assessorament personalitzat	10.900
Servei Barcelona Treball	16.102
Orientació als centres educatius i universitaris	15.216
Plans d'Ocupació	1.821
Treball als barris	2.208
Altres programes d'ocupació, formació i inserció	3.934
Total	28.247

Perfil de les persones ateses en l'àmbit de l'Ocupació 2016

Gènere	Dona	52,7 %
	Home	47,3 %
Edat	<25 anys	18,3 %
	25-39 anys	36,9 %
	>40 anys	44,8 %
Situació laboral	A l'atur	56,6 %
	En actiu	23,2 %
	Altres	20,3 %
Nivell d'estudis	Primaris	16,9 %
	Secundaris	43,9 %
	Universitaris	39,2 %
Procedència	Estrangers	22,6 %
	» Unió Europea	5,2 %
	» Fora UE	17,4 %
	Espanya	77,4 %
Residència	Barcelona	80,5 %
	Província BCN	18,5 %
	Catalunya	0,7 %
	Altres	0,3 %

Accions d'orientació i recerca de feina

Assessorament personalitzat

Aquest servei té l'objectiu d'**informar, orientar i assessorar** sobre els aspectes relacionats amb la carrera professional i la recerca de feina de les persones que busquen feina, que volen reorientar i/o millorar la seva carrera professional. El servei es presta des de l'equipament de Porta22 al districte de Sant Martí; des de la xarxa de punts d'orientació per a la recerca de feina que opera a 5 dels districtes més afectats per l'atur (Nou Barris, Ciutat Vella, Horta-Guinardó, Sant Andreu i Sants-Montjuïc), i a partir de les fires d'ocupació que es realitzen en col·laboració amb el món de l'ensenyament i d'altres entitats.

Durant el 2016 s'ha ofert assessorament personalitzat a través dels anteriors canals a **10.900 persones (53% dones)**. Des de la xarxa de Punts d'orientació als 5 districtes, on es donen a conèixer els serveis i recursos que Barcelona Activa ofereix, sobretot en temes d'ocupació i autoocupació, s'han atès 3.501 persones (54 % de dones).

Espai de Recerca de Feina

Durant l'any 2016 s'ha millorat el servei que es prestava a l'Espai de Recerca de Feina de Porta22 per oferir més informació dels recursos de Barcelona Activa, potenciar la seva participació en accions d'assessorament, activitats de recerca de feina i en la Plataforma de candidatures Empresa-Ocupació. Aquest any, **2.813 persones (1.379 dones i 1.434 homes)** han fet ús de l'Espai.

Coaching Laboral

El Servei de Coaching Laboral té com a objectiu apoderar a les persones que busquen feina, facilitant-los eines i recursos que els ajudin a posar en valor les seves competències i a dissenyar una estratègia de recerca amb un pla d'acció, fomentant l'autoconfiança, la motivació, una actitud positiva i la proactivitat.

Les accions de *coaching*, que es realitzen en grups reduïts, es singularitzen per col·lectius. Així, l'any 2016 hi han participat **2.527 persones (1.671 dones)**, en els mòduls següents: 382 persones en coaching per a dones, 390 en accions per a joves, 966 en accions per a persones majors de 40 anys i 967 en accions per al desenvolupament professional.

Servei Barcelona Treball

Accions d'**informació laboral, orientació professional, recerca de feina i competències clau, grupals i de curta durada**, destinades a persones que busquen feina i/o volen millorar professionalment. Aquestes activitats tenen per objectiu formar les persones en les tècniques clau d'orientació i recerca de feina, mercat de treball, desenvolupament de competències i recerca de feina 2.0.

També s'ofereixen les sessions informatives "Barcelona Activa a la ciutat" per apropar als 10 districtes de la ciutat els recursos que Barcelona Activa posa a disposició de la població. El servei ofereix també accions amb continguts específicament adaptats al col·lectiu de joves, sota el nom de *Barcelona Treball Joves*, que es realitzen a Porta22 i als Punts d'Informació Juvenil.

En total, al conjunt d'activitats grupals Barcelona Treball han participat **16.102 persones, 55% dones i 45% homes**.

**Activitats
d'orientació i recerca
de feina per a grups**

Per tal de donar resposta a les necessitats específiques de grups homogenis que duen a terme processos d'orientació i recerca de feina en les diverses entitats del Tercer Sector o d'altres ens municipals i universitats, s'ofereix la possibilitat d'organitzar una selecció d'accions del catàleg Barcelona Treball que se singularitzen segons col·lectius i/o entitats. Entre les accions realitzades, destaca la col·laboració, durant el 2016, amb l'Àrea de Relacions Ciutadanes de l'Ajuntament de Barcelona per tal d'apropar aquest servei a les entitats migrades de la ciutat de Barcelona per tal de donar a conèixer els serveis d'ocupació de Barcelona Activa.

Un total de 51 entitats han fet servir aquest servei, donant atenció a **842 persones** mitjançant 125 accions.

**Orientació als centres
educatius - Projecte
de Vida professional**

El Projecte de Vida Professional (ProVP) és un programa per a l'**orientació acadèmica i professional, la divulgació de la cultura emprenedora i els valors del treball entre l'alumnat** de centres educatius de secundària obligatòria i postobligatòria. Promou la reflexió sobre el futur professional del/la jove i analitza les seves preferències, interessos, vocacions i motivacions i la seva projecció en el mercat de treball i l'empresa amb l'objectiu de generar un capital humà més qualificat, més ben orientat i amb més possibilitats d'èxit professional.

El projecte es desenvolupa a Barcelona Activa des de l'any 2003-2004 en col·laboració amb el Consorci d'Educació de Barcelona, la Fundació BCN Formació Professional i la fundació privada d'empresaris FemCat. El projecte impulsa diferents accions: sessions sobre orientació acadèmica i professional, el procés de recerca de feina, l'apropament al mercat de treball i les actituds i valors professionals; el programa "Escola i Empresa" on un/a empresari/a amb destacada trajectòria professional explica el rol de les empreses i l'emprenedoria (programa en col·laboració FemCat); el cicle de conferències "Emprendre amb Valors", on personatges rellevants sensibilitzen els i les joves en els valors del treball, les noves cultures del treball i les actituds emprenedores; i un programa de visites a empreses de la ciutat i àrea metropolitana per tal que els i les alumnes coneguin de primera mà sectors econòmics estratègics de la ciutat i els/les professionals que hi ha darrera. Durant aquest any s'ha fet especial èmfasi en incorporar la perspectiva de les noves economies, visitant empreses d'Economia Social i Solidària (cooperatives, banca ètica, centres especials de treball...).

Al conjunt d'actuacions d'orientació acadèmica i professional als centres educatius han participat **15.216 estudiants de secundària obligatòria i postobligatòria**, 49% de les quals han estat dones i 51 % homes.

Accions de Mercat de Treball

Reclutament i projectes de selecció a mida

L'objectiu del servei és **facilitar la inserció laboral de persones en procés de recerca de feina mitjançant l'organització d'esdeveniments presencials en què participen candidates i candidats** de Barcelona Activa que tenen la possibilitat d'**entrevistar-se i entrar en contacte directe amb empreses** que busquen professionals. Totes les candidatures són valorades i preseleccionades per Barcelona Activa i, prèviament a l'esdeveniment, les persones tenen la possibilitat de participar en una sessió preparatòria específica per al procés de selecció. Molts d'aquests esdeveniments s'emmarquen en projectes de selecció que inclouen formació amb compromís d'inserció, com ara els que organitzen BSM, Tibidabo o Open Camp.

Aquesta forma de contacte entre empreses i candidats/es també s'ha dut a terme en el context de diversos salons de la Fira de Barcelona, en què col·labora Barcelona Activa, com ara el Saló del Turisme B-Travel, el Saló Internacional de la Logística, Sónar+D, BizBarcelona i Smart City Expo 2016.

El 2016 han participat en aquests esdeveniments un total de **994 persones, 313 (43,1% dones)** de les quals han estat contractades (segons informació de les empreses). Durant el mes de desembre de 2016 han estat seleccionades 54 personals per al projecte de Lavola, a espera de ser contractades al gener de 2017. Pel que fa al nombre d'empreses, han estat 68 les empreses col·laboradores en aquest servei, entre les quals podem destacar BSM, Lavola, Decathlon, CELSA, Intersport i Dakota Photos.

En matèria d'intermediació laboral, cal destacar també l'atorgament del programa 30 Plus, finançat pel Servei d'Ocupació de Catalunya, mitjançant el qual es desenvoluparan durant el 2017 actuacions ocupacionals per afavorir la inserció laboral de 200 persones en situació d'atur de 30 anys i més, proporcionant-los, entre d'altres recursos, l'accés a ofertes de feina i la formació i competències necessàries per a la seva inserció laboral.

Web Barcelona Treball

Amb **1.914.865 visites** durant el 2016, un 29,4% més que l'any anterior, el web Barcelona Treball és el **5è web més visitat de l'Ajuntament de Barcelona**. És un portal de recursos de referència a la ciutat per a l'orientació professional i una eina important per a les persones que busquen feina o millora professional. Durant el 2016, ajuntaments com ara el de la ciutat de Sabadell o entitats com el Col·legi d'Arquitectes de Catalunya han sol·licitat formalment poder referenciar els seus continguts als seus propis espais web.

Durant l'any 2016 s'han elaborat 29 informes de recursos per a la recerca de feina sectorial, 8 vídeos amb testimonis de persones usuàries de serveis i programes, així com 3 vídeos informatius sobre els serveis d'ocupació de Barcelona Activa: Plataforma Empresa-Ocupació, Projecte de Vida Professional i un audiovisual de presentació dels diferents programes i serveis d'ocupació. També, de la mà de Pimec, s'ha actualitzat la informació de més de 500 fitxes ocupacionals del catàleg del web, incorporant informació de cicles formatius i certificats de professionalitat vinculats.

Mentoring +40

El projecte Mentoring +40 té l'objectiu d'acompanyar de manera personalitzada a persones de més de 40 anys que tinguin dificultats d'accés al mercat laboral, per tal de reactivar el seu procés de recerca de feina. El tret diferencial del projecte respecte d'altres experiències és que la tutorització es realitza amb el compromís d'una xarxa de mentors/es voluntaris provinents de les entitats socials dels diferents districtes. L'objectiu és implicar el territori i consolidar una xarxa col·laborativa de persones i agents per l'ocupació.

Durant el 2016 s'ha dut a terme una prova pilot al districte d'Horta-Guinardó en la qual han participat 23 persones en situació d'atur majors de 40 anys (8 dones i 15 homes) i 9 voluntaris i voluntàries de nou entitats diferents del districte. El 50 % de les persones participants ha aconseguit una feina.

Programes

Plans d'Ocupació Municipals

L'Ajuntament de Barcelona va impulsar, al setembre de 2015, el projecte de Nous Plans d'Ocupació Municipals com a actuació d'impacte immediat per garantir la contractació directa de persones a l'atur amb més dificultats per trobar feina i en situació o risc d'emergència social. El projecte ha estat dirigit de **manera prioritària a persones en situació d'atur majors de 40 anys, amb baix nivell formatiu, que faci un mínim de 12 mesos que són a l'atur**, amb l'objectiu de facilitar la seva **reactivació i reciclatge professional**, recuperar la seva autoestima i disposar d'una experiència de valor de cara a la seva posterior recerca de feina, adquirint competències laborals mentre duen a terme projectes d'interès col·lectiu.

Durant el 2016 s'han contractat **1.339 persones a l'atur (54% dones)** en el marc d'aquest programa realitzat amb finançament municipal, amb la col·laboració de **32 operadors municipals**. S'han desenvolupat més de 230 projectes, destinats, majoritàriament, als àmbits de l'arranjament i el manteniment d'equipaments i espais públics, medi ambient i sostenibilitat urbana, serveis a la comunitat, dinamització i cohesió social, noves tecnologies, promoció de l'activitat econòmica, turisme i comerç. La contractació ha anat complementada amb itineraris de formació tècnica i professionalitzadora, competències clau, capacitació per a la recerca de feina i un assessorament ocupacional per a la posterior cerca de feina amb l'objectiu de millorar les oportunitats de les persones participants de trobar feina un cop acabat del programa.

Plans d'Ocupació (SOC)

Durant el 2016 des de Barcelona Activa s'han desenvolupat 3 projectes de Plans d'Ocupació en col·laboració amb el SOC: projecte adreçat a persones en situació d'atur no perceptores de prestació (PANP), persones a l'atur perceptores de Renda Mínima d'Inserció (RMI) i persones a l'atur de barris d'especial atenció en el marc del programa Treball als barris (aquest darrer es detalla a l'apartat del programa Treball als barris). Mitjançant els 3 projectes, que volen afavorir la inserció laboral i millorar l'ocupabilitat de les persones participants, s'ha contractat un total de 482 persones provinents d'una situació d'atur (32% dones).

Pel que fa al programa de Plans d'Ocupació "Treball i Formació (PANP)", adreçat a persones en situació d'atur, prioritàriament de 45 anys o més, que han exhaurit la prestació per desocupació i/o el subsidi, s'han gestionat 250 places amb contractes de 6 mesos de durada en col·laboració amb 9 operadors municipals. El programa ha integrat accions formatives vinculades a un certificat de professionalitat amb una durada d'entre 80 i 120 hores lectives que s'han realitzat durant el període de contractació i en horari laboral.

Per la seva banda, el programa de Plans d'Ocupació "Treball i Formació (RMI)" s'ha adreçat a 83 persones en situació d'atur, beneficiàries de la renda mínima d'inserció. A més de la contractació durant 6 mesos en col·laboració amb 6 operadors municipals, les persones participants han realitzat accions formatives relacionades amb la millora de les competències transversals.

**Programa Treball
als barris**

El programa Treball als barris és un important instrument per al **reequilibri territorial** ja que permet, en col·laboració amb els districtes municipals i entitats dels territoris, detectar les necessitats, oportunitats i potencials en la creació d'ocupació que té cada barri, adaptant les accions ocupacionals a les seves característiques específiques. Finançat per Servei d'Ocupació de Catalunya, el programa permet ampliar i millorar l'accés i la prestació dels serveis d'orientació i intermediació laboral a través de **dispositius ocupacionals territorialitzats, i ofereix formació ocupacional**, prioritzant els col·lectius més desfavorits i/o en risc d'exclusió.

El programa s'adreça a **12 barris d'especial atenció de 6 districtes de Barcelona**: Santa Caterina i Sant Pere, Barceloneta i Raval Sud (Ciutat Vella), Poble Sec, La Bordeta, La Vinya, Can Clos i Plus Ultra (Sants-Montjuïc), Les Roquetes i Torre Baró-Ciutat Meridiana (Nou Barris), Bon Pastor-Baró de Viver i Trinitat Vella (Sant Andreu), Besós-Maresme (Sant Martí) i El Coll (Gràcia).

Des d'aquest programa s'han atès, el 2016, **2.208 persones, 2.025 (45% dones i 55% homes) de les quals mitjançant dispositius d'inserció laboral** realitzats en 9 punts d'atenció i assessorament. Prop del 40% de les persones participants en aquests dispositius han trobat feina en el decurs del programa. El treball amb les empreses també ha estat intensiu i ha permès contactar amb 325 empreses de diversos sectors de la ciutat i treballar la intermediació laboral mitjançant la gestió de 247 ofertes.

En el marc del programa s'han impulsat **3 Cases d'Oficis** en els sectors de la sostenibilitat, les arts escèniques i les noves tecnologies, que han suposat la contractació de 85 joves per a la seva formació i treball en el marc d'actuacions municipals.

Finalment, el programa ha inclòs la **contractació, durant 6 mesos, de 145 persones en situació d'atur** per a la realització de projectes en diferents àmbits municipals, com ara amb tasques vinculades a la sostenibilitat, la mediació, l'atenció a col·lectius en situació de risc d'exclusió social, el seguiment o la coordinació dels diferents dispositius sociolaborals i a la revitalització del barri. De manera prèvia a aquesta contractació, les persones participants han realitzat un itinerari formatiu que combina continguts transversals i professionalitzadors, amb una durada entre 114 i 140 hores lectives.

**Pla de Xoc contra
l'Atur de Molt Llarga
Durada**

Aquest Pla, posat en marxa a finals de 2015 i que s'estendrà fins al 2017, és una mesura de xoc per afavorir la inserció del col·lectiu de persones en situació d'atur de molt llarga durada (més de 2 anys a l'atur) a través d'accions d'orientació, capacitat i formació per millorar-ne l'ocupabilitat present i futura.

Al llarg de l'any 2016 s'han realitzat 340 sessions informatives en què han assistit un total de 4.535 persones, de les que 1.845 s'han enrolat i han realitzat l'entrevista inicial amb la persona tècnica d'orientació que serà el/la seu/seva referent al llarg de tota la participació en el programa.

S'han realitzat **104 accions formatives** amb 13.423 hores de formació en les quals han participat **1.010 persones (46% dones i 54% homes)**.

**Formació d'Oferta
en Àrees Prioritàries**

Accions formatives adreçades a l'obtenció de certificats de professionalitat que s'han centrat en les famílies professionals de serveis socioculturals i en la comunitat i de comerç i màrqueting. En concret, durant el 2016 s'han realitzat 3 edicions del certificat de professionalitat d'Atenció sociosanitària a persones dependents en institucions socials i 2 edicions del certificat d'Organització i gestió de magatzems. En conjunt, a través d'aquesta formació finançada pel Servei d'Ocupació de Catalunya, s'han format **115 persones (51 dones)**.

**Formació TIC -
Garantia Juvenil**

Des d'aquest programa, iniciat el 2015 i finançat pel Consorci de Formació Contínua de Catalunya, s'ha ofert formació en tecnologies de la informació i de la comunicació a joves inscrits/es a la iniciativa de Garantia Juvenil. Les 4 accions formatives realitzades han permès l'acreditació de les competències adquirides mitjançant certificacions de fabricant, en concret de la multinacional Cisco Systems. Durant el 2016 s'han finalitzat les accions formatives del programa, en què han participat 8 persones.

Programes per a Joves

Joves per l'Ocupació

Programa integral de formació i inserció, cofinançat pel Servei d'Ocupació de Catalunya, adreçat a persones **joves en situació d'atur d'entre 16 i 25 anys de baixa qualificació**; és a dir, aquelles que no disposen del graduat en ESO i que, malgrat que l'hagin obtingut, no han continuat els estudis postobligatoris. L'objectiu del programa ha estat, en primer lloc, millorar l'ocupabilitat dels i les joves i oferir-los les eines necessàries que els facilitin trobar una ocupació alhora que promoure el seu retorn al sistema educatiu. El programa inclou accions de tutorització individualitzada, activitats per a l'adquisició de competències transversals, formació professionalitzadora, suport en la formació per a l'obtenció del graduat en ESO, adquisició d'experiència professional en empreses i tutorització durant l'estada a les empreses. El programa ha inclòs ajuts a empreses per fomentar la contractació dels i de les joves participants per a la contractació per un període mínim de 6 mesos de durada.

Al llarg del 2016, s'ha dut a terme una nova edició del programa mitjançant la qual s'ha orientat a 100 persones joves en situació d'atur (31 % dones), 84 de les quals han estat formades en ocupacions com ara dependent/a de comerç, auxiliar de manteniment de bicicletes, mosso de magatzem, auxiliar de restaurant i bar i dependent/a de fleca i degustació. S'han formalitzat **58 contractes** (16% indefinits, 69% a jornada completa) amb la col·laboració de 39 empreses.

A finals de 2016 s'ha iniciat una nova edició del programa, que facilitarà l'orientació i la formació a 100 persones joves aturades de la ciutat i que s'estendrà fins al març de 2018.

Fem Ocupació per Joves

Aquest programa, cofinançat pel Servei d'Ocupació de Catalunya en el marc de la Iniciativa Europea de Garantia Juvenil, és una proposta metodològica innovadora que planteja una lògica inversa a la resta de programes tradicionals ja que **parteix de la detecció de vacants en diferents empreses**, i dels perfils professionals demandats, per posteriorment fer una selecció conjunta dels/les participants. En paral·lel, s'elabora un **pla formatiu adaptat a les necessitats de cada empresa** que es desenvolupa en alternança a l'experiència laboral de la persona jove.

L'objectiu del programa és afavorir la inserció laboral dels i les joves de 18 a 29 anys, prioritàriament, amb experiència laboral i graduat de l'ESO, batxillerat o cicle formatiu de grau mitjà per tal d'oferir-los entre d'altres recursos la formació necessària per ocupar un determinat lloc de treball.

A l'edició actual, un cop detectades les necessitats de personal de les empreses, s'han seleccionat **90 persones candidates (30 noies), de les quals 86 han estat contractades** i han rebut una formació vinculada al lloc de treball, sovint en alternança amb el període de contractació. Les 10 empreses que han ofert aquestes vacants -en els sectors de l'hostaleria, el comerç i el sector del manteniment, amb un itinerari innovador sobre vehicles elèctrics- han pogut optar als **ajuts a la contractació** inclosos en el marc del programa. Del total de persones joves contractades un 43% ha accedit a un contracte indefinit i un 71% a un contracte de jornada completa.

Al mes de novembre de 2016 s'ha iniciat una nova edició del programa amb l'objectiu d'acompanyar 97 nois i noies cap a la inserció laboral al llarg del 2017.

Garantia d'Èxit BCN

El programa Garantia d'Èxit BCN, cofinançat pel Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC) en el marc de la **Iniciativa Europea Garantia Juvenil**, ha tingut com a objectiu oferir a persones joves inscrites al Registre de Garantia Juvenil, independentment del seu perfil, un **catàleg de més de 2.150 places** en accions i activitats complementàries entre si, tant en contingut com en metodologia i calendarització, ofertes periòdicament durant tot l'any per tal de promoure'n la inserció. Els i les joves han pogut participar en activitat d'orientació i recerca de feina (individuals i grupals, tastets professionals, mentoring, sensibilització per l'emprenedoria, coaching) i en accions formatives professionalitzadores o en emprenedoria. Alhora, s'han facilitat diversos instruments per facilitar-ne la inserció laboral, com ara la línia d'ajuts a la contractació Barcelona es Compromet, els servei d'intermediació laboral i de creació d'empreses de Barcelona Activa o la participació en projectes de Plans d'Ocupació.

Hi han participat **863 persones joves** que han seleccionat el seu itinerari d'activitats de manera personalitzada i flexible en funció de les seves necessitats. El 49 % de les persones participants han estat noies i un 51 % nois; per edats, la major part (el 97 %) tenien entre 19 i 29 anys, amb una mínima presència de joves de 16 a 18 anys (3%). El programa, que s'ha desplegat de manera descentralitzada, ha treballat per garantir la inserció (6 mesos o més) d'un 31 % de joves participants, compromís adquirit des del programa. A 31 de desembre, i sense haver finalitzat el període de temps facilitat per a la inserció (fins 28 de febrer de 2017), s'han inserit 275 joves amb contractacions de més de 6 mesos.

Xarxa Impulsors/es de la Garantia Juvenil

En col·laboració amb el Servei d'Ocupació de Catalunya, Barcelona Activa ha disposat d'un **equip de 5 persones** en el marc de la Xarxa d'Impulsors/es del Programa de Garantia Juvenil a Catalunya, que han treballat transversalment i en xarxa amb la participació dels agents socials i de les entitats juvenils de la ciutat per tal d'informar i acompanyar els i les joves en el seu accés a les accions de la Iniciativa de Garantia Juvenil.

Així, l'equip del programa ha realitzat accions de promoció i difusió del Programa de Garantia Juvenil a la ciutat, en col·laboració amb 52 entitats, ha donat suport a l'accés i el registre de 1.649 nois i noies al fitxer del Sistema Nacional de Garantia Juvenil i ha realitzat 1.933 accions de seguiment i tutorització de les persones joves durant i després de la seva participació en les diferents polítiques actives d'ocupació o en els programes específics de Garantia Juvenil. Aquesta atenció s'ha realitzat a Porta22 i als 11 Punts d'Informació Juvenil de la Ciutat de Barcelona.

En total s'han atès **3.006 persones joves (42% noies i 58% nois)**.

Programes per a col·lectius vulnerables

Programa d'Inserció Sociolaboral (PISL)

El programa, realitzat en col·laboració amb l'Àrea de Drets Socials, està adreçat a **persones que es troben en situació d'atur i risc d'exclusió social, derivades pels Serveis Socials municipals**, i que busquen feina. Ofereix un itinerari d'inserció al mercat de treball molt a mida amb un alt grau d'atenció personalitzada, accions d'acompanyament intensiu durant tot l'itinerari personalitzat, accions de millora de les competències, de recerca de feina i de formació tecnicoprofessional, i d'acompanyament a la inserció, amb un equip de prospecció d'ofertes.

El programa s'ha desenvolupat durant el primer trimestre de 2016 amb l'objectiu d'integrar-se posteriorment al programa Làbora, promogut des de l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament. Durant aquests 3 mesos, han estat ateses **227 persones, 109 dones** i 118 homes, a través de 5 dispositius d'atenció descentralitzats al territori.

Programa Personalitzat de Recerca de Feina (PROPER)

També desenvolupat en col·laboració amb l'Àrea de Drets Socials, aquest programa es dirigeix a **persones amb baix nivell d'autonomia per la recerca de feina, baix nivell formatiu i experiència professional poc qualificada**. L'objectiu del programa és la millora de l'ocupabilitat, incrementar l'autonomia personal i assolir la integració laboral de les persones participants. Igual que el programa PISL, s'ofereix atenció personalitzada, capacitació en competències transversals, en tècniques i estratègies de recerca de feina, formació tecnicoprofessional, espais de recerca de feina i prospecció d'ofertes laborals.

Com el programa PISL, el programa Proper s'ha ofert durant el primer trimestre de 2016, donat que a partir d'aquell moment ha quedat integrat al programa Làbora de l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament. Durant els 3 mesos, s'han atès **403 persones (173 dones** i 230 homes) a través dels 5 punts d'atenció de la ciutat compartits amb el programa PISL.

Dona Impuls

Programa d'**inclusió sociolaboral per a dones d'origen subsaharià** que exerceixen o han exercit la prostitució promogut per l'agència ABITS (Agència per a l'Abordatge Integral del Treball Sexual) amb la col·laboració de Barcelona Activa. El programa, que té un elevat nivell d'atenció personalitzada, permet dissenyar un itinerari a mida per a cada participant a través d'accions d'orientació, de tècniques i estratègies de recerca de feina, de capacitació en competències personals i professional, formació professionalitzadora i acompanyament a la recerca de feina, així com accions de capacitació en competències lingüístiques i també en TIC.

Hi han participat, durant el 2016, un total de **40 dones**, que han pogut formar-se en les ocupacions de cambrera de pisos, neteja i ajudant de cuina, a més de rebre formació per obtenir el carnet de manipulació d'aliments de forma transversal.

**Programa de
Clàusules Socials
de Contractació
Responsable**

En el marc del Decret d'Alcaldia vigent el 2016, que estableix com a condició d'execució en tots els contractes el fet que, com a mínim, un 5% de les noves contractacions han de ser reservades per a persones en risc d'exclusió o amb dificultats particulars d'inserció, Barcelona Activa ha estat l'encarregada de fer la cerca de treballadors/es en risc d'exclusió per tal de cobrir aquestes places quan les empreses ho requereixin. En aquest marc, durant l'any 2016 les empreses adjudicatàries de l'Ajuntament han **contractat 76 persones en risc d'exclusió** a través del Programa de Clàusules Socials de Barcelona Activa.

Com es comentarà més endavant en aquesta memòria, Barcelona Activa ha participat durant el 2016 en la Comissió de Contractació Social Responsable, conjuntament amb altres operadors municipals, i en el lideratge de la Direcció de Coordinació de Contractació Administrativa. Aquest treball ha culminat el 24 de novembre de 2016 amb la presentació per part de l'Ajuntament de la nova Guia de Contractació Pública Social, que concreta mesures socials, d'inclusió social, d'igualtat de gènere i de justícia social per incentivar l'ocupació de qualitat a través de la contractació pública.

04.2. EMPRESES

A través d'aquesta línia d'actuació, Barcelona Activa dona suport a l'enfortiment i la competitivitat empresarial i a les entitats de l'Economia Social i Solidària amb l'objectiu de fomentar la creació de riquesa i ocupació de qualitat a la ciutat de Barcelona.

Així, durant el 2016 els serveis i activitats de Barcelona Activa per al suport a les empreses s'han desenvolupat a través de 4 grans àmbits d'actuació: la prestació d'una cartera de serveis permanents, programes empresarials, ajuts econòmics, activitat formativa i accions de *networking* des de l'Oficina d'Atenció a les Empreses (OAE); el desenvolupament d'un pla de suport a sectors a través de la col·laboració amb iniciatives i esdeveniments i fires en els àmbits de la tecnologia, les indústries creatives, l'energia-mobilitat sostenible, i la indústria avançada 4.0; el disseny i execució de programes específics de promoció econòmica en clau territorial, com ara els programes de suport al comerç, els futurs Plans de Desenvolupament Econòmic dels districtes de Ciutat Vella o Nou Barris, i el Pla de Barris Bon Pastor-Baró de Viver i la gestió del Parc Tecnològic, en el marc de la qual el 2016 s'ha posat en marxa una Mesura de Govern per convertir-lo en referent en indústria avançada, en promoció de vocacions científicotecnològiques i en matèria de sostenibilitat i mobilitat.

Els aspectes més innovadors durant el 2016 han estat, d'una banda, la creació de **nous serveis d'acompanyament a les empreses d'Economia Social i Solidària** en el marc de l'OAE, i, de l'altra, la posada en marxa de **2 nous programes municipals d'ajuts econòmics a les empreses**: "Barcelona: Afavorir la continuïtat empresarial", amb una dotació pressupostària de 100.000 euros i "Barcelona: Foment de l'inici de nova activitat econòmica per a treballadors i treballadores autònomes", amb una dotació pressupostària de 2 milions d'euros.

Entre els principals resultats pel que fa al suport a les empreses l'any 2016 destaquen les **9.515 empreses i 4.162 persones emprenedores** ateses, el suport a **21 plataformes sectorials** (associacions, clústers, institucions fires, i iniciatives), la gestió de **3 convocatòries d'ajuts econòmics** per a empreses, i **4 programes de suport i impuls a la transformació digital del comerç** amb desplegament territorial.

Principals resultats de les activitats de suport a les empreses 2016

Total empreses ateses	9.515 empreses
Empreses i persones ateses de manera individual (serveis OAE)	4.163 empreses i 4.162 persones emprenedores
Empreses ateses de manera grupal (formació, programes, altres activitats)	5.704 empreses
Servei constitució d'empreses	602 empreses constituïdes
Servei de finançament	35,6 M € aixecats per 208 empreses i projectes
Servei cerca de treballadors/es	2.522 vacants, 848 col·locacions/insercions 348 vacants de pràctiques, 212 convenis/insercions 177 convenis programes Formació Ocupacional i FP Dual
Servei de transmissió empresarial	21 transmissions, 36 llocs de treball mantinguts, 1,14 M € d'inversió induïda
Servei d'internacionalització i tràmits de comerç exterior	110 empreses ateses
Servei d'aterratge empresarial	16 empreses estrangeres aterrades, 247 llocs de treball previstos i 8,2 M € per inici activitat 1 projecte d'ampliació inversió, > 200 llocs de treball
Servei de localització empresarial	17 empreses localitzades en espais oferts pel servei, 107 nous llocs de treball; 29 empreses localitzades amb assessorament servei
Servei d'assessorament empresarial	246 empreses ateses
Servei d'informació i tràmits municipals	465 llicències d'activitat presentades i 713 registres per serveis urbanístics
Ajuts econòmics	Foment de la contractació: 601 ajuts Noves Persones Autònomes: 2 M € Foment Continuitat Empresarial: 100.000 €
Suport plataformes sectorials	21 plataformes i multiplicadors
Empreses instal·lades Parc Tecnològic	58 empreses

Sectors de les empreses ateses des de l'atenció personalitzada OAE

Comerç	24,7 %
Serveis a les empreses	14,3 %
TIC	9,2 %
Cultura, turisme i oci	12,9 %
Producció creativa	6,6 %
Indústria/Manufactura	7,9 %
Construcció	6,9 %
Serveis a les persones	5,8 %
Salut i assistència social	2,8 %
Ciències de la vida	1,8 %
Transport, logística i distribució	2,2 %
Medi ambient	0,9 %
Altres	3,8 %

Serveis

Durant el 2016 s'han atès un total de 10.362 demandes individuals provinents de 4.163 empreses i 4.162 persones emprenedores (40% de les quals, dones).

Servei de constitució d'empreses

Servei d'informació, assessorament i tramitació telemàtica per constituir, de manera àgil, societats mercantils (SL) o realitzar l'alta d'empresari/a individual (autònom/a). La tramitació telemàtica permet crear una SL en un termini d'entre 4 i 10 dies i donar-se d'alta com a treballador/a autònom/a de forma immediata. Es redueixen, també, els costos de gestió i de tràmits. Aquest servei es complementa amb assessorament expert sobre la documentació necessària prèvia per poder fer la constitució i com obtenir-la.

Durant el 2016, mitjançant aquest servei **s'han constituït 602 noves empreses a la ciutat**, 298 com a SL i 304 altes d'empresaris individuals (139 dones), la qual cosa suposa l'activació de més de 666 persones a la Seguretat Social i un desemborsament total de més de 1,5 milions en capital social en el cas de les SL. S'han dut a terme 41 sessions preparatòries, en què han assistit 867 persones emprenedores.

Servei de finançament empresarial

Un equip expert treballa conjuntament amb l'empresa en la diagnosi i la definició de les necessitats de finançament i ofereix assessorament sobre les millors opcions segons els productes financers existents, tant públics com privats, bancaris i alternatius. Així mateix, l'equip expert dona suport també durant tot el procés de tramitació i obtenció dels recursos, imparteix formació i preparació a la inversió i organitza fòrum d'inversió sectorials, activitats de *networking* i assessorament i *matching* individualitzat.

El 2016 el servei de finançament empresarial ha **atès 605 empreses i projectes empresarials, 208 dels quals ja han aixecat 35,6 milions d'euros**. Per volum d'operacions, el 57,1% són operacions en finançament bancari, el 26,7% en finançament públic com ENISA, el 12,9% en inversió privada, un 1,4% en microcrèdits i un 1,8% són operacions en finançament alternatiu. En canvi, per volum de fons el 16,35% són recursos aixecats amb finançament bancari, el 15,4% amb en finançament públic com ENISA, el 67,8% en inversió privada, el 0,1% operacions en microcrèdits i el 0,3% en finançament alternatiu. Resten pendents d'aprovació 176 operacions amb un total de 45,7 milions d'euros.

Al mateix temps, s'ha realitzat un **programa de preparació a la inversió** anomenat Ready4Growth, que ha permès a 20 empreses del sector de la salut preparar-se per entrar en processos d'inversió privada. En aquest sector s'han coorganitzat 2 fòrums d'inversió específics, organitzats amb entitats referents del sector com ara BioCat, el Col·legi Oficial de Metges de Barcelona i les xarxes d'inversors privats de la ciutat, en què han participat 15 empreses.

**Servei de cerca
de treballadors
i treballadores**

Les empreses del territori que necessiten incorporar noves persones treballadores als seus equips poden comptar amb el suport d'aquest servei tant pel que fa a la identificació de les vacants, com en el reclutament i la preselecció de candidatures que s'ajustin als perfils professionals sol·licitats. Les necessitats de personal es poden cobrir tant mitjançant contractacions laborals com a través de convenis de pràctiques o mitjançant convenis en el marc de l'FP Dual.

En aquest sentit, es compta de manera preferent amb les candidatures registrades a la Plataforma Empresa-Ocupació, una base de dades amb més de 30.000 persones interessades en accedir a les oportunitats laborals que informen les empreses i que han estat usuàries dels serveis de Barcelona Activa.

Al mateix temps, el programa Posa Talent ofereix a les empreses interessades la possibilitat d'incorporar, mitjançant estades de pràctiques, alumnes d'universitats, d'escoles de negoci i altres centres de formació. Permet també a l'empresa comptar amb el talent d'alumnes amb experiència internacional procedents d'MBAs, postgraus, màsters i cursos específics desenvolupats en diferents universitats i escoles especialitzades. En aquest sentit, es col·labora amb més de 80 universitats i centres de negoci i amb una trentena de centres on es desenvolupen cicles d'FP.

Igualment, es treballa en la promoció entre el teixit empresarial del territori de la Formació Professional Dual, que ofereix un model col·laboratiu entre l'empresa i els instituts d'FP per incorporar, com a treballadors i treballadores, estudiants de cicles de Formació Professional consensuant prèviament el seu procés d'aprenentatge.

Durant el 2016 s'han gestionat un total de 1.232 ofertes laborals, amb 2.522 vacants. També s'han gestionat 309 ofertes de pràctiques amb 348 vacants. A través d'aquests processos d'intermediació s'ha **aconseguit la incorporació de 1.060 persones (466 de les quals, dones)** al mercat laboral: 848 (361 dones) mitjançant contracte laboral i 212 (105 dones) a través de convenis de pràctiques. Igualment, s'ha facilitat l'accés a **pràctiques professionals a 177 alumnes** d'accions de Formació Ocupacional i FP Dual perquè completin el procés de qualificació professional i desenvolupin els aprenentatges adquirits en un context productiu real.

**Servei de transmissió
empresarial**

Aquest servei té l'objectiu d'impulsar la transmissió d'empreses com a via de manteniment i creixement de l'activitat econòmica i evitar el tancament de negocis viables i la destrucció d'ocupació. Així, s'adreça a aquelles persones empresàries que volen cedir el seu negoci i, al mateix temps, a noves persones emprenedores que vulguin prendre el relleu i donar-los continuïtat.

Així, s'ofereix assessorament personalitzat als empresaris/es cedents en les diferents fases que implica el procés: elaboració del diagnòstic de viabilitat, confecció del pla de cessió, negociació i tancament del procés. Així mateix, les persones emprenedores compten també amb suport expert per identificar les oportunitats de negoci i rebre orientació sobre les diferents fases del pla de transmissió.

El 2016, a través d'aquest servei s'han atès **53 empreses cedents i 131 persones emprenedores**, i s'han dut a terme amb èxit **21 operacions de transmissió d'empreses, que han salvat o generat més de 36 llocs de treball** i una inversió induïda de gairebé 1,14 milions d'euros.

**Servei
d'internacionalització
i informació sobre
tràmits de comerç
exterior**

Es tracta d'un servei realitzat amb la col·laboració de la Cambra de Comerç de Barcelona i concebut per a empreses que es troben en procés d'internacionalització. En aquest sentit, en un primer moment, s'ofereix assessorament personalitzat per analitzar la millor estratègia per accedir a nous mercats, resoldre consultes relacionades amb el comerç exterior i orientar sobre negocis internacionals, així com informar sobre els tràmits necessaris per comerç exterior. Durant el 2016, **110 empreses** han fet ús d'aquest servei.

Servei de localització

Aquest servei realitza una doble funció: d'una banda, d'assessorament en la cerca d'espais i en el procés de signatura del contracte de lloguer, i, de l'altra, d'elaboració d'una agenda de visites a espais concrets. La cerca d'espais es realitza tant en equipaments propis de Barcelona Activa com en espais empresarials disponibles en l'àrea de Barcelona (naus industrials, edificis i grans oficines).

En el marc d'aquest servei, el 2016 s'ha acompanyat **112 empreses en la cerca de localització, 46 de les quals han trobat espai durant l'any**. D'una banda, 17 empreses han escollit alguna de les opcions d'espai presentades pel servei, cosa que suposa una ocupació de 13.130m² i la **previsió de generació de 107 nous llocs de treball** (queden exclosos els llocs de treball associats a operacions de cerca de localització per motiu de trasllat). D'altra banda, 29 empreses més han trobat l'espai com a resultat de l'assessorament rebut.

**Servei d'aterratge
empresarial**

Les empreses estrangeres que aterren a Barcelona amb un projecte d'inversió de valor afegit per a la ciutat (generació d'ocupació de qualitat, desenvolupament de models de negoci innovadors, o establiment de centres de decisió estratègics o vinculats a activitats de R+D+I) compten amb un servei d'acompanyament personalitzat en els aspectes clau vinculats a l'aterratge: informació sobre opcions legals d'establiment, tràmits de constitució d'empresa, tràmits d'estrangeria, cerca de professionals, localització d'espais i contacte amb altres agents de la ciutat. També es treballa amb altres administracions públiques per identificar punts de millora en els processos administratius vinculats a l'aterratge d'empreses i professionals estrangers/es i en la proposta de millores en els circuits existents.

Durant l'any 2016, a través d'aquest servei s'han **assessorat 55 projectes d'inversió** a Barcelona, 9 dels quals s'han derivat a altres canals i recursos existents a la ciutat i 46 s'han acompanyat directament. Entre els projectes acompanyats directament, **16 empreses ja han aterrat** a Barcelona, amb una previsió de generació de més de 240 llocs de treball i la destinació de més de 8 milions d'euros a la posada en marxa de l'activitat; una empresa ha realitzat una ampliació de la seva inversió a la ciutat, que comportarà la creació de més de 200 nous llocs de treball, i 10 més ja han confirmat la implantació a la ciutat i es troben en procés d'aterratge.

**Servei
d'assessorament
empresarial**

Servei adreçat a PIMEs i persones autònomes que necessitin suport per definir un pla de millora per fer créixer els seus negocis o millorar la seva activitat. Durant el 2016 aquest servei s'ha obert també a entitats de l'Economia Social i Solidària.

El 2016, des d'aquest servei **s'han atès 231 empreses** mitjançant un equip d'experts format per professionals de Barcelona Activa en col·laboració amb voluntaris sèniors de les entitats VAE i Secot i 15 entitats del Tercer Sector en col·laboració amb Finan3, iniciativa promoguda per la Taula del Tercer Sector Social.

A través d'aquest servei també s'ofereix un catàleg de programes orientats a la millora de la competitivitat que s'adeqüen a les necessitats de les empreses, com ara: acceleració del creixement, increment de vendes, mentoratge, entre d'altres. Aquests programes es detallen a l'apartat de Programes.

**Servei d'informació
i tràmits municipals**

Servei que es realitza conjuntament amb la Direcció d'Atenció Ciutadana i els Serveis Urbanístics de l'Ajuntament de Barcelona mitjançant el qual les empreses i persones emprenedores de la ciutat reben informació i assessorament per gestionar tràmits municipals per desenvolupar una activitat econòmica a la ciutat, com ara els plans d'usos, consultes tècniques, tramitació d'assabentats i comunicats, consultes d'expedients oberts o informació de transmissió de llicències, entre d'altres.

Durant l'any 2016 s'ha atès un total de **466 empreses i 2.917 persones (1.182 de les quals, dones)**. S'han tramitat 465 declaracions d'inici d'activitat i 713 registres relacionats amb l'activitat empresarial en l'àmbit d'urbanisme.

Espai Barcelona

L'OAE també posa a disposició d'entitats i empreses l'Espai Barcelona, una zona per realitzar reunions corporatives i esdeveniments. L'Espai Barcelona és un espai innovador que ofereix un seguit de recursos audiovisuals avançats i interactius per l'organització de reunions amb formats singulars i participatius.

Durant el 2016 s'han organitzat **101 esdeveniments**, als quals han participat 2.700 persones. Entre aquests esdeveniments destaquen reunions de treball de CTecno, els Comitès Directors de la Plataforma LIVE, les activitats de la Fundació Mobile World Capital, Fundació Ship2B, StartupBootCamp, Conector o la xarxa d'Ateneus de Fabricació; la presentació del Pla Digital de la Ciutat de Barcelona; així com esdeveniments promoguts per empreses, com ara el Health4Good, promogut per DKV sobre emprenedoria innovadora en el sector salut.

Programes empresarials, activitats formatives i de *networking* i presència en fires

Activitat formativa de curta durada a l'OAE

Com a complement als serveis individualitzats de l'Oficina d'Atenció a les Empreses, aquest programa de càpsules i seminaris, de curta durada i amb enfocament molt pràctic, vol ajudar les empreses a millorar la gestió diària i fomentar-ne el creixement i la competitivitat, amb activitats formatives específiques per preparar-se i accedir a noves fonts de finançament, per internacionalitzar-se, per impulsar les seves vendes, per créixer a través de la cooperació empresarial, per innovar o bé per actualitzar i ampliar els coneixements necessaris per optimitzar la gestió i l'estratègia de l'empresa. Com a novetat, durant el 2016 s'han incorporat a l'oferta formativa un conjunt de càpsules i seminaris en l'àmbit de les Altres Economies.

Un total de **1.435 empreses i entitats** han participat al llarg del 2016 en les 357 activitats formatives de curta durada organitzades.

Barcelona Mentoring Program

Programa de suport i acompanyament a les petites i mitjanes empreses a través de l'aportació voluntària de persones directives amb una trajectòria reconeguda que les assessoren i que posen el seu *know-how* al servei de les necessitats de les empreses participants. D'aquesta manera, 28 empreses han rebut una visió crítica de la seva estratègia empresarial, orientació en la presa de decisions i ajuda per identificar els objectius a assolir i visualitzar els punts forts del seu projecte. Aquest programa utilitza la metodologia de mentoratge en grup transferida pel MIT de Boston i adaptada a l'entorn de Barcelona.

Les **28 empreses** d'aquesta 3a edició tenen previst incrementar la plantilla amb **56 nous llocs de treball** i un augment de la facturació del 14,6%. Durant l'últim trimestre del 2016 s'ha posat en marxa la 4a edició del programa.

Axelera

Programa d'acceleració empresarial basat en l'acompanyament en la definició del pla d'acció per enfocar el creixement de 30 petites empreses multisectorials de Barcelona i la seva àrea metropolitana. El programa, organitzat en col·laboració amb PwC, s'ha adreçat a empreses amb una facturació aproximada de 2 milions d'euros i 20-50 treballadors.

L'any 2016 ha finalitzat l'edició iniciada el 2015, amb la participació de 30 empreses que donaven ocupació a més de 1.100 persones. De les **30 empreses** participants, un 57% són del sector industrial. Es preveu que, en un termini de 2 anys, les empreses generin un increment de 278 nous llocs de treball i de 81 milions d'euros de facturació global.

Presència en fires de ciutat

En el marc del suport a diferents fires organitzades a la ciutat, s'han promogut activitats de cooperació i connectivitat empresarial (Synergys), trobades entre empreses i persones candidates per ocupar vacants detectades (Job MarketPlace), i s'ha participat en xerrades, tours i estands destinats a microempreses innovadores.

Aquest 2016 l'activitat de cooperació Synergys ha comptat amb un total de 238 participants de **222 empreses i 32 ponents en 4 fires** (BTravel, SmartCityCongress, Eshow i Bizbarcelona), **42 empreses han disposat d'espai a l'estand de l'Ajuntament de Barcelona** a 4 fires (Eshow, IoT World Congress, Smart City Congress i In(3d)ustry) i 164 persones han participat als tours organitzats en les fires MWC i IoT World Congress.

Altres activitats i accions de *networking* i coneixement

Durant el 2016 s'han dut a terme diferents accions de coneixement i *networking*, com ara: dos esdeveniments Speed Date Cocktail amb IESE Business School i ESADE, que han permès reunir 31 empreses (principalment *start-ups* vinculades a Barcelona Activa) amb 70 estudiants de MBA internacionals; jornada "Nous models de generació de Talent IT" per connectar els diferents actors del sector tecnològic com universitats, *code academies*, professionals i persones empresàries; la jornada "SME Instrument", amb el Ministeri d'Indústria, per tal de donar a conèixer aquest nou instrument de finançament públic provinent de la Comissió Europea; una jornada informativa per a entitats clau en l'ecosistema emprenedor i inversor de la ciutat sobre les possibilitats dels nous permisos d'estrangeria per emprendre; la jornada sobre l'aplicació de la nova normativa sobre auditories d'eficiència energètica i la comunicació del projecte de la primera Superilla a Barcelona, al districte de Sant Martí, a les empreses instal·lades dins de l'àmbit d'actuació.

Finalment, com a recurs permanent per fomentar la cooperació empresarial, les empreses tenen a la seva disposició el grup "Empresa busca Empresa" a la xarxa social LinkedIn per facilitar el contacte entre les empreses que tenen una necessitat empresarial real amb aquelles que poden oferir una solució. L'any 2016 s'ha tancat amb un total de 2.245 membres actius.

Programa de visites a empreses

Aquest programa vol apropar els serveis i programes existents a empreses d'especial interès del territori (grans empreses tractores, empreses amb projectes estratègics o en procés de creixement, etc.) per tal de fomentar la generació de sinergies amb la resta del teixit productiu de la ciutat i d'afavorir la generació d'ocupació, especialment la inserció de col·lectius amb dificultats d'accés al mercat de treball.

El programa s'emmarca en el conjunt d'actuacions de prospecció empresarial que es duen a terme des de diferents àmbits de Barcelona Activa. En el marc del programa de visites a empreses, al llarg del 2016 s'han realitzat **103 visites a 93 empreses**.

Línies d'ajuts econòmics

Barcelona es compromet

Programa d'ajuts iniciat a finals de 2014 adreçat a les PIMEs de l'Àrea Metropolitana de Barcelona per **fomentar la contractació de persones en situació d'atur amb especials dificultats d'accés a l'ocupació**, com ara: **les persones majors de 40 anys en situació d'atur de llarga durada, persones joves participants en programes de Garantia Juvenil i persones incloses en algun dels col·lectius vulnerables** (amb diversitat funcional, perceptors/es de Renda Mínima d'Inserció, víctimes de maltractament, joves en tutela de centres de menors, etc).

Al mes de maig de 2016, amb l'entrada en vigor de la modificació de les bases reguladores del programa, els ajuts van quedar acotats als primers **6 mesos de contractació, i la subvenció màxima va ascendir a 5.000 o 6.000 €** (segons col·lectiu i en supòsit de jornada a temps complet).

Des de la posada en marxa d'aquesta línia d'ajuts a finals de 2014, s'han aprovat un total de **601 subvencions (362 dones, 60% del total)** per a 468 empreses, sobre un total de 813 sol·licituds. Les contractacions que han generat el dret a l'ajut han estat: 364 (226 de les quals dones) per a persones majors de 40 anys en situació d'atur de llarga durada, 218 (123 dones) per a persones amb especials dificultats d'inserció i 19 (de les quals, 13 dones) per a joves participants en programes Garantia Juvenil.

Barcelona: afavorint la continuïtat empresarial

Posat en marxa al setembre de 2016, el programa ha ofert ajuts econòmics de **fins a 6.000 €** a persones empresàries individuals o microempreses (qualsevol forma jurídica, fins a 10 treballadors/es) que adquireixin una activitat econòmica en els sectors de comerç, serveis, restauració i indústria, existent i en actiu a la ciutat.

Al llarg del període de presentació de sol·licituds (octubre i novembre de 2016) s'han registrat 72 sol·licituds, de les quals s'han aprovat **18 ajuts fins a exhaurir el pressupost de 100.000 €** habilitat per a aquesta convocatòria.

Barcelona: foment de l'inici de nova activitat econòmica per a treballadors i treballadores autònomes

Iniciat també al darrer trimestre del 2016, aquest programa municipal de subvencions ha ofert **ajuts econòmics de fins a 3.600 € o 4.000 €** (aquest darrer cas per a joves menors de 30 anys i persones majors de 40). L'ajut s'ha adreçat a persones empadronades a la ciutat de Barcelona que haguessin iniciat una nova activitat econòmica a Barcelona a partir de gener de 2015 com a persones autònomes (empresaris i empresàries individuals) o noves persones sòcies de cooperatives de treball associat. La quantia de la subvenció corresponia a les despeses justificades en el moment de la sol·licitud, vinculades a l'inici de l'activitat i pagades durant el primer any fiscal de l'activitat.

Al llarg dels mesos d'octubre i novembre de 2016 s'han registrat **2.166 sol·licituds (46% dones)**, i **s'ha exhaurit el crèdit de 2.000.000 €** inicialment habilitat.

Pla de suport a sectors

Des del gener del 2016, la promoció de sectors estratègics s'ha integrat a Barcelona Activa en el marc dels serveis de suport a les empreses amb l'objectiu d'incorporar la visió sectorial en els diferents programes i serveis.

Durant l'any s'ha continuat treballant per impulsar els sectors de la **tecnologia, les indústries creatives, l'energia-mobilitat sostenible i la indústria avançada o 4.0** i s'ha donat suport a les diferents plataformes sectorials. D'una banda, s'han promogut accions de suport a iniciatives, tant públiques com privades, en la realització de fires, congressos i esdeveniments com ara el 4YFN, MWC, BTravel, eShow, ItWorldEdu, BizBarcelona, PrimaveraPro, Docs Barcelona, b'ARS, Sónar+D, Saló Internacional de la Logística, Expoelectric, Formula Student Spain, Big Data Congress, Smart City Expo World Congress, Circular Economy, Internet of Things Solutions World Congress, i In(3d)ustry.

En el marc del **suport a plataformes i associacions de foment empresarial** com el 22@Network, el CTecno, Eurecat, BCD, ACEGAL, el Clúster Audiovisual, el Clúster del Transport i la Logística de Catalunya, o la plataforma LIVE, s'han impulsat accions de generació i intercanvi de coneixement com el Baròmetre del sector TIC a Catalunya, el cicle d'esmorzars TIC organitzat pel CTecno, el cicle d'esmorzars empresarials i dinars-col·loqui organitzat pel 22@Network, i accions de foment del teixit empresarial d'àmbits com el disseny, l'audiovisual, la logística i la mobilitat sostenible. Destaca també la gestió dels Fons de Fira, amb Fira de Barcelona, el qual ha permès la realització dels salons BizBarcelona, SmartCityCongress, Circular Economy, In(3d)ustry i IOTWorld Congress.

Programes específics en clau territorial: suport al comerç

Obert al Futur

Durant l'any 2016 s'ha dut a terme la quarta edició del programa formatiu Obert al Futur, centrat a millorar les **competències professionals i digitals per al comerç i els serveis de proximitat**, en col·laboració amb els 10 districtes de la ciutat i del teixit associatiu del sector. En aquesta 4a edició, el programa formatiu ha constat de 36 temàtiques en 6 itineraris formatius diferents per millorar els resultats del comerç de barri; àmbits com ara la innovació en el petit comerç, la fidelització de clients, les tècniques per millorar el servei o la dinamització del comerç a través de les xarxes socials, entre d'altres.

S'han impartit un total de 113 càpsules que s'han realitzat en 24 equipaments distribuïts al llarg del territori, amb la **participació de 960 comerciants** que pertanyen a 513 comerços i serveis de proximitat.

Comerç a la Xarxa

Durant el 2016 s'ha posat en marxa la primera activitat de suport municipal per a la **presència del comerç de la ciutat a la Xarxa** a través del projecte Comerç a la Xarxa, un projecte que té per objectiu poder geolocalitzar 6.000 comerços de proximitat a Google My Business, després de la prova pilot que es va realitzar a l'any 2015 a l'eix comercial de Carretera de Sants amb les associacions de comerciants de Creu Coberta i Sants-Establiments.

Un total de **3.403 empreses** (3.944 establiments comercials) s'han sumat al projecte, de les quals un 50% pertanyen a eixos i associacions comercials. El 50% de comerços participants a la iniciativa corresponen al comerç no alimentari, seguit del comerç alimentari amb un 18%, el comerç vinculat a salut amb un 12% i la restauració i els serveis professionals de proximitat amb un 10%, respectivament.

El programa està previst que finalitzi el juliol del 2017, i així com durant el 2016 es va desenvolupar la primera fase, que implica el teixit associatiu, durant el període que resta el projecte s'obrirà al comerç en general.

Programa de suport al teixit comercial de Barcelona

També durant el 2016 s'ha realitzat la 2a edició d'aquest programa formatiu que busca reforçar el paper i les funcions de les entitats associatives amb la finalitat d'**apoderar les estructures comercials dels territoris** que representen i, en conseqüència, el mateix comerç.

El programa ha contemplat 14 accions formatives distribuïdes en 3 sessions d'estratègia, 8 càpsules relacionades amb la gestió i la comunicació i 3 activitats experiencials. En conjunt, en les diferents accions han participat 113 persones de 17 associacions comercials.

Projecte Open Challenge AppropMeu

A través del concurs internacional d'idees BCN Open Challenge i del projecte guanyador del repte 6 de l'esmentat concurs (que té com a objectiu incentivar el comerç local mitjançant la tecnologia), durant el 2016 s'ha portat a terme el projecte AppropMeu. El projecte ha consistit en el desenvolupament i gestió de continguts d'una plataforma tecnològica que incorpora una app bidireccional comerç-client que permet posicionar als usuaris/es, generar perfils d'ús i enviar informació segmentada per proximitat dels usuaris i usuàries potencials a l'establiment.

Durant l'any 2016, s'ha impulsat una prova pilot que fa servir el Portal Compraexemple, amb 24 comerços implicats i 31 en procés. L'aplicació està publicada ja en versió Android i IOS i es pot descarregar, i s'ha iniciat una campanya a Compraexemple amb l'objectiu que durant el primer trimestre del 2017 s'arribi a un nombre de 120 comerços amb sensors instal·lats i promocions actives en l'aplicació.

Parc Tecnològic de Barcelona Activa

El Parc Tecnològic és un equipament municipal ubicat al districte de Nou Barris, gestionat per Barcelona Activa i destinat a empreses tecnològiques i de la indústria avançada. El seu objectiu és contribuir al desenvolupament de la indústria avançada mitjançant el Centre d'Empreses Tecnològiques i el Centre de Promoció Industrial i esdevenir, a la vegada, un centre de referència en la difusió de les vocacions científicotecnològiques per a la comunitat educativa del districte i del conjunt de la ciutat.

Com a **Centre d'Empreses Tecnològiques**, el Parc ha acollit **58 empreses** al llarg de l'any, la majoria de les quals són enginyeries avançades que han generat 450 llocs de treball (31 % dones). De les 109 persones promotores d'aquestes empreses, 13 són dones (12 %). Destaquen les enginyeries informàtica i industrial, seguides de les telecomunicacions, l'electrònica, les energies renovables i l'enginyeria aeroespacial. El Parc Tecnològic treballa amb *partners*, entitats i institucions de l'ecosistema de serveis de suport a les PIMEs per al foment compartit de la innovació, l'enginyeria aplicada, la tecnologia i el desenvolupament del sector industrial.

Com a **Centre de Promoció Industrial**, el Parc ofereix els espais de Makerspace i l'Espai Tech. El Makerspace és el primer espai municipal per al suport al prototipatge industrial a Barcelona, format per: un taller mecànic i un taller digital per a la realització de prototips, modificacions en productes i sèries curtes, i un espai de treball col·laboratiu per allotjar projectes fets en equip. D'altra banda, l'Espai Tech és una zona d'exposició de projectes tecnològics desenvolupats per empreses instal·lades al Centre d'Empreses Tecnològiques, els *partners* del Parc Tecnològic i l'ecosistema industrial.

Al Parc Tecnològic també es duen a terme activitats específiques obertes a les persones emprenedores i a les empreses de la ciutat en els àmbits de la indústria avançada. En aquest àmbit, s'han realitzat 18 cursos d'introducció pràctica a la impressió 3D per a professionals i PIMEs i 34 cursos relacionats amb Arduino, així com un conjunt de 35 càpsules formatives i sessions relacionades amb tècniques de creativitat, innovació, prototipatge i eficiència energètica.

Cal destacar que al mes de desembre de 2016 s'ha aprovat la mesura de Govern municipal del Parc Tecnològic, alineada amb el Pla de Desenvolupament Econòmic de Nou Barris que s'ha estat elaborant i al Pla Digital de l'Ajuntament de Barcelona, que permetrà durant el 2017 treballar en 4 àmbits d'actuació: un **programa d'obertura del Parc a l'activitat econòmica de proximitat**, un **programa de foment de les vocacions científiques** dirigides a nens i nenes així com joves del districte de Nou Barris, un **programa d'indústria avançada i prototipatge industrial** i, per acabar, una mesura per posicionar el Parc com a referent de sostenibilitat i mobilitat en el territori.

04.3. EMPRENEDORIA

Barcelona Activa impulsar l'emprenedoria a la ciutat de Barcelona i el seu ecosistema per tal d'augmentar les oportunitats de les persones, contribuir a la creació de llocs de treball de qualitat, i posicionar Barcelona com a referent internacional en emprenedoria. Amb aquesta finalitat, ofereix una cartera de serveis a les persones emprenedores combinant l'accés universal i la personalització per a col·lectius, sectors i territoris més necessitats, i realitza múltiples accions per reforçar l'ecosistema emprenedor, suma d'agents econòmics i socials de la ciutat, perquè Barcelona esdevingui una ciutat referent en l'àmbit de l'emprenedoria i la innovació social.

Barcelona Activa ha celebrat, aquest 2016, **30 anys acompanyant a les persones en el procés d'avaluació dels seus projectes empresarials i les empreses de recent creació en l'arrencada de la seva activitat** econòmica. Es tracta d'un model d'atenció a la persona emprenedora amb una àmplia trajectòria i que ha anat evolucionant, demostrant la seva qualitat i capacitat d'adaptació a les necessitats del mercat. Així, el 2016 s'han introduït noves activitats de foment de l'emprenedoria col·lectiva i s'ha treballat la conceptualització per avançar cap a un nou model d'atenció a les persones emprenedores amb una visió actual i de futur més plural, model que s'anirà millorant i desplegant al llarg de 2017.

Així mateix, es confirma el model d'incubació de **Barcelona Activa amb la plena ocupació** dels seus espais i amb la consolidació d'una oferta de programes i activitats per a les empreses incubades que dona un alt valor afegit a l'allotjament als equipaments municipals. Al mateix temps, per donar una resposta adequada a les necessitats de l'emprenedoria, també durant el 2016 s'ha començat a definir un nou espai, l'UX Lab (laboratori d'usabilitat), que es posarà en marxa durant 2017, ubicat a la incubadora Glòries, i que busca ajudar els projectes i empreses a fer un testeig d'usabilitat dels seus productes abans de sortir al mercat, cosa que contribueix a millorar les seves probabilitats d'èxit.

En conjunt, els serveis i programes de suport a l'emprenedoria de Barcelona Activa han atès **14.307 persones (52% dones)**, i han estat acompanyades intensivament en el camí cap a la creació d'empresa un total de 2.556 nous projectes empresarials, 817 dels quals a través de programes intensius de creació d'empreses a mida de les característiques de sectors i les necessitats de diversos col·lectius, com ara dones, joves o persones majors de 40 anys.

Resum d'activitat de la Direcció d'Emprenedoria 2016

Persones ateses	14.307
Projectes acompanyats	2.556
Persones sessions informatives	8.926
Persones activitats formatives de creació d'empreses	5.532
Persones Programes a mida	817
Empreses instal·lades Incubadora Glòries	82
Empreses i projectes preincubats a l'ABF	70
Empreses i projectes m-startup-barcelona	61
Empreses instal·lades a la Incubadora ESA BIC Barcelona	23

Serveis

Difusió i orientació en empremadoria

Durant l'any, s'han organitzat sessions informatives setmanals sobre la creació d'empreses en les quals s'han transmès els aspectes bàsics que cal tenir en compte per emprendre una iniciativa empresarial a Barcelona, així com els serveis i programes de suport a l'empremadoria que Barcelona Activa ofereix a les persones que volen fer realitat la seva idea de negoci. Les **sessions informatives** es duen a terme al Centre de Recursos per Emprendre Glòries. També se'n fan en anglès per a persones empremadores estrangeres que vulguin iniciar la seva activitat a la ciutat, amb la possibilitat d'assistir presencialment o virtualment. En total, **8.926 persones empremadores (52 % dones)** han participat en alguna de les sessions informatives programades durant l'any 2016.

També durant el 2016 s'ha continuat apropant l'esperit empremador als centres educatius (escoles, universitats, escoles de negocis...) i entitats de la ciutat mitjançant diferents accions de sensibilització d'empremadoria amb diferents continguts adaptats a les necessitats dels col·lectius que van participar en aquestes sessions. En total s'han realitzat **26 accions amb un total de 642 persones participants**.

Assessorament i acompanyament a la creació d'empreses

Al Centre de Recursos per Emprendre Glòries, les persones empremadores tenen a la seva disposició un equip tècnic expert en l'assessorament i acompanyament a la creació d'empreses. En aquestes sessions d'assessorament individualitzat es proporciona suport i tutela en l'elaboració del pla d'empresa, en la recerca de finançament i en l'estudi de viabilitat del projecte, i es resolen dubtes relacionats amb diferents aspectes que cal tenir en compte a l'hora de posar en marxa un projecte empremador.

Distribució sectorial dels projectes acompanyats. Any 2016

Comerç	19,8 %
Cultura, turisme i oci	19,1 %
Serveis a les persones	14 %
Producció creativa	13,1 %
Serveis a les empreses	10 %
Indústria/Manufactura	7,1 %
TIC	6,7 %
Salut i assistència social	3,9 %
Construcció	3,4 %
Medi ambient	1,2 %
Ciències de la vida	1 %
Transport i logística	0,6 %

Perfil dels promotors de projectes acompanyats 2016

Gènere	Dona	54,2 %
	Home	45,8 %
Edat	<25 anys	4,3 %
	25-39 anys	52,9 %
	>40 anys	42,8 %
Situació laboral	A l'atur	35,9 %
	En actiu	54,6 %
	Altres	9,6 %
Nivell d'estudis	Primaris	2,5 %
	Secundaris	28,9 %
	Universitaris	68,6 %
Procedència	Estrangers	25,6 %
	» Unió Europea	14,4 %
	» Fora UE	11,2 %
	Espanya	74,4 %
Residència	Barcelona	75,2 %
	Província BCN	23,1 %
	Catalunya	1,1 %
	Altres	0,7 %

Durant el 2016, per tal de poder desenvolupar una tasca d'assessorament més eficient i de més valor per a les persones emprenedores, s'ha desenvolupat un sistema de cita prèvia per accedir a l'assessorament tècnic. En total, durant l'any s'han acompanyat **2.556 nous projectes empresarials**. Els sectors econòmics més representatius han estat el del comerç, amb un 20% del total de projectes, el de la cultura, el turisme i l'oci, amb un 19%, els serveis a les persones, amb 14%, la producció creativa, amb un 13%, així com els serveis a les empreses, amb un 10%.

Així mateix, cal destacar que el 2016 la Comissió Europea ha reconegut Barcelona Activa com una de les **20 millors pràctiques a Europa en el suport a les persones emprenedores internacionals**.

Activitats formatives en creació d'empreses

Oferta de càpsules formatives de curta durada amb l'objectiu de facilitar a les persones emprenedores els **coneixements i les habilitats necessàries en el procés d'analitzar els projectes empresarials i afrontar el procés de creació d'una empresa**. Els tallers i seminaris tracten temàtiques imprescindibles per a la posada en marxa d'una idea de negoci, com ara la descripció del model de negoci, la definició del públic objectiu, les formes jurídiques, la fiscalitat, tràmits i llicències, com fer un estudi de mercat, finances, tècniques de màrqueting i vendes, cerca de finançament, redacció del pla d'empresa per a l'anàlisi de viabilitat del negoci o habilitats emprenedores. Mitjançant aquestes activitats, més d'un miler el 2016, s'han atès **5.532 persones amb idees de negoci (53,7% dones)**.

L'any 2016 s'han incorporat nous continguts i temàtiques d'actualitat per tal d'acostar a les persones emprenedores, entre d'altres, les tendències en el sector de les **xarxes socials, finançament alternatiu o noves maneres d'organització** a les empreses. També s'han reforçat les activitats de suport a la generació de contactes (*networking*) com ara CoMercat, espai per a persones emprenedores que volen trobar altres persones emprenedores que aportin coneixement i permetin enfortir els seus projectes, i la programació d'activitats de caire sectorial com l'Emprenedoria en viu.

Serveis en línia

Els serveis i programes de suport a l'emprenedoria que ofereix Barcelona Activa es completen amb el conjunt d'eines i recursos relacionats amb el procés de creació d'una empresa que es troben al web www.bcn.cat/emprenedoria. Aquest conjunt de recursos permet a la persona emprenedora analitzar, concretar i avaluar la seva idea de negoci de manera autònoma.

Alguns dels recursos que han tingut al seu abast les persones emprenedores el 2016 han estat el **Test Idea**, que permet avaluar la idea de negoci, el **Pla d'Empresa On Line**, de suport en la redacció del projecte empresarial, **Les Claus per Emprendre**, per treballar les competències emprenedores, i el servei Ubica't, el primer servei de georeferenciació amb bases de dades que permet analitzar el mercat, l'activitat econòmica i la demografia per territori a la ciutat de Barcelona.

A més, durant el 2016 el portal ha recollit un seguit d'informes i dossiers sobre actualitat empresarial relacionats amb la creació d'empreses. Així mateix, també ha facilitat l'accés al **Barcelona Startup Map**, una eina virtual que permet identificar i geolocalitzar els recursos i agents que conformen la comunitat emprenedora de Barcelona, com *start-ups*, inversors, acceleradores, incubadores i talent professional, amb l'objectiu de donar visibilitat a les *start-ups*, connectar-les amb la resta d'actors de l'ecosistema i promocionar la ciutat com un entorn competitiu per atraure inversió i talent.

Programes

Programes d'emprenedoria en sectors

Durant l'any 2016 s'han desenvolupat noves edicions de programes integrals d'acompanyament a la creació d'empreses en sectors econòmics estratègicament importants per a la ciutat –en els àmbits de les **indústries creatives (CreaMedia), CleanTechCamp en les energies netes i la sostenibilitat, l'e-commerce i l'emprenedoria social**– i també en sectors importants i molt arrelats a l'economia de la ciutat, com ara el **comerç, l'artesanía, el turisme o la construcció**. Tots aquests programes es realitzen sempre amb estreta col·laboració amb socis públics i privats referents en cada àmbit econòmic.

Durant el 2016 s'han consolidat els dos nous programes que es van iniciar l'any 2015, el programa d'Emprenedoria Social i el programa Futurisme. El 2016 s'ha iniciat una nova edició d'Emprenedoria Social i s'ha realitzat la selecció de projectes per a una nova edició de Futurisme el 2017. Amb més d'un centenar de sol·licituds rebudes a cadascun, els 20 projectes seleccionats per a cada programa han reflectit les tendències d'aquests sectors, com ara l'economia col·laborativa i comunitària, la sostenibilitat i la responsabilitat social i ambiental.

Durant l'any 2016, **209 persones emprenedores (56% dones)** han participat en programes de suport a la creació d'empreses per sectors.

Programes d'emprenedoria per a col·lectius

S'han realitzat noves edicions de programes integrals dissenyats per donar resposta a les necessitats concretes de col·lectius com són el de **joves, les persones majors de 45 anys o les dones emprenedores**, organitzant programes formatius amb accions de *networking* i tutorització a mida per augmentar les oportunitats d'èxit en el procés de creació de les seves empreses. **608 persones emprenedores (89% dones)** han participat en programes específics de creació d'empreses per a aquests col·lectius.

L'Escola de Dones Emprenedores ha mantingut una oferta amb gran varietat d'accions que van des de programes adreçats a la creació de empreses, programes de millora competencial, d'estratègia digital, de gestió empresarial fins a trobades de *networking*, cooperació i col·laboració en les quals han tingut l'oportunitat de compartir els seus projectes amb altres dones emprenedores. En totes aquestes accions han participat un total de 498 dones.

Per la seva rellevància i la demanda que generen, mereixen una menció més detallada els seminaris i els tallers d'estratègia digital. Els seminaris, de 8 hores de durada i en els quals han participat 228 dones, són accions de formació bàsiques per tal que les participants coneguin el funcionament bàsic i les possibilitats que les xarxes ofereixen a les empreses. D'altra banda, els tallers d'estratègia digital tenen per objectiu definir, aplicar i mesurar l'estratègia digital de l'empresa amb 20 hores de formació i un acompanyament personalitzat per tal que cada participant pugui desenvolupar el seu projecte. Els tallers han permès que 221 dones emprenedores hagin pogut tenir una estratègia de les seves empreses i projectes empresarials a la xarxa, cosa que millora la presència d'empreses liderades per dones a Internet.

Incubació

Durant el 2016 Barcelona Activa ha gestionat **4 incubadores**: la Incubadora Glòries, Almogàvers Business Factory (que inclou un espai de *coworking*), ESA BIC Barcelona i m-startup-barcelona. Es tracta d'entorns innovadors dotats d'espais d'alta qualitat per a petites empreses de nova creació, que faciliten la generació de xarxes de cooperació tant entre les empreses que hi ha instal·lades com amb tot l'ecosistema emprenedor, que contribueixen a la millora de la competitivitat de les empreses instal·lades i que, en definitiva, fomenten la creació d'ocupació i riquesa a la ciutat.

Incubadora Glòries

La Incubadora Glòries, posada en marxa l'any 1986, fa ja 30 anys, i en què s'han incubat més de 800 empreses, és la més antiga de les 4 incubadores municipals. L'edifici, de 3.700m² i amb 63 mòduls d'entre 18 i 110 m², acull empreses innovadores de nova creació, les quals s'hi poden instal·lar per un període màxim de tres anys. Així mateix, disposa de diverses sales de reunions, auditori, aules de formació, bar i sales d'esbarjo. Durant el 2016 han estat incubades un total de **82 empreses**. Des les 208 persones sòcies d'aquestes empreses, 41 eren dones.

Almogàvers Business Factory i espai de *coworking*

Almogàvers Business Factory inclou dues activitats diferents però alhora complementàries. D'una banda, és un espai per al desenvolupament de noves empreses de l'entorn d'entitats públicoprivades que són referent en l'ecosistema emprenedor. En aquest sentit, es tracta d'una nova concepció de la incubació empresarial, centrada en donar suport a l'emprenedoria buscant complicitats més enllà del marc estricte de l'equipament. En finalitzar el 2016, les **7 entitats col·laboradores** que han estat incubant nous projectes empresarials, als quals se'ls ha ofert suport tècnic, són: Universitat Pompeu Fabra, EGI Group, Dinamon, Fundació Catalunya Cultura, Seed Rocket 4founders Capital, The Business Nest i Accelgrow.

Les empreses incubades per les esmentades entitats, a més de gaudir de tots els avantatges tant infraestructurals com logístics que els ofereix la instal·lació, tenen la possibilitat de gaudir dels diferents programes d'estratègia, gestió, internacionalització i finançament empresarial que es duen a terme a Barcelona Activa. Durant el 2016 Almogàvers Business Factory ha acollit **51 empreses i 5 projectes** vinculats a les 7 entitats col·laboradores abans esmentades.

D'altra banda, l'Almogàvers Business Factory es complementa amb un **espai de *coworking*** per acollir professionals autònoms/es i microempreses de fins a 3 anys de vida que, per les característiques del seu negoci, poden desenvolupar la seva activitat en un espai de treball, independent però compartit, que facilita la relació amb altres empreses o professionals. Durant el 2016 l'espai de *coworking* ha acollit **14 empreses (38% dones)** que han ocupat la totalitat dels 14 punts de treball existents. Aquestes empreses també han tingut al seu abast el ventall de serveis i programes que ofereix Barcelona Activa, així com una sèrie de serveis infraestructurals i de valor afegit que ha facilitat les seves possibilitats de creixement.

ESA BIC Barcelona

L'ESA BIC Barcelona es va posar en marxa el 2014 amb l'objectiu de convertir Barcelona i la seva àrea metropolitana en un punt de referència a Europa en el desenvolupament de les **tecnologies de l'espai i les seves aplicacions** a altres sectors econòmics. Es tracta del primer Business Incubation Centre (BIC) que l'**Agència Europea de l'Espai** va obrir a l'Estat espanyol i se suma a la xarxa d'incubadores que, sobre tecnologies de l'espai, hi ha repartides per tot Europa (ESA BIC Network).

Aquesta incubadora d'àmbit metropolità, ubicada a l'edifici RDIT de l'UPC, al Parc Mediterrani de la Tecnologia de Castelldefels, és una aposta conjunta de Barcelona Activa, l'UPC, l'Àrea Metropolitana de Barcelona, la Diputació de Barcelona, el Consell Comarcal del Baix Llobregat i la Caixa Capital Risc.

La incubadora s'adreça a projectes empresarials i empreses que vulguin dur a terme una activitat que, utilitzant tecnologies i coneixement del món de l'espai, l'apliquin al desenvolupament de productes i serveis per a tot tipus d'aplicacions i sectors. Així, per exemple, hi tenen cabuda projectes relacionats amb la geolocalització, imatges satèl·lit, comunicacions satèl·lit, materials espacials, programari crític, *big data*, gestió de potència, eficiència energètica i robòtica, entre d'altres.

Les empreses instal·lades en aquesta incubadora es beneficien de l'assessorament expert i de l'acompanyament en la creació i consolidació d'empreses que proveeix Barcelona Activa, a més de l'assessorament tècnic i científic de l'Agència Europea i de l'UPC. Al llarg de 2016 **23 empreses** (66 persones promotores, 11 de les quals, dones) han estat instal·lades en aquesta incubadora, que s'ha convertit en un lloc de referència per empreses amb molt alt nivell tecnològic i especialment del sector dels drons.

**m-startup-
barcelona**

Promoguda per Barcelona Activa i la Fundació Mobile World Capital, m-startup-barcelona és una iniciativa nascuda amb l'objectiu de posicionar Barcelona com una ciutat de referència en l'àmbit de l'emprenedoria.

Emmarcada en les iniciatives impulsades per l'Ajuntament sota la capitalitat mundial del mòbil que ostenta la ciutat fins al 2023, m-startup-barcelona es configura com una **plataforma de programes d'acceleració d'*start-ups*** locals i internacionals que contribueix a enfortir la comunitat emprenedora de Barcelona. Els objectius específics que persegueix aquesta iniciativa són: promoure la creació i el creixement d'empreses innovadores i escalables en l'àmbit digital, atraure empreses i talent per a què desenvolupin la seva activitat emprenedora a la ciutat, proporcionar un nou espai a la ciutat i fer el moviment emprenedor més tangible i visible i promoure accions per enfortir l'ecosistema emprenedor de la ciutat.

Durant l'any 2016, m-startup-barcelona ha comptat amb la participació de tres programes d'acceleració especialitzats en diferents sectors i/o àmbits d'activitat: Startupbootcamp IoT and Data (acceleradora del sector Internet of Things i Big Data de referència a Europa amb programes a diverses ciutats com ara Dublín, Berlín, Amsterdam, Londres, Copenhaguen, Eindhoven, Istanbul o Singapur), Conector (acceleradora de projectes vinculats al sector

digital – TIME: Telecommunications, Internet, Media and Entertainment que compta amb la participació de més de 100 mentors) i Ship2B (acceleradora especialitzada en projectes amb alt impacte social que ha desenvolupat programes específics pel sector de la salut o del turisme, entre d'altres).

En conjunt, al llarg d'aquest any s'han acompanyat i accelerat un total de **61 start-ups (46 empreses i 15 projectes)**. Cal destacar que, a banda de l'acompanyament empresarial a través dels diversos programes d'acceleració, m-startup-barcelona ha posat a l'abast de tota la comunitat emprenedora de la ciutat un programa d'activitats dirigides a facilitar la posada en marxa i el creixement empresarial. Concretament, al llarg del 2016 s'han desenvolupat més de 45 activitats –sessions formatives, conferències, accions de *networking* o tallers pràctics- amb la participació de gairebé 4.000 persones.

Programa de suport a les empreses incubades

Tot i que cadascuna de les incubadores té les seves pròpies especificitats, l'objectiu general és millorar la supervivència de les noves empreses de la ciutat construint una base sòlida per al seu creixement empresarial, així com augmentar la capacitat empresarial dels seus emprenedors i emprenedores. Per aconseguir aquest objectiu, durant el 2016 s'ha dut a terme un programa d'incubació al qual s'hi han pogut acollir totes les empreses instal·lades en qualsevol de les incubadores, les quals també han pogut participar a la resta de serveis i programes que Barcelona Activa organitza per donar suport a les empreses de la ciutat.

El programa permet identificar els factors clau que suposaran el desenvolupament i creixement futur de les empreses que s'hi instal·len i conduir i reorientar, si s'escau, el seu procés de creixement de cadascuna d'elles a través de diferents serveis i activitats, com ara assessorament individualitzat, test d'estrès empresarial, un programa intensiu de formació i tutories: StartUp+-, servei de *mentoring*, accés a una borsa d'experts en àmbits d'especialització com la consultoria estratègica, el finançament, imatge i comunicació, internacionalització i jurídic/legal, activitats de *networking* i tallers formatius i de solucions. Durant el 2016 han participat en diferents accions del programa **111 empreses**.

**Accions de foment
de l'ecosistema
emprenedor**

En els darrers anys, la ciutat està generant un ecosistema emprenedor dinàmic i en constant evolució. Cada dia s'observen com noves *start-ups*, programes d'acceleració o espais de *coworking*, entre d'altres, trien Barcelona per desenvolupar la seva activitat. Tota la comunitat suma esforços amb l'objectiu que les *start-ups* puguin créixer d'una forma competitiva facilitant l'accés a talent, finançament, mentors/es, infraestructures, etc. En definitiva, treballant per tal que Barcelona esdevingui una ciutat de referència.

Amb l'objectiu de promoure i donar visibilitat a aquest ecosistema emprenedor, des de Barcelona Activa s'ha fet una important tasca de **suport i difusió del conjunt d'activitats en torn a l'emprenedoria** que tenen lloc a la ciutat. Des de grans esdeveniments, com ara la celebració del BizBarcelona al mes de juny, amb més de 13.000 visitants, en què Barcelona Activa, com a soci promotor, ha participat amb un estand i organitzat l'espai Assessorat, així com el mercat de finançament i conferències i diversos *workshops*, o participant a la 3a edició del 4YFN, congrés per a emprenedors i *start-ups* del sector digital en el marc del Mobile World Congress. L'objectiu de l'Agència ha estat donar visibilitat a *start-ups* barcelonines.

A banda dels grans esdeveniments com a instrument de dinamització de la comunitat emprenedora, Barcelona Activa ha continuat promocionant i donant visibilitat als agents de l'ecosistema local a través de l'aplicatiu Barcelona Startup Map, una plataforma que identifica i geolocalitza la comunitat d'*start-ups*, d'inversió, les acceleradores o incubadores, les infraestructures de suport i el talent proporcionat per universitats, centres de recerca i escoles de negoci. Actualment Barcelona Startup Map té publicats més de 558 recursos.

Finalment, també s'ha donat suport a aquelles iniciatives que han sortit de les pròpies persones emprenedores que tenen com a objectiu activar la comunitat emprenedora de la ciutat, com ara una nova edició de la Barcelona Startup Week, tota una setmana d'activitats entorn de l'emprenedoria en què hi ha més de 50 ponències i més de 2.000 participants. A més, s'han dut a terme diversos cicles de presentació d'iniciatives emprenedores, ja sigui en format entrevistes o competició d'*start-ups*, tals com les activitats del DIY, CEO talks, Iniciador, Startup Grind, Hands on TV, entre d'altres.

04.4. FORMACIÓ I INNOVACIÓ

Des d'aquest àmbit d'activitat s'ofereixen de manera transversal serveis de formació de curta durada i innovació a la resta d'àmbits d'activitat de Barcelona Activa, alhora que es proporciona formació en el camp de la divulgació i capacitació tecnològica sota la marca Cibernàrium.

Des de l'àmbit de la formació, Barcelona Activa vol millorar els coneixements i les competències de la ciutadania i les empreses per una ciutat amb major ocupabilitat i de més qualitat, amb igualtat d'oportunitats i cohesionada socialment, tot incrementant l'eficiència i la qualitat en els processos formatius de l'agència. En aquest sentit, es dissenya, gestiona i avalua l'activitat formativa estable dels serveis i programes de suport a l'emprenedoria i l'empresa, així com un ampli programa d'accions per a la capacitació tecnològica. Val a dir que un dels objectius prioritaris de l'Ajuntament és disminuir la fractura digital de determinats col·lectius, de manera que des de Barcelona Activa es potencia el coneixement bàsic i l'ús de les noves tecnologies a tots els districtes de la ciutat i s'impulsen nous projectes formatius que complementin la formació estable de l'agència.

D'aquesta manera, durant l'any 2016 s'ha gestionat un paquet de **formació estable compost per prop de 4.000 activitats formatives de curta durada, finançada amb recursos propis municipals, en àmbits de gestió empresarial, coneixements i habilitats per emprendre i formació tecnològica (Cibernàrium)**. Aquesta oferta formativa ha permès formar, en els diferents àmbits esmentats, un total de 14.742 persones.

S'ha posat en marxa també un ambiciós projecte per dotar l'agència de **formació en línia en format MOOC (Massive Open Online Courses)** i disposar d'una **plataforma LMS (Learning Management System)** integrada amb els actuals sistemes de gestió de Barcelona Activa.

Una de les iniciatives destacades també d'aquest any ha estat la posada en marxa del projecte de **Ciberalfabetització**, una iniciativa amb un doble objectiu: d'una banda, afavorir la inserció laboral i millora de l'ocupabilitat de 20 persones a l'atur a través del programa **Plans d'Ocupació Municipals** i, de l'altra, **contribuir a reduir l'esclatxa digital** mitjançant accions formatives de capacitació digital entre nens i nenes, joves i persones majors de 55 anys.

En relació a la innovació, l'objectiu és **impulsar la innovació** en tots els seus àmbits com a element de transformació interna (dins de Barcelona Activa), social i de desenvolupament econòmic. Se centren esforços, al mateix temps, per contribuir a mantenir la ciutat de Barcelona com una ciutat innovadora referent a nivell mundial, amb la innovació social com a un dels pilars bàsics, i a vincular la innovació amb la ciutadania i fer-la partícip dels diferents projectes de ciutat.

Resum d'activitat dels serveis de formació i innovació 2016

Persones formades en àmbits empresa, emprenedoria i tecnologia	14.742
Nombre d'activitats formatives	3.983
Persones formades en formació estable complementària als serveis	8.415
» Persones en formació gestió empresarial	1.341
» Persones en formació emprenedoria	4.211
Persones en formació i capacitació tecnològica	10.610
» Professionals i PIMEs en formació tecnològica avançada	8.631
» Persones en formació tecnològica inicial (Antenes)	2.144

Formació estable en àmbits d'empresa, emprenedoria i tecnologia

L'oferta formativa estable es caracteritza per la seva complementarietat amb els serveis que es proporcionen des dels àmbits de promoció del teixit empresarial de Barcelona Activa, per l'alt grau de repetitivitat (en horaris diferents), per la seva modulació i per la curta durada (entre 2 i 15 hores), així com per esdevenir un tipus de formació pràctica, útil i molt enfocada a l'entorn professional. No té cap tipus de restricció d'entrada i és majoritàriament gratuïta.

Formació i capacitació tecnològica

El 2016, **10.610 persones (58% dones)** han millorat els seus coneixements i competències tecnològiques mitjançant el programa formatiu de capacitació tecnològica. Amb aquest objectiu, s'han ofert un total de **2.875 seminaris i tallers formatius de curta durada**, organitzats en dos grans àrees segons el grau d'aptituds i coneixements tecnològics a desenvolupar.

D'una banda, el programa **Antenes Cibernàrium**, de facilitació i promoció de l'alfabetització digital per a les persones de la ciutat amb menors nivells de coneixement en eines i continguts digitals, ha atès **2.144 persones (66% dones)**. Totes aquestes persones s'han format en activitats relacionades amb aprendre a utilitzar l'ordinador, la navegació per Internet, l'ús d'*smartphones*, tècniques de fotografia digital, la creació de blogs i webs, l'ús de l'administració electrònica, les xarxes socials o el comerç en línia, entre d'altres. En total, s'han dut a terme 1.451 activitats a través de **10 antenes de la xarxa de biblioteques públiques** de la ciutat, amb l'objectiu de fer-les més accessibles i a l'abast de tots els ciutadans. La valoració de les activitats ha estat de 8,7 sobre 10.

Perfil persones en formació tecnològica inicial (Antenes)

Gènere	Dona	66 %
	Home	34 %
Edat	< 25 anys	0,8 %
	25 - 39 anys	8 %
	40 - 54 anys	28 %
	55 - 64 anys	29,1 %
	> 65 anys	34,2 %
Situació laboral	A l'atur	33,4 %
	En actiu	23,1 %
	Altres	43,5 %
Nivell d'estudis	Primaris	20,7 %
	Secundaris	37,4 %
	Universitaris	41,9 %
Procedència	Estrangers	6,4 %
	» Unió Europea	2,1 %
	» Fora UE	4,3 %
	Espanya	93,6 %
Residència	Barcelona	93,2 %
	Província BCN	6,4 %
	Catalunya	0,2 %
	Altres	0,2 %

D'altra banda, al Cibernàrium, situat a l'edifici MediaTIC, s'ha desenvolupat el ventall d'activitats de **formació tecnològica avançada** per a persones que busquen feina, professionals i PIMEs amb la voluntat d'incrementar el creixement i el volum de negoci de les empreses i professionals de la ciutat a través de la millora i l'ampliació de les habilitats i competències digitals.

Les activitats de formació tecnològica avançada s'estructuren segons àrees temàtiques (Internet i empresa, màrqueting i comunicació, solucions tecnològiques, creació web, imatge digital i eines multimèdia) i sectors professionals (mobilitat, educació, informàtica i programació, disseny, seguretat, comerç i turisme i restauració). També hi ha una oferta d'activitats extra centrades en temes industrials (prototipatge i impressió 3D, arduino), que s'imparteix al Parc Tecnològic de Barcelona Activa, i una oferta de cursos d'estiu que inclou un bloc de formacions dirigides a professionals de l'educació, reconegudes pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

Durant el 2016 s'han organitzat 1.424 seminaris, tallers, cursos, jornades i classes magistrals mitjançant els quals s'han format tecnològicament **8.631 persones (56,3% dones)**. La valoració mitjana d'aquesta formació ha estat de 8,3 sobre 10.

Perfil persones en formació tecnològica avançada 2016

Gènere	Dona	56,3 %
	Home	43,7 %
Edat	< 25 anys	7,6 %
	25 - 39 anys	47,3 %
	40 - 54 anys	39,2 %
	55 - 64 anys	5,3 %
	> 65 anys	0,6 %
Situació laboral	A l'atur	29,8 %
	En actiu	54,6 %
	Altres	15,6 %
Nivell d'estudis	Primaris	1,3 %
	Secundaris	25,1 %
	Universitaris	73,5 %
Procedència	Estrangers	13,1 %
	» Unió Europea	6,6 %
	» Fora UE	6,5 %
	Espanya	86,9 %
Residència	Barcelona	68,1 %
	Província BCN	29,9 %
	Catalunya	1,7 %
	Altres	0,3 %

Formació per a la gestió empresarial

Amb una programació trimestral, s'ha organitzat un conjunt d'**accions formatives de curta durada centrades en àrees clau de l'empresa**, adreçades a empreses i professionals de la ciutat amb l'objectiu de facilitar les eines, els coneixements i les habilitats necessàries per augmentar l'èxit empresarial. Durant l'any 2016 els seminaris i tallers formatius han abordat diferents àmbits de la gestió de l'empresa com ara la constitució d'empreses, la cerca de treballadors, la innovació empresarial, la gestió i l'estratègia en el creixement, la cerca de finançament, la internacionalització i els tràmits relacionats, el màrqueting, el foment de les vendes, la transmissió empresarial i les noves tecnologies aplicades a l'empresa. Hi han participat **1.341 persones**, que han valorat les activitats en 8,1 sobre 10.

Formació en coneixements i habilitats per emprendre

Accions formatives complementàries als serveis i programes de suport a l'emprenedoria de Barcelona Activa, en forma de **seminaris i activitats de curta durada** que ofereixen els coneixements i les habilitats per a la **professionalització de la persona emprenedora** al mateix temps que proveeixen els coneixements i les eines necessàries per dur a terme el procés de creació d'una empresa, cosa que incrementa les possibilitats d'èxit.

El programa trimestral d'activitats formatives per a persones que volen crear la seva pròpia empresa, en què han participat **4.211 persones**, ha tractat els diferents aspectes clau vinculats al procés emprenedor, com ara suport en la redacció del pla d'empresa, eines i recursos per al màrqueting empresarial i la fidelització de clientela, formes jurídiques i tràmits, fiscalitat, cerca de finançament, gestió empresarial, eines d'anàlisi de viabilitat del negoci i habilitats emprenedores. Aquest programa d'activitats ha rebut una valoració de 8,3 punts sobre 10.

Projectes de formació

També s'hi desenvolupen projectes de formació sota demanda que responen a les necessitats de les persones i territoris, sota una mirada d'economia plural i responsabilitat social i ambiental. De l'any 2016 destaquen especialment els següents projectes.

Ciberalfabetització (Plans d'Ocupació Municipal)

L'objectiu del projecte és doble: d'una banda, afavorir la inserció laboral i **millorar l'ocupabilitat de 20 persones a l'atur** a través de la seva contractació i formació mitjançant el programa de Nous Plans d'Ocupació Municipals, per a la realització de mesures d'inclusió digital, i, d'altra banda, contribuir a **tancar la fractura digital entre els col·lectius de nens i nenes, del jovent i dels majors de 55 anys** mitjançant accions facilitadores d'accés als sistemes d'informació, d'ús de recursos de la xarxa digital i accions formatives de capacitació digital.

Les 20 persones participants a aquest projecte de **Nous Plans d'Ocupació Municipals** s'han preparat durant els dos darrers mesos del 2016 per ser formadores en formació tecnològica, i de gener a maig del 2017 desenvoluparan les següents actuacions a biblioteques de la ciutat: un programa formatiu per a 200 infants de 7 a 12 anys sobre el programari SCRATCH (per aprendre a programar a través del joc i l'experimentació i introduir el pensament computacional), un programa formatiu per a 360 joves de 12 a 17 anys que vulguin ser prescriptor(e)s literari(e)s a la xarxa (*Booktubers*) i, finalment, un programa formatiu per a 840 persones majors de 55 anys sobre iniciació digital que tracta, entre altres, la utilització dels nous dispositius mòbils, eines multimèdia, accés a Internet, navegació i ús d'aplicacions per poder comunicar-se amb els seus i estar al dia pel que fa a les noves tecnologies tenint en compte la importància que tenen en la societat actual.

Formació en línia

Durant el 2016 s'ha treballat per implementar una **plataforma de formació en línia** que ha de permetre a Barcelona Activa adaptar-se a les tendències actuals i futures de la formació contínua i/o de reciclatge, mantenir i incrementar el nombre de persones beneficiàries, eliminar les limitacions d'espais i ubicació i universalitzar, encara més, l'accés a la formació tecnològica des de l'àmbit públic.

Per això, s'ha començat a ampliar l'actual oferta de contingut presencial amb nous continguts multiplataforma, multiformat, oberts, a l'estil dels MOOC (*Massive Open Online Courses*). El 2016 es disposa de **101 activitats en format MOOC**, i s'ha posat en marxa una nova plataforma de gestió d'aquests continguts que començarà a funcionar amb continguts de Cibernàrium, en una primera fase, i que restarà disponible per desenvolupar en endavant altres projectes de formació en línia en qualsevol àrea o programa de Barcelona Activa, i s'ha dissenyat un nou web de Cibernàrium amb una interfície d'usuari responsiva i majors possibilitats d'interacció amb les persones usuàries.

Accions de foment de l'ecosistema de formació a la ciutat

Des de Barcelona Activa s'actua com a agent dinamitzador del sector de la formació a la ciutat, tant a través de l'oferta pròpia com amb acords de col·laboració amb actors privats del sector. En aquest sentit, s'ha treballat amb vora 150 proveïdors diferents, amb els quals es configura l'oferta formativa que cada any Barcelona Activa posa a disposició dels seus usuaris i usuàries. Aquesta oferta sovint té un efecte de prescripció cap al mercat de la formació, obrint el coneixement a aquells ciutadans i ciutadanes que posteriorment vulguin ampliar la seva capacitat.

D'altra banda, també s'estableixen acords i col·laboracions amb altres entitats dels àmbits de la promoció econòmica local, l'ocupació, les TIC, etc., per tal de participar en projectes que permetin la millora de les competències dels ciutadans i ciutadanes, per ser més competitius en el mercat laboral i professional. En aquest sentit, destaquen els següents projectes:

- **Projecte Anglès per a taxistes.** Durant el mes de gener de 2016 s'ha portat a terme la primera edició del curs en línia *English for taxi drivers*. Es tracta d'un curs tipus MOOC (*Massive Open Online Course*) promogut per Barcelona Activa conjuntament amb la Direcció de Turisme, l'Institut Metropolità del Taxi (IMET) i el Consorci Turisme de Barcelona, en què han participat **250 professionals del sector del taxi** de Barcelona i l'Àrea Metropolitana. Aquest projecte està finançat amb el Fons de Foment del Turisme, provinent de la recaptació a Barcelona de l'impost sobre estades en establiments turístics. S'ha preparat una nova edició, per al 2017, amb continguts en línia en anglès centrats en la descripció de llocs emblemàtics de Barcelona i obert a tot el col·lectiu de persones taxistes (unes 13.000).
- **Anglès clúster nàutic.** La Fundació Barcelona Formació Professional posa en contacte estudiants d'oficis relacionats amb el sector nàutic (pintura de vaixells, mecànica, tractament de la fusta, etc.) i empreses radicades a Marina Barcelona 92 (MB92) per a la seva inserció laboral. Barcelona Activa ha col·laborat en aquest projecte proporcionant als i les estudiants formacions d'anglès tècnic especialitzat en terminologia nàutica.
- **Formació per a personal administratiu i de suport del Departament d'Ensenyament de la Generalitat.** S'ha impartit un mòdul de formació en eines 2.0 per al Servei de Formació del PAS (Subdirecció d'Administració General de Personal d'Administració i Serveis) del departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya. La formació ha estat basada en els continguts de 4 activitats del catàleg regular d'activitats de Cibernàrium adaptats a les necessitats específiques del PAS, i ha tingut una durada de 12 hores.

Projectes d'innovació

L'Àrea d'Innovació de Barcelona Activa s'ha creat al mes de maig de 2016 amb l'objectiu de promoure la innovació entre les empreses de la ciutat i alhora activar processos d'innovació dins de Barcelona Activa. En aquest sentit, durant aquest segon semestre de 2016 s'ha posat el focus principalment en tres grans àrees d'actuació.

Vinculació amb projectes d'innovació internacionals

En aquest àmbit, s'ha treballat principalment en la vinculació amb un dels grans agents d'innovació internacionals, Nesta, una organització sense ànim de lucre que actua com a consultora d'innovació i té com a missió ajudar les persones i organitzacions a crear idees que poden ajudar a millorar la vida de les persones. Se centren principalment en innovació social, les indústries culturals i l'educació.

En aquest sentit, no només s'ha treballat el procés d'atracció d'una seu de Nesta a Barcelona (projecte encara en procés) sinó que a més s'ha aconseguit portar a Barcelona, els dies 22 i 23 de juny de 2017, el seu gran esdeveniment anual, Innovation Growth Lab (IGL), un dels més importants de tota Europa en quant a innovació empresarial. En aquest esdeveniment es reuniran entitats i persones expertes de tot el món per debatre i mostrar millors pràctiques internacionals en quant a política pública d'innovació. En l'esdeveniment hi haurà tant espais de debat, de reflexió, de cocreació, com de *brainstorming* que donin solució a reptes de ciutats.

Altrament, s'ha iniciat la vinculació al **projecte BOOSTINNO** (Boosting Social Innovation), el qual finança la creació de xarxes de ciutats i organismes vinculats a autoritats locals per a què dissenyin **plans estratègics d'innovació social, locals i integrals**, que donin resposta a reptes urbans comuns. El projecte, amb una durada prevista de 2 anys, pretén impulsar una xarxa constituïda per 9 ciutats europees: Gdansk (Polònia), que lidera el consorci; Breslau (Polònia); Torí (Itàlia); Milà (Itàlia); París (França); Estrasburg (França); Baia Mare (Romania); Skaane (Suècia) i Barcelona. En el marc d'aquest projecte, Barcelona Activa ha presentat, com a **eix de treball, la lluita contra les desigualtats socials** que perviuen de manera especialment dramàtica en determinats barris de la ciutat, tenint en compte el que això suposa per a l'ocupació.

Promoció i vinculació amb projectes innovadors de la ciutat

En aquesta línia d'acció, durant el 2016 s'han impulsat projectes de l'ecosistema d'innovació de la ciutat. D'una banda, Barcelona Activa ha participat al Clúster TIC com a membre del Consell Assessor. D'altra banda, en el marc del vehicle elèctric, s'ha donat suport a la plataforma LIVE per a la promoció de la mobilitat elèctrica, concretament a un dels reptes que se centra en la promoció de l'ús de les TIC.

Així mateix, també s'ha col·laborat amb l'entitat Makers of Barcelona amb el projecte WeCode, on s'ha participat en el disseny d'una jornada adreçada a tota la ciutadania que, sense coneixements tècnics, tingui interès per aprendre les nocions bàsiques de programació en un sol dia.

També s'ha creat un programa de formació tecnològica de la mà de grans empreses com ara Cisco, que anirà dirigit als col·lectius de joves i dones, i que té per objectiu fomentar l'ús i aprenentatge d'aquestes tecnologies per donar resposta a la gran demanda laboral que hi ha en aquest sector.

Finalment, en aquest àmbit, cal destacar la vinculació amb el projecte M4Social, un projecte liderat per la Taula del Tercer Sector i promogut per l'Ajuntament de Barcelona, la Mobile World Capital i La Caixa, que connecta l'acció social del Tercer Sector amb el món de la tecnologia mòbil amb l'objectiu de facilitar i aplicar solucions que millorin la qualitat de vida de les persones.

Barcelona Activa, que també forma part del Consell Assessor d'aquest projecte, ha ajudat a definir-ne les línies estratègiques, els àmbits d'actuació, i hem promogut el primer M4Social Day, una iniciativa m4Social, amb el lema *Les TIC per la inclusió social*, que ha tingut lloc a l'Auditori de Barcelona Activa i que, amb un panell de ponents de gran nivell i una assistència de més de 150 persones, s'ha aconseguit posicionar com a l'esdeveniment tecnològic del sector social.

**Activació
de projectes
innovadors dins
de l'Ajuntament
de Barcelona i de
Barcelona Activa**

Pel que fa a aquest àmbit, Barcelona Activa ha liderat, en una primera fase, la secretaria tècnica de la **Ponència d'Innovació de l'Ajuntament de Barcelona**, l'espai de trobada de les diferents àrees i empreses de l'Ajuntament de Barcelona vinculades a temes d'innovació des del qual es coordinen i es decideixen quins projectes innovadors són prioritaris per a la ciutat. Barcelona Activa ha contribuït a definir l'estratègia i model a seguir per a dur a terme els projectes i, amb la incorporació de la Comissionada d'Innovació i Tecnologia, el projecte s'ha començat a gestionar des d'aquesta àrea de l'Ajuntament.

Respecte als projectes innovadors realitzats sobre Barcelona Activa, s'ha treballat el Pla de formació interna innovadora, que es desplegarà de 2017 a 2019; el Projecte de millora de processos interns, i el Projecte de celebració del 30è aniversari de Barcelona Activa, amb processos participatius amb persones treballadores de l'agència.

04.5. INNOVACIÓ SOCIOECONÒMICA⁴

Es tracta d'una àrea d'activitat de nova creació que neix amb la voluntat d'ampliar els continguts i el públic al qual s'adreça Barcelona Activa, i apropar-se a l'àmbit de l'Economia Social i Solidària.

S'emmarca en el punt 2 (Barcelona amb empenta per una economia plural) del Pla d'Actuació Municipal 2016-19 i té com a objectius el foment i l'enfortiment de les diferents iniciatives econòmiques de l'àmbit de l'Economia Social i Solidària de la ciutat, incidint en un **canvi de paradigma respecte al model econòmic imperant** i amb la voluntat de difondre altres models econòmics i sensibilitzar la ciutadania i les organitzacions per contribuir a la **generació de canvis en les pràctiques de producció, distribució, consum i estalvi**. El canvi cultural passa per respectar les idiosincràsies dels territoris i les seves necessitats específiques, enfront a pràctiques hegemòniques.

Així, doncs, els objectius específics d'aquesta àrea són la creació d'una **oferta estable d'acompanyament i formació per a projectes d'Economia Social i Solidària** per consolidar les iniciatives ja existents i promoure l'emprenedoria social i col·lectiva. També s'inclouen com a objectius el **foment de l'Economia Social i Solidària amb una vessant territorial** als diferents districtes i barris de la ciutat; el **foment de la contractació pública social i ambientalment responsable**, així com la **conceptualització d'un sistema integral cooperatiu d'intervenció socioeconòmic** dirigit a col·lectius en situació de vulnerabilitat i el **foment de l'economia col·laborativa procomú**.

L'any 2016 ha estat el primer any de creació i funcionament de l'àrea i també el primer any en què s'ha desplegat i executat el seu Pla d'Actuació. Aquest Pla sorgeix del Pla de Xoc 2015 d'Economia Cooperativa, Social i Solidària mitjançant el qual s'han iniciat actuacions de foment, reforç, enfortiment i promoció de l'Economia Cooperativa, Social i Solidària per contribuir a l'assoliment de tres objectius en resposta a l'emergència socioeconòmica: generar condicions per a l'ocupació estable, promoure itineraris d'inserció sociolaboral i combatre la feminització de la pobresa.

D'aquesta manera, durant l'any 2016 s'han ofert més de 600 places formatives a persones, projectes i empreses de l'àmbit de l'Economia Social. De manera complementària, s'han posat en marxa, de forma estable, **tres programes a mida** per al foment de l'emprenedoria social i col·lectiva i l'enfortiment de projectes de l'àmbit. En conjunt, des d'aquests programes i serveis, s'han **atès un total de 360 persones** mitjançant activitats formatives, programes i altres activitats específiques d'intercanvi de coneixement i cooperació empresarial.

Així mateix, durant el 2016 s'ha treballat la posada en marxa d'un equipament municipal, **El Far**, **destinat exclusivament a la innovació socioeconòmica** i al desplegament d'accions d'acompanyament i enfortiment de l'àmbit de l'Economia Social i Solidària que entrarà en funcionament el 2017.

Resum d'activitat en l'àmbit de la innovació socioeconòmica 2016

Persones ateses	353
Nombre total participants	737
Projectes acompanyats	45
Persones sessions informatives	128
Persones activitats formatives de creació d'empreses	55
Persones activitats de formació empresarial	108
Persones Programes a mida	200
Persones Projectes Específics	45

⁴ El nom previ d'aquesta Direcció Executiva era *Altres Economies*

Serveis

Assessorament i acompanyament a la creació d'empreses

S'ha posat en marxa un **Punt d'Assessorament per a persones emprenedores amb projectes de l'àmbit de les Altres Economies**, ubicat al centre per a la Iniciativa Emprenedora Glòries. Tenint en compte la rellevància que estan prenent les Altres Economies a la ciutat de Barcelona, com a model de generació d'activitat econòmica i ocupació de qualitat, esdevé necessari explorar nous models d'assessorament especialitzats a través de programes pilot que ajudin a la posterior articulació i escalabilitat de serveis especialitzats en l'àmbit de les Altres Economies i que donin resposta a les necessitats de les persones emprenedores i a projectes d'emprenedoria col·lectiva en aquest àmbit a la ciutat. Prèviament a aquesta prova pilot s'han atès 9 casos d'emprenedoria en l'àmbit de les Altres Economies.

Assessorament empresarial

S'ha posat en marxa un **Punt d'Assessorament per a organitzacions d'altres economies** a l'Oficina d'Atenció a les Empreses (OAE). En aquest punt d'assessorament s'atenen les demandes d'organitzacions de l'àmbit de les Altres Economies ja constituïdes amb consultes específiques envers la pròpia gestió empresarial i també d'aquelles que vulguin transformar-se en models i formes jurídiques més cooperatives. Prèviament a aquesta prova pilot, s'han atès 3 iniciatives socioempresarials.

Consultoria de suport a agrupacions d'associacions

Es treballa per oferir recursos d'acompanyament i formació per a les iniciatives de l'àmbit de les Altres Economies tot oferint eines i instruments per enfortir-les. En aquest sentit, durant el 2016 s'ha treballat per dissenyar i conceptualitzar un servei especialitzat d'acompanyament i formació que contribueixi a la millora i enfortiment d'agrupacions d'associacions de l'àmbit de les altres economies a Barcelona, tenint en compte que un dels principals reptes als quals s'enfronten les associacions és la vulnerabilitat financera.

Programes a mida

Construïm en femení Altres Economies

Programa d'**impuls i promoció de projectes d'emprenedoria cooperativa, social i solidària liderats per dones**, per fer front a la vulnerabilitat de les dones en clau professional i laboral i que volen impulsar empreses que tenen com a objectiu principal aconseguir una incidència social que resolgui necessitats de la població. En aquestes empreses predomina, per tant, una missió social. Proporcionen béns i serveis de manera empresarial innovadora i se sotmeten a una gestió responsable, democràtica i transparent en processos participatius en territoris amb potencialitat d'activitat econòmica socioempresarial. Durant l'any 2016 s'ha realitzat una edició que ha comptat amb **30 dones participants i 15 projectes** acompanyats.

Camí de la Solidesa

Programa de **formació i acompanyament d'organitzacions d'economia cooperativa, social i solidària gestionades per dones**. Es tracta d'enfortir 15-20 iniciatives de l'economia cooperativa, social i solidària gestionades majoritàriament per dones facilitant estratègies, processos i eines específiques que els permetin consolidar el seu projecte en bones condicions tècniques i econòmiques. Durant l'any 2016 s'ha realitzat una edició que ha comptat amb **22 dones** participants que lideren un total de 17 empreses de l'àmbit de les altres economies i s'ha posat en marxa una **segona edició amb 31 dones** participants i 15 projectes.

La Comunicadora

Programa de **suport a iniciatives emmarcades en l'univers de l'economia col·laborativa** que facilita estratègies, processos i eines específiques que permetin crear i consolidar el seu projecte en bones condicions tècniques i econòmiques. S'entén per projectes d'economia col·laborativa aquells que, a partir d'una base digital, permetin compartir, intercanviar, vendre o llogar bens, serveis i coneixements entre iguals però també entre empreses i consumidors/es. Aquest programa es vol centrar especialment en els que tinguin un **enfocament procomú**, és a dir, projectes amb clara vocació transformadora que funcionen preferentment amb estructures d'una dimensió jeràrquica i contractual molt limitada els recursos de les quals s'ofereixen sota llicències lliures i de llibertat d'accés. En l'edició de 2016 hi han participat **15 iniciatives**.

Activitats formatives i d'acompanyament en creació d'empreses

Taller per emprendre col·lectivament

Taller de formació i acompanyament que inclou 6 mòduls de 25 hores cadascun, que es poden realitzar de forma independent, i que, en conjunt, es configura com un itinerari per emprendre de manera col·lectiva. El taller inclou 16 hores de formació específica i 9 hores d'acompanyament individual de cada projecte.

Les temàtiques dels mòduls són les següents: model de negoci, règim cooperatiu, gestió col·lectiva i democràcia interna, pla estratègic, finançaments i pla de comunicació. Durant l'any hi ha participat un total de **46 persones**.

Participació en el programa Garantia d'Èxit

En el marc del programa Garantia d'Èxit BCN de foment de l'ocupació entre els i les joves de la ciutat, s'ha impartit formació en emprenedoria col·lectiva en les 5 sessions de sensibilització "El viatge d'emprendre", amb la participació d'uns/es **12-15 joves a cada sessió**.

Activitats formatives i d'acompanyament per a la gestió empresarial

Taller per a la millora i enfortiment de la gestió socioempresarial

Taller de formació i acompanyament que inclou 6 mòduls de 25 hores cadascun, que es poden realitzar de forma independent i que, en conjunt, es configura com un itinerari per a la millora de la gestió d'empreses col·lectives de l'àmbit de les altres economies. El taller inclou 16 hores de formació específica i 9 hores d'acompanyament individual de cada organització.

Les temàtiques dels mòduls són les següents: pla estratègic, gestió d'equips i recursos humans, gestió econòmica, finançament, pla de comunicació i màrqueting social. Durant l'any hi ha participat un total de **33 persones**.

Píndoles formatives

Activitats formatives de curta durada amb l'objectiu de transmetre coneixements pràctics i habilitats que es requereixen per dur a terme la gestió diària d'una empresa de tal manera que optimitzi el seu creixement i la seva consolidació. Es dota als i les participants d'eines i recursos necessaris per gestionar una iniciativa socioempresarial en l'àmbit de les altres economies i per vetllar per la seva sostenibilitat.

Hi ha hagut formacions en temàtiques diverses i específiques com ara instruments d'avaluació social per l'empresa, innovació, accés a les licitacions públiques, entre d'altres. Hi ha participat un total de **84 persones**.

Activitats de formació estable

De manera transversal, en el marc de l'oferta estable de formació de Barcelona Activa –formació molt pràctica de curta durada en els diferents àmbits d'actuació de l'Agència– s'ha promogut el disseny, la creació i la impartició d'accions formatives de noves especialitats que engloben els valors de l'economia cooperativa, social i solidària i nous continguts i metodologies amb temàtiques com ara la gestió de grups, noves formes d'organització del temps i cultura empresarial en igualtat i diversitat. S'han executat 22 accions formatives amb aquestes temàtiques, i hi han participat 122 persones.

Projectes específics

Actuacions de caràcter més singular, que despleguen propostes diverses i amb diferents formats, per tal d'orientar i informar, impulsar i enfortir iniciatives de l'àmbit de les altres economies, alhora que faciliten la creació d'ecosistemes i d'aliances per a la intercooperació.

Projectes pilot per a col·lectius vulnerables i/o en risc d'exclusió

Són iniciatives que es desenvolupen sota la proposta d'un sistema integral cooperatiu d'intervenció socioeconòmica, com a model d'intervenció dirigit a col·lectius en situació de vulnerabilitat social i laboral. En el marc d'aquest model d'intervenció, aquest any 2016 s'ha donat suport a dos projectes pilot:

- **Alencop:** cooperativa que es va constituir amb **15 persones sòcies que provenen del col·lectiu de persones subsaharianes que recullen ferralla pels carrers de la ciutat**. Aquest any 2016 s'ha anat enfortint el seu projecte social i econòmic, s'han resolt les necessitats d'alimentació i d'habitatge dels **30 socis treballadors**, 15 dels quals han estat incorporats aquest any (2 dones). Els serveis oferts al districte de Sant Martí són la recollida de ferralla, RAEES, piles i bateries, lumínics i la preparació per a la reutilització d'equips informàtics. També han portat a terme la campanya de sensibilització sobre recollida selectiva i reutilització dels RAEE. Els reptes de futur són la consolidació de l'equip humà cooperatiu, l'atenció a les necessitats bàsiques i d'habitatge de les persones sòcies treballadores, oferta dels serveis al districte de Sant Andreu i les noves línies de negoci, com ara l'obtenció de la llicència de gestor de residus, la preparació per la reutilització de RAEES, una botiga de segona mà i la recollida de bolquers reutilitzables.
- **Venda i comerç:** projecte pilot consistent en la **possible constitució d'una cooperativa de venda i comerç, composta per 15 persones**, que van ser seleccionades al juliol d'aquest any, provinents del **col·lectiu que exerceix la venda ambulants irregular** pels carrers de la ciutat. Durant l'últim quadrimestre de l'any 2016 s'ha dut a terme una fase prèvia en què l'equip promotor (futures persones sòcies de la cooperativa) ha desenvolupat el seu model de negoci, un pla d'empresa i un pla de viabilitat financera. Han realitzat les accions formatives i socials per a la constitució de la cooperativa, han iniciat els seus processos individuals per a l'obtenció dels permisos de residència i treball, han millorat la seva situació social i personal i han començat a teixir relacions amb els agents de la seva xarxa comunitària. Per al 2017 està prevista la constitució de la cooperativa, l'inici de l'activitat econòmica, l'obtenció dels permisos de residència i treball, la millora de la situació social de les persones sòcies treballadores i el desenvolupament d'un paper actiu a la comunitat en què portin a terme l'activitat econòmica i social.

Projecte pilot de suport a entitats i iniciatives socioempresarials d'Altres Economies

Projecte que pretén enfortir les iniciatives de l'àmbit de les Altres Economies a través del projecte municipal de Plans d'Ocupació. El projecte ha tingut un triple objectiu: per una banda, **enfortir les iniciatives de l'àmbit de les Altres Economies en comunicació i democràcia interna** a través d'accions formatives i de la figura de persones de suport que actuaran com un equip de consultoria externa; d'altra banda, **fomentar els perfils professionals en l'àmbit de les Altres Economies**, concretament en l'àmbit de la comunicació i la democràcia interna, alhora que es vol avançar en la **sistematització/construcció d'una nova manera de comunicar i de gestió interna en l'àmbit de les Altres Economies**.

En total hi han participat **17 iniciatives de l'àmbit de les Altres Economies**, una empresa externa especialitzada en comunicació que ha donat suport en l'execució del projecte i 8 persones a l'atur que han estat contractades mitjançant el programa de **Plans d'Ocupació Municipals** per donar suport a les iniciatives participants, havent realitzat un itinerari formatiu específic en comunicació i democràcia interna en l'àmbit de les Altres Economies.

Guia digital pràctica sobre Altres Economies

Projecte d'exploració per dissenyar i crear una guia digital pràctica sobre Altres Economies que esdevingui una eina de consulta per a professionals, emprenedors/es i aquelles empreses que estiguin en procés de transformació a l'àmbit de l'Economia cooperativa, social i solidària i desenvolupar un espai virtual dinàmic on es desplegui tota la informació necessària per a conèixer en profunditat les Altres Economies.

Contractació Pública Socialment Responsable

Participació en la Taula de Contractació Pública Socialment Responsable impulsada per la Direcció de Contractació Administrativa de l'Ajuntament de Barcelona que ha donat suport a la redacció de la Guia de Contractació Pública Social i en el posterior Decret d'alcaldia que s'aprovarà durant el 2017 i en la definició del sistema de seguiment d'aquesta guia.

També s'ha donat suport a la Direcció de Contractació de l'Ajuntament en la conceptualització del projecte de segell de qualitat vinculat a la contractació pública per tal d'aconseguir un major impacte en criteris ambientals, socials i de bon govern entre les proveïdores de l'Ajuntament de Barcelona.

Actuacions en economia col·laborativa

Amb l'objectiu de potenciar i fer més visible la vessant procomú de l'economia col·laborativa de la ciutat, s'ha impulsat el grup de treball BarCola amb membres del sector. En el marc d'aquest grup de treball s'han coorganitzat o els següents actes: jornades Procomuns, trobada Free Software Foundation Europe, jornada sobre infraestructures de xarxa comunitàries, jornada digital DIY, trobada BCN: ciutat oberta, col·laborativa i democràtica, celebració de la II edició del OUIShare Fest (al Parc Tecnològic de Barcelona Activa). També s'ha aportat contingut a l'Smart City Expo.

Cal destacar que s'ha impulsat la creació d'un Grup Interdepartamental a l'Ajuntament de Barcelona que té com a objectiu enfocar l'actuació en economia col·laborativa per part de la ciutat i de manera transversal.

**Accions per l'impuls
i acompanyament
d'economies
comunitàries**

Amb la voluntat de promoure i reforçar les iniciatives de les economies comunitàries, s'ha desenvolupat una diagnosi en la qual han participat diferents projectes d'horts comunitaris, grups de consum, xarxes d'intercanvi, bancs del temps, grups de criança i de jubilació col·lectiva. Fruit d'aquesta diagnosi, s'ha desplegat un pla d'actuació per a l'any 2016, en el qual s'han encetat les següents accions:

- **Estudi jurídic de grups de consum.** Tenint en compte que els grups de consum cada cop tenen més presència local, especialment a les àrees urbanes, aquest estudi pretén analitzar els diferents marcs jurídics i legislatius que s'han de tenir en compte a l'hora d'afavorir la regulació i consolidació d'aquest tipus d'iniciatives, com a alternativa a models de consum més tradicionals, així com fer propostes específiques en la regulació municipal d'aquestes iniciatives.
 - **Estudi jurídic sobre grups de criança compartida i projectes de mares o pares de dia de base associativa.** Actualment, els grups de criança compartida d'iniciativa comunitària estan prenent cada cop més protagonisme com a model complementari als serveis de llars infantils i escoles bressol. Per tant, a través d'aquest estudi, es pretén articular un marc normatiu i legislatiu municipal que doni suport a la seva consolidació com a alternativa educativa.
 - **Anàlisi jurídic i d'accions comunitàries en l'àmbit de l'economia de les cures.** Aquesta actuació neix de l'interès de generar models d'intervenció transformadors i feministes en l'àmbit de l'economia de les cures. Per tant, a través d'aquest estudi, es pretén analitzar tant els models de cooperatives de cures de dones existents, com les diferents iniciatives comunitàries en aquest àmbit, explorant els rols de l'administració pública, proveïdores i persones usuàries en la provisió d'aquests serveis. A partir d'aquesta anàlisi es proposarà un model per al desplegament d'iniciatives que afavoreixin la universalitat de serveis i que incorporin els valors de l'economia cooperativa, social i solidària.
 - **Detecció de necessitats formatives en entitats o grups de les economies comunitàries.** L'objectiu d'aquesta actuació és detectar i promoure accions formatives que afavoreixin l'impuls i enfortiment de grups o entitats de les economies comunitàries i que responguin a les seves necessitats, a través d'eines i metodologies que promoguin la generació de pràctiques econòmiques en aquest àmbit.
-

Transferència de coneixement amb la comunitat universitària

En aquest àmbit es desenvolupen actuacions que posen en relació el món acadèmic amb l'àmbit de les Altres Economies per transferir coneixement, models i metodologies i facilitar l'intercanvi d'experiències i de bones pràctiques de forma recíproca. El 2016 s'ha dut a terme una jornada de debat i treball en què han participat 150 professionals que atenen i fan intervenció a joves. L'objectiu és compartir les seves necessitats i propostes per al disseny d'eines i recursos que facilitin aquesta intervenció des d'una vessant integral. També s'ha posat en marxa un programa pilot d'estades de pràctiques professionals d'estudiants universitaris/es en empreses de l'àmbit de l'economia cooperativa, social i solidària. Pel que fa a aquest darrer programa, existeix un interès creixent de la comunitat universitària per a conèixer el sector de l'economia cooperativa, social i solidària com a sortida professional dels i les estudiants, així com per l'establiment de nexes d'unió i futures sinergies entre l'àmbit universitari i aquest sector. Així, en el marc d'aquesta actuació, està prevista la incorporació de dues estudiants en pràctiques a dues empreses d'Economia Social i Solidària de la ciutat, que dissenyaran, a través de la seva pròpia experiència, un model de programa d'estades de pràctiques que sigui escalable a altres empreses de l'àmbit.

Territori i acció comunitària

S'han acompanyat **5 processos sociocomunitaris de 5 barris prioritaris** (4 districtes) –Barceloneta Proa a la Mar (Ciutat Vella), Eix Pere IV (Poblenou/Sant Martí), Mercat Importa (Porta/Nou Barris), Economia Solidària Poble Sec (Sants- Montjuïc) i Impuls Cooperatiu de Sants (Sants-Montjuïc)– que han desenvolupat l'economia solidària com a motor de transformació i reactivació del seu territori. Amb algunes diferències motivades per les seves particularitats territorials, les actuacions han consistit en detectar i diagnosticar les iniciatives socioeconòmiques del territori que practiquen l'economia solidària o s'orienten a fer-ho, facilitar formació i assessoria per acompanyar-les en el desenvolupament i articular, mitjançant la intercooperació, productes i serveis de l'economia solidària ja existents (o en procés) per promoure i crear mercat social al territori del barri i/o districte.

Durant el 2016 també s'ha treballat la **dinamització de processos de desenvolupament de l'Economia Social i Solidària a 6 districtes de Barcelona** (Sarrià-St Gervasi, Horta-Guinardó, Gràcia, Les Corts, Eixample, Sant Andreu); s'han identificat oportunitats i actors i s'han realitzat accions de sensibilització, formació, creació de vincles i aliances i constitució d'espais de treball conjunt, per generar els fonaments per al desenvolupament socioeconòmic en el marc de les Altres Economies en aquests districtes.

Finalment, s'ha donat suport a l'**enfortiment de processos de desenvolupament de l'Economia Social i Solidària a 3 barris de Barcelona**: Porta, Roquetes i Eix Pere IV, on també s'ha col·laborat en la identificació i en la promoció d'oportunitats d'activitat econòmica, enfortiment d'iniciatives i activitats existents, identificació de mancances i necessitats formatives dels actors, reforç de vincles i aliances, i participació i dinamització dels espais de treball conjunt aprofitant el *know-how* de cadascun dels territoris i processos.

Tenint en compte aquesta necessitat, s'ha treballat per definir, sistematitzar i conceptualitzar un model metodològic i de continguts d'intervenció socioeconòmica territorial en el marc dels processos comunitaris per la promoció, impuls i enfortiment de l'economia cooperativa, social i solidària. Així, s'ha realitzat una proposta d'implementació del model (fases, grau de viabilitat, sistema d'avaluació i replicabilitat) i definit un perfil ocupacional per a l'aplicabilitat del model. També s'ha promogut la posada en marxa d'un espai de treball conjunt per la formació, l'intercanvi de pràctiques i la generació de coneixement entre diferents xarxes, entitats i persones tècniques amb responsabilitats vinculades a la promoció socioeconòmica en els diferents districtes de la ciutat.

Canvi cultural

Un dels objectius transversals i prioritaris de la línia de treball de Barcelona Activa en el marc de la innovació socioeconòmica és **promoure i facilitar el canvi cultural**. Per a això, des de l'Agència s'han dut a terme diferents projectes i actuacions que pretenen incidir en un canvi de model i de pràctiques en diversos àmbits (laboral, educatiu, etc.).

D'una banda, i per promoure el **canvi cultural intern** des de la pròpia Agència, s'han realitzat **accions formatives** sobre el concepte d'Economia Social i Solidària al personal de Barcelona Activa, en què han participat **217 persones**. A més, s'han realitzat jornades de treball entre les diferents direccions de l'Agència per contribuir a compartir criteris davant les interseccions entre l'acció al territori i les iniciatives de promoció socioeconòmica i de l'ocupació des de l'àmbit i la mirada de les Altres Economies, cosa que contribueix a generar coneixement mutu i un marc d'actuació més coordinat. També s'ha participat en **processos de licitació de serveis** per tal d'incorporar la mirada de les Altres Economies, i, per tant, aportar **nous enfocaments que permetin obrir la licitació pública a un univers més ampli i plural** d'activitat econòmica. Alhora, s'ha col·laborat per incorporar **nous continguts per sensibilitzar i formar** les persones en els àmbits de les Altres Economies a través dels diferents serveis i programes de l'Agència Municipal.

D'altra banda, per tal d'integrar en la visió de la cultura emprenedora els valors de l'economia cooperativa, social i solidària, es considera necessària la **introducció de principis com el cooperativisme, la gestió col·lectiva, democràtica i participativa**, així com la incorporació de **valors com la solidaritat i la igualtat, en l'àmbit educatiu**, de tal manera que els/les alumnes els puguin incorporar en el seu desenvolupament personal i professional futur. Una de les experiències més rellevants d'àmbit internacional de promoció de l'esperit emprenedor que incorpora un enfocament de les Altres Economies, i que ha estat àmpliament contrastada i validada, és el model de Coopératives Jeunesse de Services (CJS) desenvolupat per The Fabrique del Quebec. Amb l'objectiu d'aprofitar experiències ja existents, promoure la utilització de materials contrastats amb molt bon resultat i transferir bones pràctiques de models de foment de l'emprenedoria en joves de cooperativisme, **s'ha posat en marxa un estudi exploratori per a l'adaptació del model de Coopératives Jeunesse de Services** del Quebec a l'entorn educatiu de Barcelona.

Altres accions per al foment i la promoció de les Altres Economies

Juntament amb els estudis iniciats vinculats a les economies comunitàries, ja descrits anteriorment, durant el 2016 s'han realitzat nous estudis en l'àmbit de les Altres Economies, com ara:

- Estudi sobre l'**Economia Social i Solidària a Barcelona**.
- Estudi **Les Altres Economies de la ciutat**, en què s'identifica i descriu l'ecosistema d'economies transformadores de Barcelona.
- Estudi **Ocupació sostenible i responsable amb l'estalvi energètic dels edificis municipals de Barcelona**, en què s'analitza la viabilitat d'un projecte pilot sobre 219 edificis amb la creació de 30 llocs de treball.
- Estudi **Anàlisi de solvència tècnica de la inclusió de criteris ambientals, socials i de bon govern (ASG) a la presa de decisions**.
- **Guia metodològica de transformació d'empreses mercantils en societats cooperatives** com a via de sortida d'una situació de crisi.

Per al foment de les Altres Economies, durant el 2016, a més dels esmentats esdeveniments sobre economia col·laborativa, també s'han organitzat (o coorganitzat) diversos esdeveniments destacats que han fet possible l'intercanvi de coneixement i pràctiques de forma coproduïda amb l'àmbit de l'ESS: organització del contingut del Biz Economia Social de Barcelona; participació al Congrés Internacional d'Economia Social a Montreal (Quebec); participació al II Congrés Internacional d'Economia Social i Solidària a Bilbao; organització de la II Trobada Internacional de Municipalisme a Barcelona i participació a la Fira d'Economia Social i Solidària de Catalunya (FESC) de Barcelona.

04.6. DESENVOLUPAMENT DE PROXIMITAT

Aquesta àrea de treball de Barcelona Activa s'emmarca en el punt 2 del Pla d'Actuació Municipal 2016-19 –Barcelona amb empena per una economia plural– i té per objectius la **promoció de l'activitat econòmica en clau de proximitat** alhora que, a través de la seva activitat, cerca el **reequilibri entre territoris**. Per assolir aquests objectius, s'impulsen accions de promoció de l'economia plural des de i per als territoris, al mateix temps que s'acosten els serveis de Barcelona Activa als territoris i es contribueix a fer-los més propers i adaptables a la ciutadania. En la mateixa línia, també vetlla per la imbricació de Barcelona Activa a les estructures de governança dels territoris tot promovent l'alineació i la coordinació dels actors que hi operen.

Per tal d'unificar l'estratègia de desenvolupament socioeconòmic als districtes i alinear els actors implicats, es fan servir els **Plans de Desenvolupament de Districte (PDE)**, fulls de ruta de cada districte en què es descriuen les línies estratègiques i les mesures en matèria de desenvolupament local que cal assolir en els propers cinc anys amb l'objectiu de generar activitat econòmica de manera equilibrada, sostenible i arrelada al territori, que contribueixi a satisfer les necessitats dels veïns i veïnes. **El juliol del 2016 es va aprovar el primer PDE, el de Ciutat Vella**, i al llarg del 2016 s'han començat els processos d'elaboració dels 5 restants que corresponen als districtes de Nou Barris, Sants-Montjuïc, Sant Andreu, Sant Martí i Horta-Guinardó. Aquests districtes han estat els primers d'articular els seus Plans de Desenvolupament perquè tenen indicadors socioeconòmics per sota de la mitjana de la ciutat.

De manera complementària als Plans de Desenvolupament de Districte, el 2016 s'ha **desplegat el Pla de Barris**, un instrument municipal que té com a principal repte la lluita contra les desigualtats mitjançant el tractament de les causes estructurals que les provoquen. Per aconseguir-ho, desplega un programa d'actuacions en diversos àmbits –habitatge, millora de les condicions de vida, apoderament ciutadà, entre d'altres– als 16 barris més afectats per problemàtiques socials i dèficits urbanístics. És en matèria de recuperació i impuls de l'activitat econòmica que Barcelona Activa té encomanat el lideratge.

En paral·lel, en el marc del programa Treball als barris (cofinançat pel Servei d'Ocupació de Catalunya), s'han promogut accions de desenvolupament econòmic local, comercial i comunitari, integrades al conjunt d'actuacions realitzades a cada territori en el marc d'una estratègia territorial coordinada.

Finalment, al 2016 s'han realitzat tot un seguit d'accions a nivell de ciutat en matèria de promoció de l'economia plural en clau territorial. En són exemple el programa de difusió i formació sobre **finançament alternatiu**, la preparació d'una convocatòria de subvencions per a l'impuls socioeconòmic del territori i el concurs d'aparadors de Nadal als barris, entre d'altres que s'expliquen en detall a continuació.

Amb l'objectiu d'abastar els 10 districtes de la ciutat i assolir la intensitat d'actuació que cadascun requereix, l'àmbit d'actuació per al desenvolupament local de proximitat es divideix en tres àrees, dues de les quals cobreixen els 6 districtes d'especial atenció (Ciutat Vella, Sants-Montjuïc i Horta-Guinardó conformen l'àrea 1 i Nou Barris, Sant Andreu i Sant Martí conformen l'àrea 2). L'àrea 3, en canvi, agrupa les accions als 4 districtes amb indicadors socioeconòmics per sobre de la mitjana de la ciutat (Eixample, Gràcia, Sarrià-Sant Gervasi i Les Corts), així com els projectes de caire transversals al conjunt dels 10 districtes.

Resum de l'activitat de Desenvolupament de Proximitat 2016

Procés d'elaboració del Pla de Desenvolupament Econòmic de Ciutat Vella	50 actors del territori 85 persones
Procés d'elaboració del Pla de Desenvolupament Econòmic de Nou Barris	48 actors del territori 73 persones
Total persones ateses en activitats finalistes	281
» Persones ateses programa Finançament Alternatiu	256
» Persones ateses formacions de districte amb impacte comunitari	25
Concurs d'Aparadors de Nadal al Barri	60 establiments

ÀREA 1

Districtes de Ciutat Vella, Sants-Montjuïc i Horta-Guinardó

Ciutat Vella

Al mes de juliol es va presentar el **Pla de Desenvolupament de Ciutat Vella 2016-2021** (PDE CV), el full de ruta per a la dinamització i la transformació socioeconòmica del districte en els propers cinc anys. Es va elaborar entre els mesos d'abril i juliol, pilotat per un *Grup Motor* –que en d'altres districtes té el nom de *Taula d'Activació Econòmica* o *Grup Impulsor*–, dinamitzat per Barcelona Activa i integrat per membres del Districte (equip polític i tècnic). A partir de la tardor, s'hi van incorporar la Direcció General de Comerç, el Comissionat d'Economia Cooperativa, Social i Solidària i Consum i l'equip de l'Oficina Tècnica del Pla de Barris.

Els objectius fonamentals del PDE de Ciutat Vella són revertir el monocultiu econòmic del turisme, la restauració i l'oci nocturn; fer front a la gentrificació (desplaçament dels veïns i veïnes de rendes més baixes, que són substituïts i substituïdes per una població de rendes més altes) que pateix el territori, combatre la precarització i la vulneració de drets laborals i fer front a l'elevat índex d'atur, especialment juvenil, i al creixement de les desigualtats.

Per això, el PDE CV consta de **15 línies estratègiques i 57 mesures**, elaborades a partir del procés participatiu del Pla d'Actuació de Districte (PAD) i el Pla d'Actuació Municipal (PAM) i en diàleg amb el teixit comunitari, veïnal i empresarial del districte en 5 sessions de treball específiques sobre el PDE CV i una desena d'entrevistes específiques. En total, al voltant de 85 persones han participat en diferents espais d'elaboració del PDE CV.

A continuació destaquem les principals accions dutes a terme a partir de juliol: elaboració d'un estudi d'oferta i demanda per identificar potencials mancances en l'oferta de productes necessaris per a la vida quotidiana sostenible; elaboració i publicació del web d'establiments comercials del barri Gòtic, amb més de 550 establiments publicats (entrevistats i fotografiats i validats pel Departament de Llicències de Districte); estudi sobre la promoció de l'estalvi de costos i la cooperació empresarial al barri del Raval, amb la proposta de 6 models específics; estudi sobre les característiques dels projectes empresarials a les botigues regentades per població d'origen pakistanès al barri del Raval; projecte d'identificació d'una vintena de locals amb persiana baixada disposats a llogar-lo amb la intermediació de l'Ajuntament; elaboració d'un projecte de promoció de determinada activitat

econòmica als locals públics o que participen de programes municipals; auditoria de la compra i la contractació que realitza el districte de Ciutat Vella i elaboració d'una guia de recomanacions per afavorir el retorn social d'aquesta despesa; projecte de definició d'un espai de promoció i defensa dels drets laborals a Ciutat Vella; projecte d'identificació i promoció de les bones pràctiques en matèria laboral, social i ambiental dels operadors turístics i de la restauració i l'oci nocturn a Ciutat Vella; finançament i suport del projecte formatiu i comunitari Km0 del Raval.

Emmarcat en el context del PDE CV, s'ha col·laborat amb l'Oficina Tècnica del Pla de Barris per dissenyar els **dos eixos específics de promoció econòmica del Pla de Barris a Ciutat Vella**: promoció de l'ocupació per a persones a l'atur del Raval (preferentment joves entorn de l'àmbit dels esdeveniments culturals) i promoció de l'ocupació de locals amb persiana abaixada per a activitat econòmica d'interès per als territoris de Raval Sud i Gòtic Sud.

D'altra banda, **en els territoris de Raval Sud, Sant Pere i Santa Caterina i la Barceloneta, s'ha desenvolupat el programa Treball als barris**, cofinançat pel Servei d'Ocupació de Catalunya, que ha consistit majoritàriament en la publicació del nou web d'establiments comercials de Barceloneta, així com en la promoció dels webs de Raval i Casc Antic. Al desembre de 2016, aquests 3 webs sumaven 1.805 establiments publicats (entrevistats i fotografiats i validats pel Departament de Llicències de Districte), així com una mitjana de 1.300 visitants únics mensuals per web. Dins del programa Treball als barris, a més, s'han realitzat 8 rutes de l'Economia Social i Solidària del Raval, amb una mitjana de deu assistents per ruta i una desena de projectes visitats.

Sants-Montjuïc

A la tardor es va constituir el Grup Impulsor del Pla de Desenvolupament de Sants-Montjuïc (PDE SM) per començar **el procés d'elaboració del PDE al primer trimestre de 2017** i presentar-lo al juliol.

Emmarcat en el context del PDE SM, s'ha col·laborat amb l'Oficina Tècnica del Pla de Barris per dissenyar els **dos eixos específics de promoció econòmica del Pla de Barris de La Marina**: promoció de la millora de l'ocupabilitat per a persones a l'atur del barri, amb especial atenció a les dones i la formació en oficis, i promoció de l'aprofitament dels fluxos econòmics que tenen lloc a La Marina i els seus voltants per a l'ocupació del veïnat.

D'altra banda, en els territoris de **La Marina de Port i La Marina de Prat Vermell, així com a Poble Sec, s'ha desenvolupat el programa Treball als barris** bàsicament amb accions de dinamització comercial i participació en les estructures comunitàries per articular solucions de desenvolupament econòmic. S'ha realitzat un mapa de recursos ocupacionals i formatius d'ambdós barris. Al Poble Sec, a més, s'ha participat molt activament en la conceptualització d'un projecte pilot de millora de l'ocupabilitat i d'enfortiment de les entitats de Poble Sec, adreçat a joves en situació de vulnerabilitat d'entre 16 i 25 anys que s'ha encetat durant el mes de novembre i finalitzarà al mes d'abril de l'any 2017. El projecte consta d'una part formativa en competències bàsiques així com en eines de comunicació digital, per una banda, i de la connexió d'aquesta formació amb activitats de retorn voluntari d'allò après amb entitats del territori. El projecte és fruit de la coordinació amb el teixit comunitari, així com amb el districte de Sants-Montjuïc, i ha estat finançat per Barcelona Activa.

Horta-Guinardó

A la tardor s'ha constituït el Grup Impulsor del Pla de Desenvolupament d'Horta-Guinardó (PDE HG). En aquest cas, s'han començat a calendaritzar les fases d'elaboració del PDE HG i la previsió és començar el procés el primer trimestre de 2017 i presentar-lo al mes de novembre.

Emmarcat en el context del PDE HG, s'ha col·laborat amb l'Oficina Tècnica del Pla de Barris per dissenyar els **dos eixos específics de promoció econòmica del Pla de Barris de Sant Genis dels Agudells i Teixonera**: promoció de la millora de l'ocupabilitat per a persones a l'atur del barri amb accions formatives i de foment de l'emprenedoria entorn del sector sanitari i de les cures, i promoció de l'ocupació de locals de persiana abaixada amb activitat econòmica d'interès per al barri.

ÀREA 2

Districtes de Nou Barris, Sant Andreu i Sant Martí

Nou Barris

S'ha constituït la **Taula d'Activació Econòmica de Nou Barris**, en què participen l'equip tècnic i els consellers/es de l'equip de govern del districte de Nou Barris; Barcelona Activa; la Direcció de Comerç; el comissionat d'Economia Cooperativa, Social i Solidària i Consum i representants del Pla de Barris. La Taula, que es reuneix amb periodicitat quinzenal, és una espai de posada en comú del conjunt d'intervencions que, en clau de desenvolupament econòmic, des de diferents instàncies municipals, s'han de desenvolupar a Nou Barris. La Taula neix com a instrument estratègic per promoure i fer efectiva la coordinació institucional i la transversalitat.

El desembre s'ha presentat al districte de Nou Barris la proposta del **Pla de Desenvolupament Econòmic de Nou Barris**, el full de ruta en matèria socioeconòmica del districte, que aplega totes les intervencions del conjunt d'actors públics i privats, juntament amb el teixit social i comunitari, amb lògica de coordinació, transversalitat i coproducció. El Pla, elaborat des del mes de juny a partir d'un procés consultiu amb una participació de 50 actors del territori vinculats al desenvolupament local de Nou Barris, **es presentarà el març de 2017**.

A través de les accions del programa **Treballs als Barris a Torre Baró-Ciutat Meridiana i Roquetes**, s'ha ampliat la participació en la major part dels espais de governança de desenvolupament local, especialment en l'àmbit d'ocupació, i s'han codinamitzat dues Mostres d'Ocupació de la Zona Nord. Pel que fa a la dinamització comercial, destaquen l'enfortiment i apoderament de les associacions de comerciants de Roquetes i de Zona Nord mitjançant formació en TIC, que els ajudarà a aplicar els seus canals de comunicació i desenvolupar diverses campanyes comercials com ara la Roquetes Fashion Week, la ruta de tapes Menja't Collserola o les tovalles antirumors sobre el comerç a Roquetes, entre altres. També s'ha treballat la sostenibilitat a través de la producció de bosses sostenibles. En totes les actuacions s'ha treballat per a la integració del comerç divers.

Al barri de Trinitat Nova, i en el marc del Pla de Barris, s'ha fet la valoració de 23 comerços en una triple vessant: eficiència energètica, accessibilitat i millora de la façana. Aquesta valoració reflecteix l'estat actual, la proposta de mesures correctores i la seva quantificació. Es tracta d'un projecte conjunt entre la Direcció de Comerç, l'Agència d'Energia de Barcelona, l'Institut Municipal de Paisatge Urbà i Barcelona Activa en col·laboració amb l'Associació de Comerços i Empreses de Trinitat Nova. S'ha donat suport al projecte comunitari de la Plataforma d'Entitats de Roquetes "Més amb Menys

Costura” que es concreta en una formació de 240 hores en què participen 13 veïnes amb l’objectiu de formar-se en diferents tècniques de costura, arranjaments de roba i adornaments tèxtils. Així mateix, a banda de la millora ocupacional, el projecte també té una vessant de cohesió social i millora de la convivència ja que és una de les peces claus en la preparació d’esdeveniments del barri amb un fort arrelament i elevada participació: la Roquetes Fashion Week, la cavalcada de Reis i el carnestoltes.

Sant Andreu

A Sant Andreu també s’ha constituït el **Grup Motor que guiarà el procés d’elaboració del Pla de Desenvolupament Econòmic del districte**. Durant el 2016 s’ha començat a treballar en la **definició d’un pla de dinamització del Polígon de Bon Pastor-Baró de Viver**, un dels motors econòmics del districte, a partir de 4 eixos: l’enfortiment de l’associacionisme empresarial, l’oferta d’una catàleg de serveis que inclogui formació empresarial i tecnològica, el foment de l’economia verda i circular i la dinamització de naus buides, amb la integració de la figura d’un/a tècnic/a dinamitzador. Aquesta intervenció està vinculada al Pla de Barris d’aquest territori.

També en relació amb el Polígon, des del Programa Treball als barris, s’ha **actualitzat el cens industrial** i les dades del contacte de les empreses i s’ha estès la participació en espais de governança d’actors de desenvolupament local i teixit comunitari. En l’àmbit de la dinamització comercial, s’ha actualitzat el cens de locals buits, així com el suport en la gestió i en la definició i desenvolupament de projectes i campanyes de dinamització de les associació de comerciants de Trinitat Vella i de Bon Pastor: Mostra d’Entitats, Ruta Atrapa la Tapa, l’exposició de fotos antigues del comerç a Trinitat Vella, el concurs d’aparadors de Nadal o el calendari solidari, entre altres. S’ha treballat la sostenibilitat, donant suport a la redacció del Pla d’Acció de Barcelona + Sostenible i a la producció de bosses sostenibles. En totes les actuacions s’ha treballat per a la integració del comerç divers.

Una actuació destacada és el disseny d’una guia de botigues i comerços de Bon Pastor-Baró de Viver, adreçada a les persones treballadores del Polígon. En la guia es recullen 125 establiments, amb descripcions, dades de contacte i promocions. L’objectiu és apropar l’oferta comercial al Polígon i, per aquesta raó, es repartiran exemplars al conjunt d’empreses.

Sant Martí

S’ha acordat la **constitució del Grup Motor de Sant Martí** per començar, de manera coordinada amb tots els actors relacionats amb l’activitat econòmica del territori, el procés d’elaboració del Pla de Desenvolupament Econòmic del districte. S’ha treballat en la constitució, en col·laboració amb el Districte, d’un espai de trobada entre entitats del districte que treballen en la millora de l’ocupabilitat i en la coordinació dels programes formatius i ocupacionals que lidera el Districte.

En relació amb el **programa Treball als barris al Besòs-Maresme**, s’ha ampliat la participació en els espais de governança de desenvolupament local i s’ha codinamitzat la Mostra d’Entitats del Besòs. Pel que fa a la dinamització comercial, destaquen el suport tècnic en la definició i el disseny d’accions de comunicació i campanyes comercials com ara la festa de benvinguda del nou Campus Besòs, que pretén donar a conèixer el comerç de proximitat a la nova comunitat educativa; l’elaboració d’una mapa d’establiments i serveis i un mapa gastronòmic, entre altres. S’han impartit dues càpsules de formació per a comerciants del programa Obert al Futur sobre màrqueting digital i s’ha treballat la sostenibilitat en l’entorn comercial amb la producció de bosses sostenibles. En totes les actuacions s’ha treballat per a la integració del comerç divers.

S'han impulsat accions de sensibilització i foment de l'Economia Social i Solidària, com ara la xerrada a la biblioteca Ramon d'Al·lòs Moner o el 1r Mercat d'Intercanvi.

En el context de Pla de Barris, i en concret del Projecte Gregal, s'ha iniciat un procés exploratori respecte a les possibilitats que aquesta entitat, actual menjador social, pugui oferir formació en l'àmbit de l'hostaleria i restauració vinculats als certificats de professionalitat de nivell 1. S'ha iniciat, juntament amb la Fundació Campus Besòs, l'Ajuntament de Sant Adrià del Besòs i el Districte de Sant Martí, un procés de reflexió sobre l'impacte d'una nova comunitat educativa de més de 3.000 estudiants al barri del Besòs-Maresme i de la Mina.

ÀREA 3

Projectes transversals i districtes de l'Eixample, Gràcia, Les Corts i Sarrià-Sant Gervasi

Programa de finançament alternatiu

El programa de Finançament Alternatiu s'ha desenvolupat durant el darrer trimestre com a **prova pilot a 4 districtes** de la ciutat (Ciutat Vella, Eixample, Gràcia i Nou Barris) amb l'objectiu d'informar, sensibilitzar i capacitar a persones emprenedores, PIMEs (incloent-hi comerç) o altres entitats, sobre alternatives existents per al finançament dels seus projecte, tenint en compte la notable disminució del crèdit bancari tradicional i les dificultats manifestes per accedir-hi.

El programa s'ha estructurat amb la jornada general "Converses sobre nous models de finançament", 8 sessions informatives i 8 tallers específics, l'un de *crowdfunding* i l'altre de serveis financers. En total, 16 accions repartides (2+2) en cadascun dels districtes pilot. Un total de **256 persones** han participat al programa.

Projecte d'actualització i estudi de les activitats comercials a Barcelona

El 2016 s'ha elaborat un **cens actualitzat de comerços** a la ciutat a partir del reconeixement visual i d'una anàlisi posterior per identificar índexs d'activitats comercials, zones amb persianes tancades i oportunitats de negoci. El projecte és un encàrrec de la Regidoria de Comerç a Barcelona Activa, en el qual també participen altres àrees municipals: IMMB, Departament de Pla de Ciutat, Departament d'Estadística i Departament d'Estudis de la Gerència d'Ocupació, Empresa i Turisme.

La base de dades d'aquest projecte, fruit d'un extens treball de camp per tota la ciutat executat durant sis mesos, s'oferirà en obert a través de la plataforma OpenData de l'Ajuntament de Barcelona per a la consulta de tots els agents que treballen en l'àmbit del comerç i afins a la ciutat de Barcelona.

Concurs d'Aparadors de Nadal al Barri

En col·laboració amb la Regidoria de Comerç i Mercats, i emmarcat en la campanya de Nadal de l'Ajuntament de Barcelona, s'ha celebrat la segona edició d'aquest concurs.

Destinat als establiments comercials dels barris amb indicadors socioeconòmics més baixos, l'objectiu d'aquest projecte és la professionalització del comerç de proximitat, la visualització del comerç en una de les campanyes més importants de l'any i el foment del consum dels veïns i veïnes en aquests establiments.

Aquest 2016 el concurs s'ha convocat en **9 barris de 4 districtes**. Amb un únic premi per barri, un assessorament comercial, hi han participat **60 establiments**, un 17 % més que a la primera edició. L'activitat finalitzarà el 2017 amb el lliurament dels premis als comerços guanyadors, que han estat escollits per un jurat format per especialistes en aparadorisme, representants del comerç i agents socials de cada barri.

Convocatòria de subvencions per a l'impuls socioeconòmic del territori

Al llarg de l'any 2016 s'ha preparat la **convocatòria de subvencions per a l'impuls socioeconòmic del territori**, una convocatòria de subvencions pionera i innovadora que preveu veure la llum el primer trimestre del 2017 i tindrà com a objectiu aixecar projectes vinculats al territori en l'àmbit del desenvolupament local; concretament, en el foment de l'emprenedoria i l'empresa, les economies comunitàries i l'ocupació.

Destinada tant a persones físiques com a persones jurídiques, cerca promoure els recursos endògens del territori per desenvolupar activitat socioeconòmica de manera sostenible en el temps. L'objectiu és que la convocatòria subvencioni fins al 80% del total del pressupost del projecte presentat, tret que, entre d'altres, diferencia aquesta convocatòria de la convocatòria general de subvencions que llança anualment l'Ajuntament.

Donat el seu plantejament diferenciat, s'ha posat en marxa a l'últim trimestre de 2016 un projecte previ de 5 mesos de durada, que treballa la identificació, la informació, la formació i l'acompanyament de possibles projectes per aquesta convocatòria amb l'objectiu de detectar tots els possibles agents susceptibles a ser-ne beneficiaris i, si s'escau, oferir-los les eines perquè puguin demanar-la.

Campanya de *matchfunding*

Amb la col·laboració del Comissionat d'Economia Cooperativa, Social i Solidària i Consum, i el suport de la Fundació Goteo, s'ha treballat en el disseny d'un programa de finançament col·lectiu de *matchfunding* per a projectes que fomentin la creació d'activitat econòmica emprenedora en els territoris i que, de manera col·lectiva, estiguin orientats a resoldre necessitats de manera autogestionada i preeminentment no monetària.

El *matchfunding* és una variant de finançament col·lectiu o crowdfunding. La diferència és que es tracta d'una campanya impulsada per una institució o administració pública, en la qual aquesta institució iguala les aportacions econòmiques obtingudes de la comunitat, fins a un màxim import prefixat.

Es preveu que a principis de l'any 2017 es pugui llançar la campanya i començar la recepció de projectes.

Accions als districtes de l'Eixample, Gràcia, Les Corts i Sarrià-Sant Gervasi

Aquests són els quatre districtes que tenen els indicadors socioeconòmics més favorables de la ciutat de Barcelona i, per tant, en aquesta primera fase de desplegament de la línia de Desenvolupament Local de Proximitat, el grau d'intensitat d'accions en aquests territoris ha estat inferior a la d'altres districtes. Tot i així, s'ha garantit la interlocució d'aquests territoris amb Barcelona Activa per tal de recollir les seves necessitats i facilitar línies de treball que identifiquin, adaptin o generin recursos. Pel que fa a l'Eixample i Gràcia s'ha coordinat el programa de finançament alternatiu, amb un gran èxit de participació, tal com s'ha explicat amb anterioritat.

En el cas de Gràcia, s'ha col·laborat en la redacció del Pla de Xoc contra les emergències socials al districte. També s'ha participat en la Taula que defineix el possible futur ús de l'Espai Jove La Fontana com a possible preincubadora de projectes joves. A més, s'ha començat a treballar en una segona edició del Programa de Formació a les Entitats Culturals del districte que veurà la llum el 2017.

Durant aquest any, l'Eixample ha treballat també una possible reformulació del seu Punt d'Atenció a l'Emprenedoria que Barcelona Activa tenia a la seva oficina de promoció econòmica. A Les Corts s'ha continuat col·laborant amb el programa d'emprenedoria l'Estenedor i també s'han valorat possibles accions formatives per a joves del territori. De la mateixa manera, s'ha facilitat la implementació del programa ocupacional de Barcelona Activa Garantia d'Èxit, amb sessions informatives en el mateix districte.

Pel que fa a Sarrià-Sant Gervasi, s'han recollit les seves demandes en relació al desplegament la segona edició del programa de finançament alternatiu.

Els quatre districtes han estat també informats dels processos referents a la convocatòria de subvencions per a l'impuls socioeconòmic del territori prevista per 2017 i involucrats en la detecció de potencials projectes afins.

05. Millores internes d'impacte social

L'any 2016 ha suposat l'inici d'un **procés de transformació de Barcelona Activa** per tal de poder assolir la seva missió, que és impulsar la política econòmica i el desenvolupament local de Barcelona per promoure la millora de la qualitat de vida de les ciutadanes i ciutadans de Barcelona a través del foment de l'ocupació, l'impuls de l'emprenedoria i el suport a les empreses, responent a les diferents necessitats de les persones en el seu territori i des de la perspectiva de l'economia plural, que inclou, la cooperativa, la social i solidària, potenciant l'apoderament de la ciutadania i el reequilibri entre territoris per assolir un model just de desenvolupament econòmic, de creació, manteniment i repartiment de l'ocupació.

Aquest procés de transformació de l'Agència Municipal de Desenvolupament Econòmic Local s'ha iniciat i es continuarà duent a terme amb la participació de les persones treballadores de Barcelona Activa. Amb els valors d'aquesta nova Barcelona Activa i els objectius que s'han prioritzat, durant l'any 2016 s'han realitzat múltiples avenços, no només en la provisió de serveis i activitats a la ciutadania, empreses i territoris, sinó també en l'àmbit d'organització, uns avenços que persegueixen la igualtat d'oportunitats i el progrés social, a nivell de ciutat, i la millora del benestar, la professionalització de les persones treballadores, l'excel·lència, la transversalitat, la participació i el desenvolupament del talent, internament com a organització.

A continuació es detallen les actuacions dutes a terme durant el 2016 per Barcelona Activa en el marc d'una nova cultura d'organització que persegueix l'impacte social des d'una perspectiva global.

05.1. INCORPORACIÓ DE LA PERSPECTIVA DE GÈNERE I DE DIVERSITAT

Barcelona Activa ha impulsat la incorporació de la perspectiva de gènere i de diversitat tant en actuacions internes com externes. D'una banda, pel que fa a la incorporació de la perspectiva de gènere des de la vessant interna de l'organització, cal destacar:

- **Assumpció de la igualtat d'oportunitats com un dels valors fonamentals de l'empresa**, expressat en la definició corporativa i inclusió de la perspectiva de gènere a les línies estratègiques, objectius i mesures. Amb la participació de les persones treballadores en el procés participatiu per a la definició de les bases d'una nova Barcelona Activa, es va definir, entre els seus valors, la igualtat d'oportunitats i progrés social, entre les seves línies estratègiques, la incorporació de la perspectiva de gènere i de diversitat a totes les actuacions internes i externes i, entre els seus objectius, promoure la creació de programes que afavoreixin la igualtat i la diversitat (reforçar els actuals i futurs) i crear un protocol intern que incorpori la perspectiva de gènere i diversitat (llibre d'estil, formació interna, bones pràctiques o mecanismes).
- **Adhesió al Dia de l'educació no sexista** (21 de juny de 2016) amb el compromís de la **incorporació del llenguatge inclusiu i no sexista a totes les comunicacions internes i externes** de Barcelona Activa, ja que el llenguatge no és neutre i tradicionalment ha invisibilitzat les dones d'acord a un rol subaltern dins de la societat.

- **Adhesió al Dia per a l'erradicació de la violència vers les dones** (25 de novembre de 2016) per tal de combatre un dels tipus de violència de gènere més significativa i silenciada: la de l'àmbit laboral. Per això s'han portat a terme una sèrie d'accions, entre les quals destaquem la manifestació davant de Barcelona Activa amb pancartes institucionals demostrant el rebuig de la violència de gènere, l'adhesió al manifest institucional que van realitzar les diferents administracions catalanes i Societat Civil (Generalitat de Catalunya, Diputació de Barcelona, Diputació de Tarragona, Diputació de Lleida, Diputació de Girona, Federació de Municipis de Catalunya i l' Associació Catalana de Municipis) i l'actualització del Protocol per la prevenció i l'abordatge de l'assetjament, que es detalla a continuació.
- **Actualització del Protocol per la prevenció i l'abordatge de l'assetjament** en els casos que afectin la dignitat i la discriminació a la feina, incorporant-hi **els casos d'assetjament sexual i per raó de sexe** (també d'aplicació a les persones treballadores subcontractades per Barcelona Activa i que desenvolupen la seva activitat als nostres equipaments). També **s'ha millorat la definició de l'assetjament moral** de conformitat amb els darrers criteris jurisprudencials i **s'ha inclòs entre les diferents formes d'assetjament l'orientació sexual, la identitat de gènere i l'expressió de gènere**. Alhora, s'han ampliat les garanties a les persones treballadores amb el dret a la intimitat i a la protecció de dades personals i de salut. Tot això, col·laborant i treballant conjuntament amb la representació de les persones treballadores.
- **Aprovació del Pla d'igualtat 2017-2020** que preveu, entre els seus objectius, assolir una imatge corporativa igualitària que visualitzi el paper de les dones, sensibilitzar la plantilla en l'ús del llenguatge no sexista, igualitari i que eviti els estereotips de gènere, tant verbals com d'imatges; actualització, difusió i accessibilitat de la Guia d'Estil per a un llenguatge no sexista i igualitari que eviti els estereotips de gènere, aplicar la transversalitat de gènere a tots els departaments i accions de Barcelona Activa, assolir una major paritat entre dones i homes tant a nivell de segregació vertical com segregació horitzontal. Pel que fa a les condicions laborals, promoure accions que compatibilitzin l'ocupació amb les responsabilitats familiars i l'espai personal, recull de dades per visualitzar les diferències respecte les condicions laborals entre treballadors i treballadores, entre d'altres. Per a desenvolupar les accions incloses al Pla es preveu la incorporació d'un/a agent d'igualtat al 2017.
- **Prova pilot el 2016 per a l'elaboració de pressupostos per al 2017 amb perspectiva de gènere**. Cal destacar que l'agència aplica des de fa anys la perspectiva de gènere en tots els sistemes d'informació que tenen a veure amb l'activitat amb persones beneficiàries de les polítiques públiques que realitza. Aquest fet ha permès que Barcelona Activa sigui un dels instruments municipals seleccionats per participar en el projecte municipal de pressupostos amb perspectiva de gènere.

En relació a la incorporació de la diversitat, es resumeix a continuació l'activitat realitzada durant el 2016:

- **Incorporació de llenguatge inclusiu i no discriminatori a totes les comunicacions internes i externes.**
- **Incorporació de l'assetjament a diferents col·lectius dins del nou Protocol** esmentat. S'ha actualitzat el marc normatiu de referència per garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia.
- **Adhesió de Barcelona Activa a la Xarxa de municipis LGTBI**, per tal d'assumir el compromís de promoure estratègies per al foment de la igualtat d'oportunitats en el món laboral i la promoció del valor i respecte de la diversitat en el si de les organitzacions. Aquesta adhesió s'emmarca dins de l'Estratègia per l'Ocupació de Barcelona 2016-2020 que ha establert una mesura específica per a la incorporació de la perspectiva de la diversitat en totes les actuacions que es portin a terme.
- **Nou programa d'emprenedoria per a immigrants.** A finals de 2016 s'ha **presentat a la convocatòria COSME** (*Migrants Entrepreneurship Support Schemes*) de la Comissió Europea una proposta de projecte denominada *Urban Network for Migrant Entrepreneurs* (UNME), de la qual Barcelona Activa és sòcia. Aquesta proposta, liderada per la Fundació Giacomo Brodolini (Roma), té com a objectiu plantejar esquemes de suport per a les persones immigrants o amb origen immigrant provinents de països tercers que viuen i treballen legalment a la UE i que vulguin desenvolupar-hi un projecte d'emprenedoria.

En el marc de les **actuacions externes** realitzades des de les diferents línies de treball de l'Agència, moltes han estat ja explicades en els apartats precedents d'aquesta memòria, però es resumeixen a continuació:

- En l'àmbit del foment de l'ocupació, s'ha **incorporat la perspectiva de gènere en els diferents plans municipals en què s'ha participat per aplicar la visió transversal de l'ocupació**, com són: l'Estratègia per l'Ocupació de Barcelona (2016-2020), el Pla per al Foment de l'Ocupació Juvenil de Qualitat (2016-2020), la Guia de Contractació Pública Social, l'Estratègia Local amb el Poble Gitano de Barcelona, el Pla de Salut Mental (2016-2022), el Pla per la Justícia de Gènere (2016-2020), l'Estratègia Contra la Feminització de la Pobresa i de la Precarietat a Barcelona (2016-2024), el Pla Municipal per la Diversitat Sexual i de Gènere (2016-2020), el Pla Estratègic Contra el Sexisme a la Ciutat de Barcelona, el Pla per l'Abordatge Integral del Treball Sexual (Pla ABITS) i el Pla Barcelona Ciutat Digital 2017-2020, entre d'altres.
- Així mateix, pel que fa als serveis i programes concrets en matèria d'ocupació, durant el 2016 s'ha ofert un **servei de coaching laboral per a dones, formació complementària transversal sobre perspectiva del gènere i igualtat d'oportunitats al Pla de Xoc contra l'Atur de Molt Llarga Durada** i, a les Cases d'Oficis, s'han realitzat **tallers sobre igualtat i erradicació de la violència de gènere**. En el cas específic de la Casa d'Oficis de l'Espectacle, els i les participants en les especialitats de so, il·luminació, vídeo i producció i regidoria han realitzat la residència tècnica del projecte Vaca "Vacabaret", un espectacle de dones, que forma part de la 17a mostra de Creadores Escèniques.

- Pel que fa a les actuacions de suport a l'emprenedoria i l'empresa, des de Barcelona Activa s'ha impulsat l'**Escola de Dones Emprendedores** (ampli programa de formació, assessorament, *networking*, accés a finançament), el nou programa d'emprenedoria **Construïm en femení** **Altres Economies, el nou programa Camí de la solidesa** de formació i acompanyament per a organitzacions d'economia cooperativa, social i solidària gestionada per dones.
- En l'àmbit del desenvolupament local de proximitat, s'ha incorporat un **criteri general de valoració de projectes que fa referència a la perspectiva de gènere**. A més, el gènere és eix transversal del Pla de Desenvolupament Econòmic (PDE) de Ciutat Vella, que inclou algunes mesures específiques com ara l'impuls de la conciliació familiar de persones que participen en projectes ocupacionals o formatius per garantir la igualtat d'accés a recursos i millorar l'ocupabilitat (per exemple, projectes de canguratge o ludoteques per als fills/es de les persones que assisteixin a formacions o que realitzin programes d'experienciació laboral) o intervencions contra la publicitat sexista a l'espai públic de Ciutat Vella i als seus establiments comercials. Al PDE de Nou Barris, que ha estat en procés d'elaboració durant el 2016, un dels col·lectius prioritaris d'actuació són les dones en situació de vulnerabilitat. A més, també es preveu l'impuls de mesures per a la millora de la conciliació familiar de persones que participen en projectes ocupacionals o formatius.
- Pel que fa a la capacitat i la innovació tecnològica, s'ha previst la realització d'**accions de capacitat digital per reduir l'esclatxa de gènere i també de foment de vocacions científicotecnològiques en el món femení**.
- De manera transversal, **s'han instal·lat canviadors de nadons als serveis (lavabos)** dels equipaments de l'agència, tant als serveis mixtos com, en cas que siguin separats, als serveis d'homes i dones. Així mateix, s'han iniciat les tasques d'anàlisi de diferents opcions que facilitin la participació de persones amb nadons al seu càrrec, tant dones com homes, a les diferents activitats de formació i acompanyament de Barcelona Activa.

05.2. SOSTENIBILITAT AMBIENTAL

Per a la millora de la sostenibilitat ambiental, l'any 2016 s'han realitzat **auditories d'eficiència energètica a tots els equipaments gestionats per Barcelona Activa**. Així mateix, s'han connectat els equipaments de la Seu Central i Porta22 a la **xarxa de distribució de climatització Districlima** amb què compta el 22@, cosa que suposa una millora en eficiència energètica, reducció de costos i emissions. Amb aquesta acció, es completa la connexió del conjunt d'equipaments gestionats per Barcelona Activa al 22@ –Almogàvers, incubadora Glòries, Porta22 i Seu Central– a la xarxa Districlima.

Durant el 2016 s'ha destinat un import de prop de 50.000 euros a accions per a la **millora de l'eficiència energètica**. En el marc d'accions per al foment de la sostenibilitat ambiental, s'han realitzat altres mesures que s'exploraran a continuació, com ara el requeriment que les empreses proveïdores siguin responsables del **conjunt del cicle de vida del producte o servei contractat**, la utilització prioritària de paper reciclat o la instal·lació de punts de recàrrega per a bicicletes elèctriques, així com de més punts d'aparcament de bicicletes per al foment de la mobilitat sostenible.

Finalment, s'han establert les **bases per a un nou pla d'RSC de Barcelona Activa**, que s'iniciarà el 2017, en què figuraran, principalment, noves mesures de sostenibilitat ambiental.

05.3. CONTRACTACIÓ I COMPRA PÚBLICA

Des de Barcelona Activa s'han realitzat importants avenços per tal que la contractació i la compra pública esdevinguin també motors de canvi de model econòmic, de valors empresarials i de reequilibri social.

D'aquesta manera, s'han **incorporat les noves guies de contractació pública social de l'Ajuntament** en tota la contractació de l'Agència. La nova contractació pública estratègica, que es dotarà de decret municipal al 2017 però que ja s'ha començat a aplicar a Barcelona Activa el 2016, busca la **promoció de la igualtat d'oportunitats, de la creació d'ocupació, de feines dignes, de la inclusió i justícia social, garantir l'accessibilitat, fomentar un comerç i un comportament empresarial ètic**. Es busca que les consideracions socials estiguin presents en el procés de selecció dels contractistes amb l'objectiu de trobar una relació equilibrada qualitat/preu i al mateix temps **potenciar els valors i les pràctiques d'un model d'empresa amb responsabilitat social**. Per això, s'han incorporat mesures a favor de l'ocupació de persones a l'atur i de persones en situació d'exclusió social en l'execució dels contractes, i s'han establert mesures per a la contractació reservada a favor de centres especials de treball (CET), empreses d'inserció (EI) i entitats sense afany de lucre de l'àmbit social.

Així mateix, les noves guies estableixen com a relacionat amb l'objecte del contracte qualsevol criteri d'adjudicació que valori **aspectes del conjunt del cicle de vida del contracte** malgrat que no faci referència a les característiques materials de l'objecte, com per exemple els factors ambientals de la producció, la comercialització, el reciclatge o la destrucció, així com també les condicions socials i laborals del personal que intervé en la producció o en l'execució del contracte. També s'incorporen criteris de valoració de la **responsabilitat social que puguin representar un valor afegit** a l'execució del contracte, com ara disposar de plans de conciliació corresponsable del temps laboral, personal i familiar, activitats de formació, actuacions a favor de la igualtat de gènere, fabricació sense utilitzar productes químics tòxics, utilització de màquines eficients energèticament, producte que provingui de comerç just o minimització de residus i eficiència energètica, entre d'altres.

D'altra banda, en totes les contractacions s'ha aplicat la instrucció municipal de prohibició de **contractació a empreses amb negocis il·lícits a paradisos fiscals** i s'han publicat, de manera sistemàtica, tots els **contractes menors a la plataforma de contractació de la Generalitat de Catalunya** per incrementar la **concurrència i la transparència**, també en la contractació menor.

S'ha aplicat la normativa europea de **distribuir l'objecte del contracte en lots per afavorir la participació de petites i mitjanes empreses** en els processos de contractació pública. Així mateix, es fixen límits en el nombre de lots de què una empresa pot ser adjudicatària. Entre d'altres, aquesta normativa s'ha aplicat al procés de licitació dels serveis de formació estable de Barcelona Activa (formació de curta durada en àmbits de gestió empresarial, creació d'empreses, orientació i recerca de feina i capacitació tecnològica, amb reforç de la perspectiva d'igualtat, responsabilitat social i de l'economia cooperativa, social i solidària). El procés s'ha organitzat en 35 lots i ha afavorit la participació d'un elevat nombre d'empreses de diferents grandàries i tipus d'organització.

Barcelona Activa també ha treballat per fomentar la **compra compromesa socialment**, ampliant la cartera de proveïdors del Tercer Sector tant en aquells sectors en què l'Agència ja tenia proveïdors de l'àmbit (com ara càterings, manipulació i distribució, impressió, gestió de residus, pintura...) com en nous proveïdors per a nous sectors on encara no s'havia començat a treballar amb el Tercer Sector (manteniment d'instal·lacions i edificis o jardineria). Així, s'ha establert, amb aquestes entitats, relacions de col·laboració a llarg termini. Durant el 2016 s'ha realitzat una **compra socialment compromesa** a 17 empreses i entitats del Tercer Sector **per un import executat de 791.336 euros**.

Així mateix, s'ha incrementat la compra de béns i serveis de proximitat i s'ha fet servir cada **cop més el criteri de proximitat en les compres** a través d'una major activitat i contacte amb el territori des dels diferents àmbits d'actuació de l'empresa.

També en les compres s'han impulsat **millores mediambientals**, com ara la utilització única de paper reciclat, la reducció de compra de materials altament contaminants (per exemple, s'han substituït els gots de plàstic per gots biodegradables), la reducció de residus, i s'han aplicat requeriments perquè les empreses proveïdores siguin responsables del conjunt del cicle de vida del servei o producte contractat. Per exemple, als càterings contractats, es demana tant la utilització de vaixelles reutilitzables o compostables com el tractament adequat, per part de l'empresa proveïdora, dels residus generats durant el servei.

05.4. MILLORES ORGANITZATIVES

El 2016 s'han promogut múltiples millores organitzatives i de millora del benestar i professionalització de les persones treballadores de Barcelona Activa, entre les quals:

- **Foment de la participació dels i les treballadores:** per primer cop s'ha organitzat un procés participatiu per a definir, validar i prioritzar els objectius sorgits de la nova missió, valors i línies estratègiques, i s'ha iniciat el disseny de les activitats per a la celebració del 30è aniversari de l'Agència amb la participació de més de 50 persones treballadores.
- **Impuls a la transversalitat:** s'ha iniciat un procés pel qual es constitueixen grups de treball transversal específics per a projectes concrets que necessiten, de manera permanent o temporal, la participació de diferents àrees.
- **Comunicació interna:** s'ha posat en marxa un flaix informatiu setmanal, que incorpora una notícia rellevant de l'activitat pròpia de l'Agència, i s'ha dissenyat un butlletí intern bimensual, que es posarà en marxa el gener del 2017.
- **Més aparcaments per a bicicletes i endolls** per a recàrrega de bicicletes elèctriques.
- Inici de l'adequació d'un **nou office per a les persones treballadores** a l'edifici central, amb espai per a la separació de residus.
- **Promoció de menjar saludable a les màquines de vending** dels equipaments de Barcelona Activa.
- Inici del disseny d'un **nou Pla de Formació Innovadora per a la plantilla** per als anys 2017-2019.

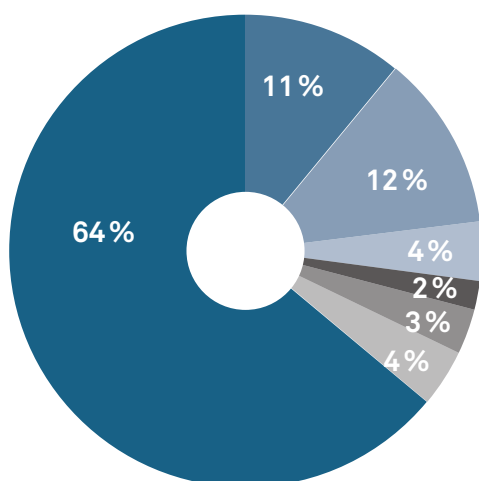
06. Gestió econòmica

L'any 2016 Barcelona Activa ha executat un **pressupost de 51,7 milions d'euros**, el 64 % del qual és destinat a l'àmbit de l'ocupació; un 12 % als serveis de suport a les empreses i un 11 % a les actuacions de foment de l'emprenedoria i suport en la creació d'empreses. Així mateix, ha destinat un 4 % del pressupost a activitats formatives (formació estable de curta durada); un 3 % a la promoció del desenvolupament de proximitat, un 2 % a actuacions vinculades al foment de la innovació socioeconòmica, i un 4 % s'ha executat atenent encàrrecs de gestió municipals en els àmbits del turisme i de la promoció econòmica internacional.

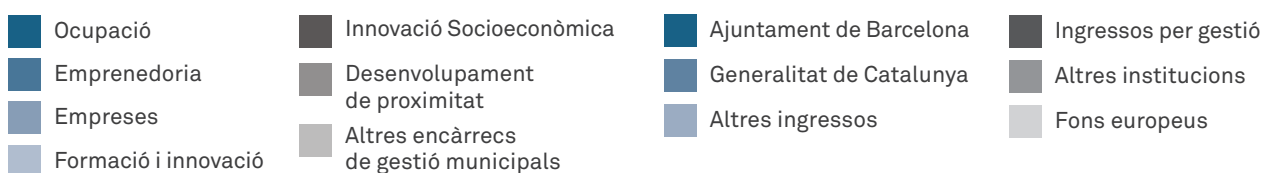
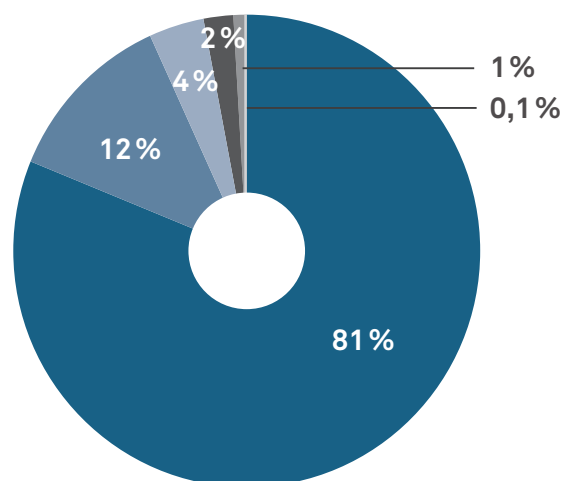
La despesa executada per l'Agència de Desenvolupament Econòmic i Local de l'Ajuntament, el 2016, ha estat d'un 37 % superior (+13,9 milions) a l'executada l'any 2015. Aquest increment respon, sobretot, al **reforç de les polítiques actives d'ocupació**, en línia amb la prioritat del Govern municipal de lluitar contra l'atur i la precarietat laboral. Al mateix temps, s'ha dotat l'estructura municipal d'una nova àrea per al foment i la promoció de la innovació socioeconòmica, amb un 2 % de la despesa, mantenint-se l'esforç inversor en les polítiques de suport a l'empresa i l'emprenedoria.

Quant als ingressos, cal destacar que el **81 % (41,8 milions d'euros) prové de l'Ajuntament de Barcelona**. Els ingressos provinents de la Generalitat de Catalunya suposen el 12 % del total d'ingressos, mentre que els ingressos provinents de la Unió Europea s'han reduït molt respecte a l'any anterior, fonamentalment per la finalització del programa Feder 2007-2013. Finalment, els ingressos per gestió, altres ingressos i aquells provinents d'altres institucions (en total, un 7 % del total d'ingressos) han permès reforçar el conjunt de serveis i actuacions realitzades.

Distribució de la despesa 2016

Distribució dels ingressos 2016

07. Consell d'administració

President

Gerardo Pisarello Prados

Primer tinent d'alcaldia i Regidor de Barcelona en Comú

Vicepresident

Jaume Collboni Cuadrado

Segon tinent d'alcaldia i Regidor del Grup Municipal del PSC (des de juliol de 2016)

Consellers/es

Agustí Colom Cabau

Regidor de Barcelona en Comú

Jordi Sánchez Masip

Gerent Institut Municipal Serveis Socials designat per Barcelona en Comú

Jordi Via Llop

Comissionat Economia Cooperativa, Social i Solidària i Consum designat per Barcelona en Comú

Jordi Ayala Roqueta

Gerent de Presidència i Economia designat per Barcelona en Comú

Albert de Gregorio Prieto

Gerent d'Empresa i Turisme designat per Barcelona en Comú

També han estat consellers/es

Raquel Gil Eiroá

Designada per Grup Municipal del PSC (fins a juliol de 2016)

Maria Magdalena Barceló Vereá

Regidora del Grup Municipal Ciutadans (fins a abril de 2016)

Directora General

Sara Berbel Sánchez

Secretari del Consell

Angel Pascual Oliva**Sònia Recasens Alsina**

Regidora Grup Municipal CiU

Francisco Sierra López

Regidor Grup Municipal Ciutadans (des de abril de 2016)

Jordi Castellana i Gamisans

Designat per Grup Municipal ERC

Míriam Casanova Domènech

Designada per Grup Municipal PPC

Marc Faustino i Vidal

Designat per Grup Municipal CUP-Capgirem Barcelona

o8. Organigrama

